

העולם הזה

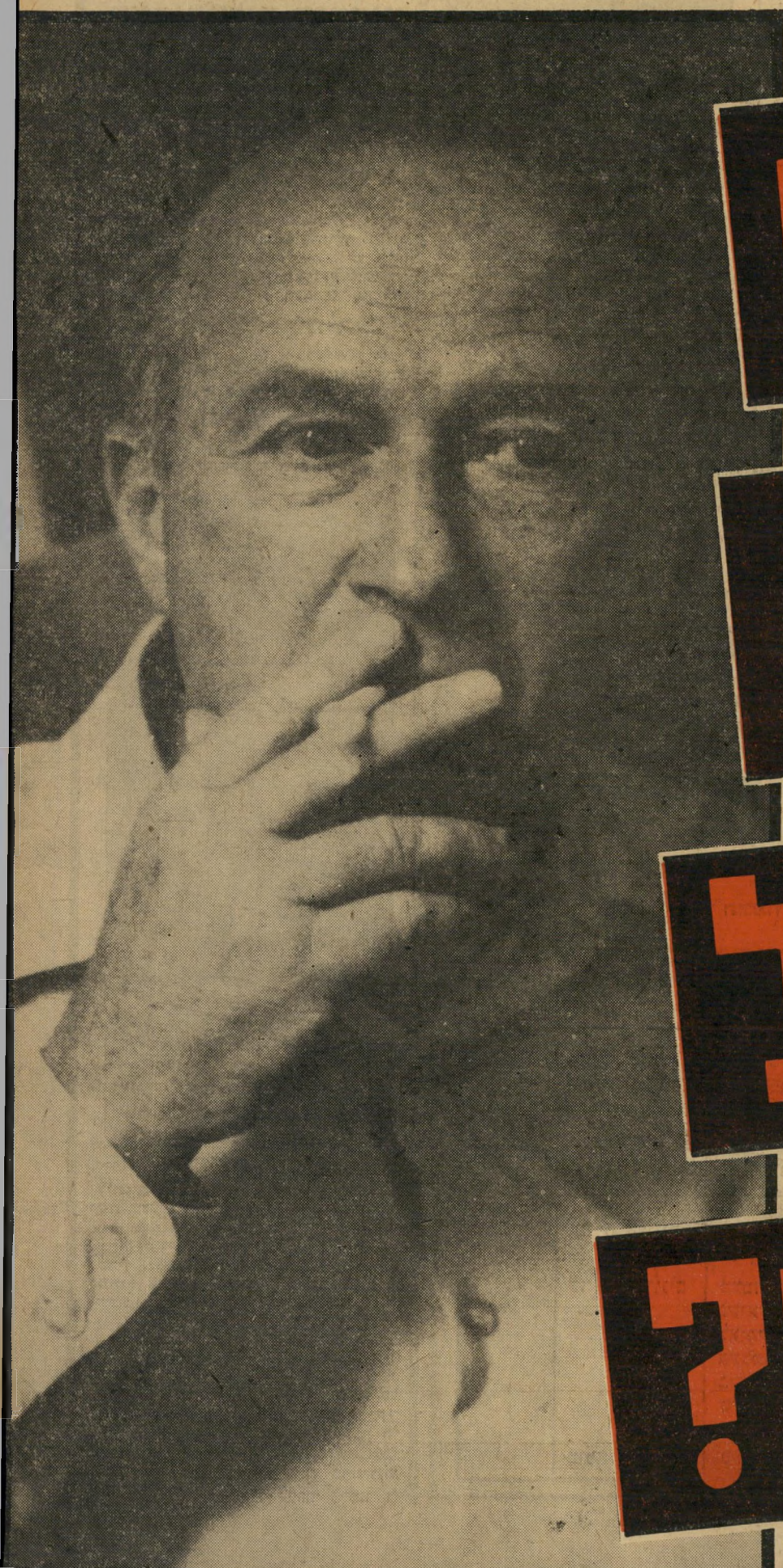
פסיכולוגים מגיבים על „מיסמך וייצמן“:

האם

רבין

מסוגל

לשלוט?

חנורך והמייסד הראשון:
ד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל
ממשיכי דרכו יב"א: ב. מיכאל, חנוך מרמרי,
קובי ניב, אפרים סידון
כתובת המערכת: רחוב זוארץ 1

האורגזמה בראי המסורת מאת ד"ר ציפי אינ-פין

כותבת המאמר היא אורגזמטולוגית נודעת (PhD) באוניברסיטת מיישיגן. מספריה החשובים: הורה כרוב והורה גזמה (רומאן, 1964); ישראל — אורגזמה לגויים (קובץ מאסות, 1967); גזמיות, הכלבה ה' צנחנית (מבחר סיפורים, 1974).

האקוויוולנט הפמיניני של הפין

תיאוריות מיושנות ומפוקפקות טוענות כי האורגזמה הקליטוראלית תפשה את מקומה של האורגזמה הוואגינאלית כי אורגזמת החודש — ולא היא. מחקרים מדעיים אחרונים הוכיחו מעל לכל של הפין ספק כי האקוויוולנט הנשי של הפין אינו הקליטוריס, כטענת שר-הקליטה, אלא איבר נשי שונה בתכלית. אותו איבר נפלא אשר לו חלק מכריע במישחק אהבה הארמוני המסתיים ב' אורגזמה מרעושה ומהפכנית, אינו אחר מאשר ה'רווח המצוי בין האצבע ה' קטנה של רגל ימין, והאצבע שלידה.

האורגזמה בכתובים

איננו צריכים לחפש סיפוק מיני מושלם אצל הגויים. אנו יכולים למצוא אורגזמות חשובות במקורות (ע"ע צינורות) שלנו. לכולם זכור ודאי המאורע המפורסם (מלכים ב') בו היכה הנביא אלישע בצרעת את רחב הזונה, לאחר שלא הגיע איתה לאורגזמה רקטאלית טוטא-

אורגזמוזוגית אין (יש) פין לית. התברר כי הגב' רחב, שהיתה עסוקה בגירוד לאחר אותו מיקרה, הצליחה לראות את כל כרובי-השמים כתור צאה משיפשוף מאסיבי של ה'רווח שבין אצבעות רגלה הימנית. זהו, אגב, מקור המילה אורגזמה: אור בלטינית — עור, גזמה ביוונית — אגזמה.

הפריגידיות — אמצאת הגברים

אין אישה פריגידית, את זה יודע כל פריור. הפריגידיות היא אמצאת קי-רוניקים מתוסכלים. סיפור מצוץ מן ה'אצבע הוא הסיפור על אותה אישה אשר התאוננה כי בעלה טוען שהיא פריגידית, (המשך בעמ' 3 טור 4)

פינת המשוגע:

אז גם הוגו

„נמאס לי להיות משוגע אחה"צ" — המשיך הוגו בפטפטנות נדירה — „וגם להיות כל החיים צמוד לפיו, זה מאוד לא. אז אני הולך לרוץ בשביל לפתוח דף חדש." „אבל הרי אין לך סיכוי!" „אז מה?" — הוגו מצחקק — „אז מלהיות משוגע נהייתי מרעמד. זה לא רע בשביל שעתיים עבודה." „ומה יצא לך מזה, משוגע אחד?" „מקום שלישי לפחות." „מה זה כבר מקום שלישי..." הפ' גנתי זילול. „אם מקום שני זה שרביטחון, אז מקום שלישי זה לפחות סעד או פיר תוח, שלא לדבר על מקום ראשון. הכדור עגול!" „הוגו שומע הרבה ספורט ויודע ביי טייס." „הוגו" — ניסיתי עוד פעם אחת — „למה שלושה נאומים? הלא תנאם רק אחד, ומה תעשה עם יתר השניים?" „אני שולח אותם לפסטיבל הזמר."

הלא אחת לשברעים אני מוכרח לפגוש אותך, את הוגו, ותמיד יש לו רעיונות חולים להפליא. הפעם הוא הלך עם צווארון פתוח מעל ל'קס ולמד בעליפה שלושה נאומים. „אני הולך לרוץ" — הוא הודיע לי בגאווה. „לרוץ לאן?" — שאלתי, למרות שלבי כבר ניבא לי נבואות מגעילות. „לרוץ על ראשות הממשלה!" ידעתי.

מאוצר חכמי ישראל

רמטכ"ל ישראל, רב'אלוף מור"דכי (מוססה) גור בשיחה עם פצועי תקרית השבת ברמת-הגולן:

„ממש מזל ביש. מסתרי בכים, מסתובכים עד שפוג'שים פגז"

מיומנו של פסימיסטן

בשביל מה אני מתאמץ, הלא בין כה-וכה הכל יהיה רע: יהיו בחירות והמערך ינצח. או הליכוד. פרס יהיה שר-הביטחון וממונה על ההסברה ועל רשות השידור. רבין יעשה קואליציה עם ה-מפד"ל. יחליטו שאני יהודי. או לא. הרבי מלובביץ' יטלפן, ותמיד יהיה משהו בבית כדי לענות לו. נחזיר מעט מדי שטחים. נחזיר יותר מדי שטחים. אני אלך למילואים. אני אחזור ממילואים. או לא. הסורים יפגזו, אבל אנחנו נת-עקש. הסורים לא יפגזו, אז מה יש למחר. נשלוט על מיליון ערבים בצורה הומאנית. נשלוט על שלוש-מאות אלף ערבים בצורה הומאנית. או לא. אנשים ימותו במלחמה. אנשים ימותו בתאונות-דרכים. אנשים ימותו מהרעלת-מזון. יהיו עוד הרבה ימי-עצמאות עצובים. או לא. פתאום הלכתי לישון, שטוף זי-עה קרה.

מדינת ישראל

תעריפון

לעייירות פיתוח

סוג הפיגוע	תוצאות	התמורה הממשלתית
מיקוש	בלי הרוגים עם הרוגים	דרך עפר כביש סוג ב'
פיצוץ	בלי הרוגים עם הרוגים	חנות מכולת חיבור לרשת החשמל
הפגזה	בלי הרוגים עם הרוגים	שום דבר מועדון-נוער וקילו סוכריות
סבך	עד 5 הרוגים עד 25 הרוגים	שיכון לזוגות צעירים, ביח"ר לטקסטיל וביקור של שר הסעד מעמד של עיר בישראל, ביקור של נשיא המדינה, מישחק כדורגל בינ-לאומי, הדלקת משואה בערב יום העצמאות. 18 (ח"י) ק"ג וופלות, לינץ' בשר המישטרה, הקלות במס-הכנסה, שיתורר ממילואים, מרכז מסחרי, גן מישחקים, בית-קברות.
	טוטאלי	

ומשהגיעה לחדר הלידה מצא המיילד ב' תוך רחמה שתי חבילות גלידה מוקה, עופון וסנפרוסט-תירס — הכל במצב מצויין.

שיחרור האישה — שיחרור האורגזמה

הגברים, הם שהמציאו את הנעליים והם שכבלו את אצבעות רגלי הנשים ומנעו מהן אורגזמה מלאה, ע"י אמצעים כגון טלק ואונדעציל. חובה על כל אישה, באשר אישה היא, להשתחרר מן המגפיים, מנעלי העקב ומן המאטופאלאך והכפכפים. אשה! לכי יחפה! יחפה ומשחררת! אישה יפה — אישה יחפה! הלאה האורגזמה הקליטוראלית! תחי האורגזמה האורטופדית!

קוראים כותבים

הריני מורה לספרות, החוטאת מעת לעת לעת בשירה ובזנות, ובין השאר הריני שור לתת מדי שנה בשנה משירי לפסטיבל הזמר והחלובון הנערך בירושלים. כיוון שעדיין לא זכיתי ולו פעם אחת, הייתי מבקשת שתישלחו לי את המתכון (רצפט) לפיו יש לכתוב שירים לפסטיבל. בתמורה הנני מתחייבת להעביר לכם 15% מן הזכויות, או אחד מן השרותים הנזכרים למעלה.

אגזמה בת"שחה, תל"אביב גב' אגזמה היקרה, שירי פסטיבל הצמר והפזמון (ולא החל" מון כפי שציינת) נבחרים ע"י ועדה מקצועית לפי הקריטריונים הבאים:

1. נושא השיר
2. שולחו.

נושא השיר משתנה מדי שנה בשנה, אך עליו לכלול אלמנט תנ"כי או מסורתי או אהבה או בדידות או עונות-השנה או עצמאות או תקווה או הורים או מעשה טוב. רצוי, כמובן, שהשיר יכלול את כל האלמנטים הללו ואז הוא יראה כך:

יהיה פעם טוב

אם יפול הכוכב שלי (תקווה)
אם יפול הכוכב שלי
עשה שיפול על גוח (תנ"ך)
שיפול כמה שיותר
פעמים זה טוב
כתוב פעמים
אם כתוב זה לא מעט
אז תנו ביגתיים
שיהיה פעם אחת
טוב (אופטימיות)
שיפול על גוח
כל החלונות סגורים כמעט חודשיים
לפעמים אני מרגיש שאני צריך כנפיים
לא בשביל לעוף
רק בשביל ג'מילי (עצמאות)
הוא יגיע כהרגלו תמיד
על בתי ישראל באזור ואדרת
יברך את שולחן הסעודה התמה
את הארית והממותה הגמל והשיבוטה
יגם ההיפופוטם (הדרים)
ואת ברוך ג'מילי
אם יפול הכוכב שלי
ביום שלישי
פעמים
זה טוב
אמא (בדידות)
אם אחיה עד אלף שנה ויותר
(אופטימיות)
על השמש הזו אני לא אוותר
(מעשה טוב)

עם שירים של רחל
בחורשות הכרמל
ושומר מה מליל
וברוך ג'מילי
וגוח
ודום
תופשי
אפשר להוריד כובעים
אפשר לעשן.

ממישנתו של מייסדו
מיהו רעב? — מי שאימו
רעבה או שהורעב כהלכה.

ד"ר מרכיאד ז"ל
(בסיוור בשכונת מוסררה)

פסטיבל הזמר היה פה

(צילם: חנוך אור)

בנייני האומה

חידון טשטשט:

קוראים יקרים, הקטע הבא לקוח מתוך ידיעות אחרונות של ה-26.4.74. ידידנו העורך, מר טישטושי, לא שם לב שאין כל קשר בין הכותרת המפוצצת לבין הידיעה החיוורת. עד כדי כך התבלבל ידידנו מר טישטושי, עד אשר לא ראה כי אפילו השמות „חואטמה" ר„קרייט-שמונה", אינם נזכרים בגוף הידיעה.

אנא, קוראים יקרים, נסו אתם למצוא קשר כלשהו, ושילחו אלינו את פיתרונותיכם.

פרסי מחבלים יוגרלו בין הפותרים נכונה.

„נבונה" שח"מ... תולסטים את המו"מ במהירות.

חזרתמה: נאשיר בנוסח קרית-שמונה

מחברים: ערביים איימו התקף את משיח הקו ארופות-העולם בכדורגל, שנועדו להיפתח במסגרת תחרות ב-13 ביוני — מפר בסקר השבועי שהתפרסם זה במואריה, ארץ קינול. הוא אמר, כי ישנם „סימנים" בדבר הכנות ימי ההתבוללות לתקוף את ה"משהקים" שיערכו במשך חודש ימים בתשע ערים שרם מערב גרמניה. השר סרב "בסור פרטים מדויקים" קים על מהות המידע שבי ידי השלטונות. קינול יהיה מופקד על שכירת הבטחון במינכן בי מהלך המשחקים. הוא אמר, כי העביר את המידע שבי ידיו לידי מיניסטרינו ה-

לא יפה

לא נעים, ממש לא נעים — יהודים מכים דרוזים.

וזה באמת לא יפה להכות דרוזים. כי הדרוזים הם ממש בסדר — הם משרתים בצבא ומשלמים מיסים כמו יהודים והם גם עובדים אצלנו בזול ואפשר להפקיע להם אדמות כמו לערבים.

וחוץ מזה — מה יגידו בעולם? הרי אנחנו מדינה ליבראלית.

אז אל תכו דרוזים — הכו בערבים!

אני יודע שיש בעייה קטנה איך להביא דיל ביניהם, אבל זה מאוד פשוט — לפי הריח. הערבים מסריחים ואילו הדרוזים, מאז שהתחילו לשרת בצבא, לא.

אז בכל מקום, ברחוב, בקולנוע ובשפת-הים, לפני שאתם מכים — תריחו. ואנא, אל תכו דרוזים. זה לא יפה. הכו בערבים!

דיין יחכה

לדו"ח אגרוט הסופי

שר הביטחון משה דיין מתכוון להישאר בצל ולש- מור על שתיקה עד לפירסום המסקנות הסופיות של ועדת אגרנט.

בשיחות עם מקורביו הבהיר דיין כי הוא מתכוון בכל הרצינות לא להצטרף לממשלה הבאה שתוקם. יהיה מי שיהיה אשר יעמוד בראשה. באותה תקופה הוא מתכוון גם שלא לישול חלק בחיים הפוליטיים הציבוריים, להוציא סיורים בחו"ל והופעות בפני יהודים בחו"ל מטעם המגבית.

דיין ממתיך למסקנות הסופיות של ועדת אגרנט כדי להחליט על המשך דרכו הפוליטית. לא מן הנמנע, כי אם בדו"ח הסופי של הוועדה לא יוגנה דיין ולא יימצאו בו מוצאים נוספים לחובתו, הוא יפתח בהפי' תעודות פוליטיות כדי לנסות להחזיר לעצ' מו את מעמדו שאבד. ייתכן כי ינקוט גם בכמה צעדים עצמאיים מפתיעים.

דיין חושש

לכתוב זכרונותיו

ההנחה כי משה דיין ינצל את החופשה מאונס שתוטל עליו כאשר לא יכלל בממשלה הבאה, לשם כתיבת זכרונות — התבדתה.

למרות שדיין כבר סיכם את פרטי החוזה על מכירת הזכויות לפירסום זכרונותיו להוצאת אשט הצרפתית בסכום של כ־400 אלף דולר, חושש דיין לחתום סופית על החוזה.

הסיבה: חוות דעת של היועץ-המיש- פטי לממשלה המזהירה את דיין מפני שיר מוש בחומר שהגיע אליו בתוקף היותו שר בממשלה לצורך כתיבת זכרונות.

בשעתו העלה שר המישפטים הקודם, יעקב שמשון שפירא, את הבעיה בהקשר לספרים שכתב שרה-חן אבא אבן. דיין אינו רוצה להסתכן בפרשה בלתי חוקית נוספת שתפגע בתדמיתו.

מה עשה וייצמן

כרמטכ"ל?

בעקבות האשמותיו של אדוף (מיל.) עור וייצמן נגד יצחק רבין, החלו להישפך פרשיות כמוסות שי הוסתרו עד כה, הנוגעות ל־24 שעות ב־24 במאי 1967 כשעור וייצמן מייד את מקומו של רבין כרמטכ"ל.

מסתבר שכאותן 24 שעות הורה וייצמן לשלוש האוגדות בחזית הי דרום להחליף את מקומות החי"ע בות שלהן, והורה להן להתכונן ל צאת להתקפה למחרת בארבע ב בוקר. אחרי שלא הצליח לשכנע את הממשלה לפתוח במיתקפה, לא הורה וייצמן על ביטול התקי פה, ורק אחרי שהתקשרו אליו, אחרי "שעת הש"ן", מסר כי פקי דת התקיפה בוטלה.

תפנית חדה של

הרב גורן

בעמדתו של הרב הראשי שלמה גורן, חלה תפ- נית חדה.

עד כה שירת גורן בנאמנות את משה דיין, ושנא את יצחק רפאל. לאחרונה הוא רב עם דיין, והתפיים עם רפאל. לשני הד- ברים יש השלכות מרחיקות לכת על האפי שרות שהמפד"ל תצטרף לממשלה.

גורן כמעט שהצליח לפוצץ את הצטרפות המפד"ל לממשלה בפעם שעברה, בגלל התנגדותו הקיצונית למינוי יצחק רפאל כשר הדתות. כתוצאה מכך סגר פינחס ספיר את ברזי התקציבים הסמיים שזרמו אל גורן, כגון התשלומים המיוחדים ששולמו לגמני גורן במועצת הרבנות (2000 ל"י לנפש לחודש, עבור בניס שהם "חכמיתורה").

השבוע נערכה סודחה בין גורן ורפאל. מיידי לאחר מכן הודיע גורן לספיר שיש לו נוסחה חדשה לפיתרון בעיית "מיהו יהודי".

רפ"י תתבע בחירות

נוספות במיפלגה

אנשי הטיבת רפ"י לשעבר במיפדת העבודה אינם רואים בבחירתו של יצחק רבין כמועמד מופדת העבודה לראשות הממשלה סוף פסוק, ומקווים לעורך סיבוב הכרעה נוסף בין רבין ושמעון פרס, בתיקווה כי בסיבוב שני ינצח פרס.

עמדה זו באה לידי ביטוי בהצהרותיו של המיש- נה למזכ"ל העבודה, מטעם רפ"י, משה נצר, שטען כי הרוב לו זכה רבין בשבוע שעבר עדיין אינו הופך אותו אוטומטית לראש רשימת המערך.

אנשי רפ"י מקווים כי עד שיוערכו בחירות נוספות במיפדתה, יעלה בידי פרס למשוך לצידו תומכים נוספים.

לצורך זה אף משמיע פרס הצהרות בוכות המשך שיתופו של משה דיין בממשלה, כדי לא להרחיק ממנו את תומכי דיין-המושבעים.

מעמדו של דיין

בסכנה?

ערפל מרחף מעל עתידו של שגריר ישי- ראל בוושינגטון, שמחה דיניץ.

דיניץ תגיע למעמדו כשגריר רק בזכות היותו בן חסותה וראש לישכתה של ראש-הממשלה גולדה מאיר, שכפתה את מינויו בניגוד לדעתם של כל שרי הממשלה. עתה, עם הסתלקותה של גולדה, עשוי גם דיניץ להיות מוחלף בשגריר אחר ועתיד הקארי- יירה שלו ניצב בסכמן שאלה.

לאחרונה עורר דיניץ זעם גדלי בממשלה בגלל הצהרותיו המדיניות שלא תאמו את עמדות הממשלה.

רפ"י משתלטת

על אמצעי התיקשורת

עורך דבר השבוע, אהוד זמורה, ראש אנשי רפ"י במערכת דבר, מונה לתפקיד האחראי על החדשות — תפקיד שמבחינה מעשית הוא שני בהירארכיה הפני מית במערכת. נוסף להישג האישי שיש בכך לזמורה עצמו, רואים בכך תפיסת עמדה בכירה נוספת של אנשי רפ"י בצמרת אמי צעי התיקשורת, אחרי שתומך רפ"י אחר, יצחק לבני, מונה כמנכ"ל רשות השידור.

זמורה סרב בשעתו לקבל את תפקיד מזכיר מערכת דבר, כל עוד היה דוד פדהצור, עורך למרחב לשעבר, סגן העורך ליד העורכת הראשית חנה זמר. עתה, שכפדהצור משרת בשגרירות ישראל בוושינגי טון, ימשיך זמורה לערוך את דבר השבוע ויהיה ממונה גם על מחלקת החדשות של העתון.

ספיר מנסה לפלג

את צעירי המפד"ל

כדי לפזג את צעירי המפד"ל, המפרני עם למערך, הציע ספיר לזכרון המר את תיקי-הספר, שממנו התפטר מיכאל חזני.

ספיר אינו מציע דבר לשותפו של המר, יהודי בן-מאיר.

מופע משותף של

כוחות השלום

הניסיונות ללכד את כוחות השלום, הנערכים עתה בחוגים שונים, ימצאו את ביטויים בהופעה משותפת נוספת של נציגי הגופים השונים. במיפוש המוני ליד הירקון בתל-אביב, בשבת ה־11 במאי. כמו ה"הייד פארק" המוצלח שנערך ביער בן-שמן, ייערך גם מופע זה ביוזמת המשורר יבי.

במיפוש ישתתפו אורי אבנרי (מרני), שזממית אדוני (או מרשה פרידמן, מהתנועה לזכויות-האזרח), נסים אדיעד (ל"ע), פרופ' ירמיהו יובל ("ככל זאת מעורר"), נתן ילין מור, רן כהן (מוקד), שזום כהן (פנתרים), מתי פלד, עמוס קינן, פרופ' אמנון רובינ' שטיין (שינוי), אורי שפירי (מערך).

רבבת ישראלים

לאליפות מיוכן

יותר מעשרת אלפים ישראלים כבר נרשמו בסוכנות-הנפישות לנסיעה למישחקי אליפות-העולם בכדורגל, שיוערכו הקיץ במינכן שבגרמניה המערבית. זהו המיפסר הגדול ביותר של ישראלים הנוס' עים לאירוע אחד, וזאת למרות הי עובדה שניבחרת הכדורגל הישרא- לית אינה נוספת חלק במישי חקים, ולמרות חלקה הפראני של מישחקי אולימפיאדת מינכן. אחר-כך הכדורגל הישראליים שי יחו במישחקים, יהיו את אחת מקבוצות-התיירים הגדולות ביותר מחוץ לאירופה. נוסף עלייה-לרגל זו למינכן, צפוי מחסור במרקם גרמניים בשוק החופשי בישראל, ערב פתיחת מישחקי-האליפות.

קרב נוסף בין עולי

ברית-המועצות

סיבוב נוסף בקרב על השילטון בהתאחדות עולי ברית-המועצות ייערך בשבוע הבא, כאשר תתכנס בתל-אביב הוועידה הכללית של עולי ברית-המוע- צות. הוועידה הקודמת, שנערכה בשנה שעברה, הס' תיימה בשעוררייה רבתי, כאשר העולים החדשים זעמו נגד הרכבה של הנהלת ההתאחדות, שהוקמה מפרוטקציונרים ותיקים.

כדי למנוע שעורריות בוועידה הבאה, נמנעה הנהלת ההתאחדות מלהזמין לוועי- דה קבוצות של עולים מברית-המועצות שי הגיעו לאחרונה ואף אינה עושה פירסום להתכנסות הוועידה.

בינתיים גוברת הדרישה להצגת מועמדותו של גרישא פייגין לתפקיד מזכ"ל ההתאחדות. למרות שבאופן רישמי פייגין הוא חבר מיפלת העבודה, יש חשש במיפלגה מהצגת מועמדותו בטענה כי "הוא עלול לעשות מזההתאחדות מיפלגה חדשה".

דיילי "אל-על"

ימרדו במכס

דיילי "אדיעד" החליטו למרוד נגד הי מכס. הם מתכננים יציאה הפגנתית דרך שערי נמל התעופה עדישם בן-גוריון מבלי שייבדקו עידיי המוכפים.

החלטה זו התקבלה אחרי שהמכס לא נענה לדריי שת הדיילים להוסיף כוחאדם לצורך בדיקת צוותי- האוויר החוזרים לארץ. כתוצאה מכך מתעכבים הי דיילים בשההתעופה משך זמן רב ולפעמים אפילו למשך שעה וחצי.

צוותי-האוויר עוברים בדיקת מכס במסלול מיוחד. לטייסים מאפשרים לצאת מייד מהשדה, אך הדיילים נאלצים להמתין לאחרונה זמן רב עד שמסתיימת בדיקתם.

שעות רבות של הרגשה נפלאה עם אוליביה 24

קחי סבון אוליביה.
הוסיפי לו בושם חדש
בניחות עדין ומיוחד,
צרפי לכך את החומר המהפכני זס
המיועד לשימור ריח הבושם...
...למה להרבות במילים. אנו עשינו כך
והתוצאה, אוליביה 24.
אוליביה 24 הסבון הטבעי החדש שיעניק
לך ולבני משפחתך רחצה נעימה ושעות
רבות של הרגשה נפלאה.

אוליביה 24

עץ הזית

סבון היוקרה של

פרסום פלד אהרו שבו

זכא ירי

העורך התורן של הי
עמוד הפנימי של מעריב קרא את הרשימה שהיתה מונחת לפניו ולא האמין למראה עיניו. היתה זו כתב שסיפרה את סיפור חייו של רב־אלוף מרדכי ("מוטה") גור לרגל מינויו לתפקיד הרמטכ"ל. בין שאר הפרטים בכתבה צוינה גם העובדה שמוטה גור הוא סופר ילדים ידוע, שכמה מספריו זכו לתפוצה גדולה בקרב ילדי ישראל. אחרי־כך הופיע בכתבה פירוט הספרים שכתב מוטה: עזית הכלבה הצנחנית, עזית במידבר יהודה, עזית בארמון קהיר ועזית ב"מטכ"ל.

כאן נעצר העורך התורן. משהו לא נראה לו בסדר ברשימת ספריו של מוטה גור. הוא טיפלו לכתב הצבאי של העיתון, יעקב ארז, שכתב את הרשימה, ושאל אותו: "האם אתה בטוח שמוטה גור כתב בשם עזית ב'מטכ"ל'?"

"בטוח מאד אחת", השיב לו ארז טלפנית.

"מאיין לקחת את זה?" שאל העורך.

"מבתי", השיב ארז, "היא קוראת מרשבעת של כל ספריו של מוטה גור. הרשימה כבר הורדה ל'דפוס כפי שנכתבה, כאשר החליט יעקב ארז לבדוק שנית עם בתו בת התשע, את רשימת הספרים שכתב מוטה גור. 'מאיין לך שמוט הספרים?' שאל אותה. 'מה זאת אומרת,' השיבה הבת, 'קראתי אותם. חוץ מהספר האחרון — עזית במטכ"ל.'"

"ואת בטוחה שמוטה גור כתב בשם עזית ב'מטכ"ל'?" הוסיף ארז וחקר את בתו. "בטח", השיבה הילדה, "הייתי אצל סבתא וקראתי שם בהעולם הזה שהספר עזית במטכ"ל עור מד להופיע."

כדי לבדוק את העניין החליט ארז לראות אם אומנם פורסם בהעולם הזה מה שטענה בתו. הוא מצא את הידיעה בעמוד 3 ב'גיליון 1910, שהופיע שבוע לפני מינויו של מוטה גור כרמטכ"ל. נאמר שם: "הי' כונו! היכונו! יופיע בקרוב

ספרי הרמטכ"ל מה עוד לא הופיע?

— הספר שציפיתם לו — עזית במטכ"ל.

ברגע האחרון עוד הס' פיק ארז להוציא מתחת ל'מכשש הדפוס את עזית במטכ"ל מרשימת הספרים שחיבר מוטה. כי הידיעה שהופיעה בהעולם הזה פורסמה כמובן במדור ה'סאטירי' zoo הארץ.

בתו של ארז, כך מס' תבר, לא היתה היחידה שלקחה את אותה ידיעה כפשוטה. מסתבר כי לפני שאביה חקר אותה לרשימת הספרים, שכתב מוטה, כבר

תא

מכתבים

הקריסט מגיע לא רק ליצחק רבין, אלא לכל אדם המקבל על עצמו תפקיד חדש, כמו הרמטכ"ל, רב־אלוף מוטה גור. חבל שלא קיימחם לגבי מוטה גור מה שאתם

שאנם לכולם
כל הכבוד לאורי אבנרי על רשימתו, תנו לו שאנס" (העולם הזה 1912). אבל

דורשים לגבי רבין.

א. בלאו, צה"ל
העולם הזה לא ביקר את מוטה גור, אלא את צורת מינויו לרמטכ"ל.

אחריות פלילית

המאמר, "העיוות" (העולם הזה 1910) היה ניתוח קר ושקול של הדו"ח החלקי של ועדת אגרנט. משום כך הוא היה מזער זע באמיתויות המופיעות בו שנעלמו ממר בית הפרשנים בעיתונות היומית. אל תופ תעו מהערות כגון: "שוב פעם אחת נס' פלים לדיין". חיזקו ואמצו.

משה בן־נאם, ד.צ. 2824, צה"ל

עברו שבועיים מאז פורסם דו"ח אג' רנט. מדברים בלי סוף על אחריות, מי' ניסטריליות ואחריות, "פרלמנטריות". אבל משום מה בכלל לא מדברים על אחריות מישפטית. נדמה לי שיש מקום לברר אם לא ניתן להעמיד כמה מהשרים לדיון על אחת מהעבירות הבאות:

● הדלפות של מידע סודי מישיבות הממשלה.

● מניעת מידע סודי מצד השרים חברי "המיתב" מיתר השרים, שגם הם היו חייבים לדעת נתונים בסיסיים כדי להכ' ריע בענייני ביטחון.

קגלובסקי, ירושלים

...ניתוח הדו"ח היה מלאכת מחשבת הראויה להדגשה מיוחדת. ברם, יורשה לי להוסיף, שלא רק הקונצפציה של עליו נות מדומה וזילזול בערכים הינה הסיבה למחדל יוס'כרפור. הסיבה הנוספת היא שמושגיו סובלים ממחלת "תדמיתית" (על מישקל ברוכניטס) כפי שהחזות מסה הבחין בזה מזמן. המחלה היא רדיפה מת' מדת אחרי תדמית יפה אצל גורמיתחוק, שגרמה לכך שאפילו ברגע הקריטי איבדו המושגים שלנו את כוח ההרתעה וגרמו למפולת בשלושת הימים הראשונים למיל' חמה, שהם שהכריעו את גורלנו.

ד"ר זאב שפירא, חיפה

דוגמה אישית

בקשר לרשימתכם, "אחי של המנכ"ל" (העולם הזה 1910) ברצוני להעיר:

● משך כל תקופת היותי מנכ"ל מיש' רד'העבודה לא התערבתי מעולם בשאלה למי מוסרת מ.ע.צ. עבודות תכנון ופי' קוח או כל עבודה אחרת ולא לקחת כל חלק בהחלטות על כך. מסירת עבודות אלה התנהלה (ואני מניח שמתנהלת עד היום) על ידי מ.ע.צ. לפי נוהלים ממשלתיים קבוי עים וכידוע נמצאת מ.ע.צ. תחת פיקוח מבקר המדינה. למותר לציין, שלאחר עור' בי את מישרד'העבודה, לא היה לי כל קשר למסירת עבו' דות ע"י מ.ע.צ. ואין לי כמובן גם כל ידיעה או נגי' עה לעבודות מ.ע.צ. בסך 150 מ' ליי' רות' המוזכרות ב' כתבה שלכם.

מסר

● לא ידוע לי דבר עם פרויקט של 25 מ' לירות באוניברסיטה העב' רית המוזכר בכתבה שלכם. העובדה ה' נכונה היחידה ב' קטע זה של פירסומכם הינה שהנני נמנה עם חבר הנאמנים של האוניברסיטה העב' רית, אך אין לי כל קשר או מגע עם האוניברסיטה בנושאי עבודות הנדסיות או דומות.

● חברת מ.ר.ב. אכן ביצעה עבודות מעקב, "עלות זמן" אחר הקמת תשלובת ערד. עבודה זו נמסרה למ.ר.ב. לפי הח' לטה של חברת, "מדרה", החברה האמרי' קאית אשר עסקה בהקמתה של תשלובת ערד. מ.ר.ב. נבחרה לכך בין ארבע חב' רות מועמדות. הנושא הובא לאישור מיו' חז של ועדת ההנהלה מטעם הדיקטטור' יון של חברת ערד בגלל הקירבה המש' פחתית ביני ובין אחד ממנהלי חברת מ.ר.ב. אחי — אינג' גדעון מסר, ואושר על ידה.

לא ברור לי איזו מטרה היתה כנגד עיניכם בפירסום כתבה אשר לפחות ב' נושאים הקשורים בי משוללת כל יסוד, אך ברור לי שאילו מרחחם לברר מראש

העובדות, היה נמנע מכס הכישלון שבפיר' סום מוטעה ומטעה.

עורד מסר, תל־אביב

● מכתבו של עורד מסר מאשר למע' שה את כל העובדות שפורטו בכתבה הנ"ל ואינו מסביר מדוע הפירסום הוא "מוטעה ומטעה". בכתבה צוינה רק ה' עובדה שאחיו של מסר הוא אחד מ' מנהליה של חברה הוולה בעבודות ממוס' דות שעורד מסר מכהן בהם בתפקידים רשמיים. הטענה כי יש קשר בין עובי' דות מקריות אלה, נטענה לראשונה בתכ' מחשבו של עורד מסר.

עד למילחמת יוס'הכיפורים האמנתי כי ח"כ מנחם בגין, למרות שלא הסכמתי לכל דיעותיו, הוא לפחות אחד ההגונים מבין הפוליטיקאים בכל המפלגות. אולם, כנר' אה שרעית האדמה הקשה שזיעזעה רבים בארץ, השפיעה גם עליו. מאז הפסקת האש משתדל בגין בכל כוחו המליצי להימנע מלהגי' איזו שהיא מילה בנוגע לאחי' ריתו האישית של שר'הביטחון משה דיין, אשר הפיץ בציבור את נבואת השקר שלו שלא תיפרוץ מלחמה. בכנסת נאם מר בגין נאום חריף כנגד הבידיון שהתגלה ב' עת המשאומתן להרכבת הממשלה — כמובן באשמת המערך, בעוד הוא נזהר מאוד מלהאשים את ראשי המפד"ל אשר מצאו להם את אחת השעות הגורליות בהם נדונות בעיות חוק' וביטחון כדי להט' עלות את בעיית מיהו יהודי. זכור לנו היטב כי הליכוד עצמו הוקם תוך בידיון לא פחות גדול. אבל לשיא חוסר ההגי' נות הגיע מר בגין כאשר דרש למנות את האלוף אריאל שרון לרמטכ"ל, בעוד הוא יודע היטב כי שאלת התנהגותו של האלוף שרון במלחמה עומדת לחקירה בפני קציני בודק. האם זוהי דוגמה לגישה אחראית מצד ראשי־ממשלת האלטרנטיבה?

יפתח כהן, רמת־גן

קשקשת

הפעל את דמיוןך ונסה למצוא כו' תרת מתאימה לציור שלמטה, שתס' ביר מה אתה רואה בו. הצעות לכו' תרות יש לשלוח לפי הכתובת: ת.ד. 136, תל־אביב, עבור "קשקשת". ההג' דרות הקולעות ביותר תפורסמנה.

קשקשת 1911

שלושה רבנים מנקודת מבטה של גירות במיקוה.

קלידים של פסנתר מסומם (מהצד).

אבינועם לאופר, ד.צ. 2603, צה"ל

שלושה ג'צטלמנים חבושים בציי' לעדרים, משתינים מאחורי הגדר.

כנימין סובול, תל־אביב

שלושה שוטרים צרפתים אורי' בים לגנב מאחורי הגדר.

אפרים קאופמן, הרצליה

פרטי הגילוי המדהים של „העולם הזה” - המטיל צל כבד על שיטות העבודה של ועדת אגרנט

אלוף גדליה יידע להסביר את הסיבה לכך. התנהגות זו של סגן-אלוף גדליה נראית חמורה במיוחד, משום שהתור צאות של תצלום-האוויר שנעשה ב־4 בחודש, ושפיענוחו נמשך כל הלילה, שהעידו על תגבור המערך המצרי, באופן מאיים והתרעתי, חייבות היו לקבל משמעות מיוחדת לאור הערכתו של סגן סימון טוב. לדעתנו לא מילא סגן-אלוף גדליה את חובתו המיוחדת, כקצין-מודיעין בחזית-המפתח, בימים שבהם היה זה חיוני במיוחד לעמוד ועל כוונות האויב המצרי. לפי כך אין עוד להעסיק בתפקידי מודיעין.

גדליה הרשע

ב קריאתו של קטע זה, יש לשים לב לכמה מתכונותיו.

קודם כל: זהו קטע היחיד המתאריך לדיוק גדליה. הוא מורכב כולו מאיזכור „מיסמכי סימון טוב”. כלומר: כד האשמה נגד גדליה, בדו"ח זה, מבוססת על שני מיסמכים אלה.

המסקנה האישית — סילוקו של גדליה מתפקידו והנחת תת מכת-מוות על קידומו הצבאי — באה במישור אחר פירוט מיסמכי סימון טוב, בבחינת — הוכחה, הרשעה, גזר-דין.

שנית: נאמר כי סימון טוב קבע בצורה חד-משמעית שהתרגיל (המצרי) אינו אלא מסווה למיבצע-אמת. כלומר: שהמצרים עומדים לתקוף.

שלישית: גדליה מואשם בכך שלא קיבל הערכה חד-משמעית זו, שהוכחה בדיעבד כנכונה.

רביעית: ניסוח הסעיף אינו משאיר כל ספק בכך שגדליה הוא האשם בכך שמיסמכי סימון טוב לא הופצו ולא הגיעו לדרגים העליונים, שם יכלו לשנות את ההערכה השלטת — זאת מהלך ההיסטוריה.

כלומר: גדליה לא רק טעה, ולא רק סירב לקבל את ההערכה הנכונה, אלא גם גנז במזיד את ההערכה הזאת.

אלו הן הרשעות חמורות ביותר, והעונש שנגזר נראה קל. בהשוואה לכובד האשמה.

הצרה היא שהרשעות אלו בנויות כל-כולן על שני עמודי-תווך: מיסמכי סימון טוב, הוועדה לא עשתה אף

סימון
טוב
הוא
סימון
דג

ה עיר סדום הושמדה באש וגופרית, מפני שלא נמצאו בה עשרה צדיקים. אבל היה בה, לפחות, צדיק אחד: לוט. כך כתוב בתנ"ך.

בממלכת המחדל של ועדת אגרנט היו רשעים רבים, ואחדים שגורלם נשאר מפרפר חחת חרב המישפט. אולם גם בה היה צדיק אחד. כך כתוב בדו"ח החלקי של הוועדה.

הצדיק היה סגן בנימין סימון טוב, קצין-מודיעין בדרום, האיש שחזה את המלחמה, שי-נסה לשווא להזהיר את מפקדיו האטומים והסתומים, ושקדו נשאר כקול קורא במדבר.

משך ימים אחדים עמד הסגן במרכז ההערכה הציבורית. הצעיר הירושלמי, בן למישפחה כורדית, אחד מ־11 ילדים, יכול היה להרים את ראשו בגאווה. אילו יכלה הוועדה לחלק עיטורים, היתה מקשטת את חזהו בדגליה הוזהרת ביותר. אך מכיוון שלא היו לה עיטורים, הסתפקה בהנצחת גבורתו בדו"ח.

בשבוע שעבר נקטע קטע זה של הדו"ח ליד גזרים. גילוי מרעיש של „העולם הזה” קבע, בשורות מעטות, שמיסמכי סימון טוב היו מזוייפים.

למרבה הצער, אי-אפשר להסתפק בגילויי חד-פעמי קצר זה. כי יש לו השלכות מרחיקות-לכת, וכמעט טראגיות, לגבי כל מעמדה, עבודתה ומסקנותיה של ועדת אגרנט.

מצער לשמוע כי הצדיק האחד בסדום לא היה צדיק אלא זייפן, ושהתנהגותו אופיינית דווקא למעשיהם ולמידותיהם של אנשי-סדום. זה מצער, אך לא-כלייך חשוב.

הרכה יותר מצער, וגם הרבה יותר חשוב, הוא לקבוע, כי פרשה זו מטילה צל כבד על אמינות מיסמכיו ועדת-אגרנט. התנהגותה של הוועדה בשבוע האחרון, אחרי שגילווי „העיר דם הזה” אימצו אותה להודות בסוד הגנוז, מחי-מירה את הספק שבעתיים.

צדיק אחד בסדום

כ די להבין את מלוא משמעות הגילוי והשלכותיו. יש להביא את הסעיף הנדון של הדו"ח החלקי. זהו

סגן בנימין סימון טוב שרף את מיסמכיו - המציא לוועדה העתקים מזוייפים - וניצל את הוועדה כדי לנקום במפקדיו

מאת אורי אבנרי

מאמץ מינימלי כדי לבדוק עמודים אלה, לפני שבנתה עליהם בניין כה כבד. עכשיו הם התמוטטו כעמודי קרטון.

המיסמכים הגנוזים

ה יספתי מאוד לפני שהחלטתי להביא כאן את סייפורם האמיתי של מיסמכים אלה, קיוויתי שהוועדה תעשה זאת בעצמה, לפחות בעיקבות גילויי העולם הזה בשבוע שעבר. לצערי, הוועדה לא עשתה זאת — ועוד אעמוד בהמשך על השלכותיו של מחדל זה.

לפיכך אני נאלץ לגלות כאן את הפרטים העיקריים של הסיפור:

ביום השני, ה־1 באוקטובר 1973, אמנם רשם סימון טוב את הערכתו בדו"ח, שהיה כתוב בכתב-ידו. הוא עשה זאת אחרי שיחה עם מפקדו, דוד גדליה, ועל פי דרישתו של גדליה. כעבור יומיים, ה־3 באוקטובר — היום הי רביעי בשבוע — הוא רשם דו"ח שני, יותר מלא.

בדו"ח פירט סימון טוב את הכנות הצבא המצרי, כפי (המשך בעמוד 10)

עובדות נותנות יסוד להערכה, כי אין התרגיל אלא מסווה למיבצע-אמת, המתוכננים עלידי המצרים.

לדברי סגן-אלוף גדליה, היה סיכום המצב במיסמכים מיועד להפצה גם למחלקת המודיעין הפיקודית שלו, וגם ליחידות ולמפקדות הפיקוד, ולידיעת אמ"ן/מטכ"ל.

עיון במיסמכים מראה, שבמקום לאמץ לעצמו ספקות בהערכת ההיערכות המצרית, והכוונות כתרגיל, כפי שהיה מקום לעשות על פי תוכן המיסמכים, ולהביא זאת בפני אלוף-הפיקוד ובפני אמ"ן, מחק סגן-אלוף גדליה את ה שאלות הנוקבות, שהיה בהן כדי לעורר ספק בכוונות ההיערכות והכוונות המצרית כתרגיל. סגן-אלוף גדליה

הסביר לוועדה, כי ההערכה של קצין-המערך עמדה בי סתירה להערכת אמ"ן, שבמצריים מתקיים תרגיל — הערכה שהיתה מקובלת גם עליו וגם על אלוף-הפיקוד.

ענה: „זה נובע מההערכה הסופית שהמצרים לא יפתחו במלחמה, ומה שהיינו משוכנעים שזה תרגיל בלבד.”

כך הכניס את מחשבחו למעגל-קסמים, הוא לא עמד, איפוא, בחובתו של קצין-מודיעין, להתייחס לכל גילוייה ולכל הערכה ללא מישפט קדום, ולא עשה עימות בכתב בין הערכה זו לבין הערכת אמ"ן, במימך מופץ.

המיסמכים (של סימון טוב) לא הופצו, מבלי שסגן

סעיף 26, הדן במחדליו ובאשמתו של סגן-אלוף דוד גדליה, קצין-המודיעין של פיקוד הדרום.

הנה הסעיף 26 כדשנו ובמלואו:

26. סגן-אלוף דוד גדליה היה קצין-מודיעין פיקודי של פיקוד-דרום משנת 1971 עד מרס 1974, מועד בו הועבר לתפקיד אחר בתחומי חיל-המודיעין.

ביום 1 באוקטובר 1973 הגיש לו קצין-המערך של יחידתו*, סגן בנימין סימון טוב, מיסמך שכתרתו: „תכנן נה בצבא המצרי — אפשרות חידוש לחמה, 1 אוקט' 73”, כאשר כבר היה הפיקוד בכוונות מיוחדת.

המיסמך מקיף, מסכם ומנתח את המידע בדבר הי מערך המצרי וכוונות האויב.

ב־3 באוקטובר הגיש סגן סימון טוב מיסמך נוסף, ש כתרתו: „סיכום מצב בצבא המצרי, מסכם, 13 ספ' טמבר — 2 באוקטובר, 73”, שהיה, ביסודו, יתר פירוט והרחבה של המיסמך שהוגש ב־1 באוקטובר.

במיסמכים אלה הצביע קצין-המערך על מיספר עובי דות חשובות, שאינן עולות בקנה אחד עם פירוש ההיערכות והכוונות המצרית כתרגיל בלבד, ולכן ציין שאותן

* קצין-המערך הוא האיש האחראי במודיעין להערכת מערך האויב.

■ את הסוד להצלחת מפא”י בבחירות משך כל השנים ואת כישלונה המסויים בבחירות האחרונות גילה מזכיר המפר”ג לגה, אהרון ידלין. ידלין סיפר כי תמיד היו עורכים את הבחירות ביום המזל, יום ה”שלישי בשבוע”. רק בבחירות האחרונות, רצינו כי הבחירות יערכנה עוד בשנת 1973, ולכן ערכנו אותן ביום האחרון של השנה, שהיה יום שני ולא יום שלישי”, אמר.

■ יצחק רבין יכול היה לנחש כי אומנם יזכה במירוץ על תפקיד מועמד מפלגת העבודה לראשות הממשלה, לפי שני סימנים. האחד היה הצטרפותו של דובר מפלגת העבודה, יורם פרי, אל רבין, מיד כשעלה שמו כמועמד לראשונה. פרי, אשר היה בחופשה מתפקידו כדובר המפלגה, הצטרף לצוות שעבד בשביל רבין וסירב לתת אותו טיפול עצמו למועמד השני שמעון פרס. אולם תמיכה ממקור לו לא ציפה כלל קיבל רבין כאשר הצטרף אליו אחד מעסקני רפ”י לשעבר, יעקב חלפון, אשר ביקש להיות לנהגו. רבין סירב,

לפאפו, אם לא תתפטר גולדה, בקבוק ויסקי, ואילו פאפו הבי טיה להעניק לאמנון, אם אכן תתפטר גולדה, ארבעה ימי בילוי חינוך במלונג, לו ולכל משפחתו. כתבה התערבות הופ”קד למשמרת בידיו של איש העסקים עזריאל עינב. עברו יומים מיום ההתערבות, וגולדה התפטרה. אבל פאפו מסרב לקיים את ההתערבות: ”אמנון טען שהיא תתפטר בעוד שבוע”, הוא טוען, ”והיא התפטרה כבר כעבור יומים”.

■ התנגשות מילולית חריפה היתה בין שריהאוצר פיינס ספיר לבין אחד ממקורביו ונושאי-כס”כ יוסי שריד, לאחר נאמו של ספיר, בו קרא השר לצירי מפלגת העבודה שלא להצביע עבור מועמד להרכבת ראש הממשלה, משום שאף לאחד מהמועמדים אין סיכוי להרכיב ממשלה. שריד, שתמך במועמדותו של רבין, קרא לעבר ספיר: ”אתה בוגד, אתה תחסל את המפלגה! תתבייש לך! אם לא תטלפן מחר לכל חברי המרכז ותודיע להם שהם לא הבינו נכון את הנאום שלך היום, אנחנו כולנו

כתב-צבאי: ”איך אתה רואה את הצבא הסורי כיום?” השיב רפול: ”במישקפת!”

■ הגדולה בחולשותיו של המועמד לתפקיד ראש הממשלה, יצחק רבין, אינה כלולה כלל במיסמך שהפיץ נגדו האלוף (מיל) עזר ויצמן. זוהי החולשה למרציפנים. מס’ תבר כי רבין להוט, משום-מה, אחרי ממתק זה יותר מכל דבר אחר, והוא מסוגל, לדברי יודע-דבר, לחסל כמה מרציי פנים בריאים בזהאחריו.

■ צופי הטלוויזיה שחזו בשבת, לפני שבועיים, בדיווח על המגעים שנערכו לבחירת המועמד לראשות הממשלה בי ביתו של שריהאוצר, פיינס ספיר, היו עדים להתפרצותו של ספיר כלפי צלם-הטלוויזיה שצילם אותו. ספיר הסתיר את פניו וצעק לעבר הצלם: ”אפילו בשבת הם צריכים לרדוף אותי — לך הביתה ותנוח!” קטע זה שודר, אך מה שלא שודר היו דברים אחרים שאמר ספיר לצלם יחיאל כהן, מי שצילם אותו. מסתבר שספיר התרגז ברצינות. כאשר המשיך הצלם לצלם אותו למרות גערותיו, צעק עליו: ”אתה עובד ממשלתי — וכעובד המדינה אתה חייב לשמוע לי!”

■ דוגמה אישית נתן הר שבוע אלוף (מיל) אליהו בן-חור, מי שהורד לדרגת טוראי על-ידי בן-גוריון, הצובר כבר ותק בדוגמאות אישיות. במלחמת יום-הכיפורים התנדב האלוף, שלא גויס, לשמש כנהג משאית-אשפה במחלקת התברואה של עיריית תל-אביב. ואילו השבוע נטל האיש את אשתו, ויצא לקריית-שמונה. אלא שבן-חור לא בא לעיירה הצפונית כדי להביע הזדהות מילולית בלבד עם התושבים. הוא הודיע שהוא עומד להעתיק את מקום מגוריו משיכון ה”צמרת צהלה, לקריית-שמונה, וכי הגיע לשם כדי להכשיר את הקרקע להקמת ביתו החדש.

■ מי שהיה נירגש במיוחד מהיחסים החדשים שנוצרו בי מפלגת העבודה, היה שרי החוץ אבא אבן, שבימי ה”מאבק על קביעת המועמד לראשות הממשלה, התייצב לצידו של שריהסברה שמעון פרס. היחסים הידידותיים ה”גלויים בין השניים נמשכו גם אחרי ההצבעה. אמר על כך אבן הניפס: ”קשה לשער מצב כזה. לפני כחודש ימים, אילו הייתי אוכל איתו ארוחת בוקר, היה המעשה הזה נחשב למעשה פילגש בגבעה...”

■ לפיזומאי ידידי מנור סלי, היו לאותו מצב הגדרות מסוג אחר. את חברי מרכז מפלגת העבודה, מיכה חריש וישראל גרניתי, בני חסותו של פיינס ספיר, שיצאו נגדו, כינה ידידי בשם ”מלחכי פיינס ספיר... ואילו את מצבו של אבא אבן הגדיר כפראפראזה על הפסוק: ”אבן — מה עשו הבונים?”

■ בימי חול-המועד פסח נערכה באילת התערבות קבל עפרעדה. איש הוועד הפועל של ההסתדרות, אמנון דרור, התערב עם בעליו של מלון הסלע האדום אלי (סאפא) פאפאניאדו כי גולדה מאיר תתפטר מתפקידה תוך שבוע ימים. דרור הבטיח להתעניק

זה הגיעו נשיא המדינה וראשי הממשלה המתפטר למסקנה שעדיין לא צריך לפטר את העם ולהחליפו בעם אחר. זה היה בערב יום-העצמאות, בי מישכן נשיאי ישראל, כששרי הממשלה באו לברך את הנשיא לרגל החג. דוהשיח שהתנהל בין גולדה לנשיא נראה כלקוח ממערכון סאטירי, אבל זה היה

■ לאיון מיפלגה שייכת הדמות העומדת מעל לכל ה”מיפלגות בארץ, נשיא-המדינה הפרופסור אפרים קציר? כאשר ביטל אחד הנואמים במרכז מפלגת העבודה שנערך, בשבוע שעבר, את האפשרות שהנשיא יקרא למנהיג הליכוד מנחם בגין ויטען ניראה כלקוח ממערכון סאטירי, אבל זה היה

אונה וצירלי ציפלין חגגו השבוע את יום הולדתו ה-85 של ציפלין הגדול בטיול-בוקר, אותו ערכו כמדי יום ביומו בחווילתם. ציפלין הישיש אינו מוכן עדיין לוותר על הקולנוע, למרות חולשתו הרבה והעובדה שהוא מתקשה לדבר ולהתרכז. בימים אלה טיים ענף-הקולנוע כתיבת חסרית לטרט אותו יפיקו בקרוב, על תופעה מוזרה של אנשים שהם חציים בני-אדם וחציים ציפורים, ושאנם מצליחים להסתדר לא עם בני-אדם ולא עם ציפורים.

ברצינות. הנשיא סיפר גולדה על ביקורו במובלעת ברמת הגולן: ”זה היה תענוג לראות את החיילים שלנו, כשריו על אווירונים. באמת, בחורים נפלאים.” הגיבה על-כך גולדה: ”בוזא אין ספק”. אחר-כך אמר הנשיא: ”זה בסך-הכל עם יוצא מהכלל.” גולדה הסכימה איתו, ואף ציטטה באוזניו מה שאמרה פעם באסיפה אחת, כשבאו להתלוננו על העם והיא השייבה: ”האם יש לכם עם יהודי יותר טוב?” פרופסור קציר הסכים עימה, ומסר הצהרת-ארגעה לעם: ”זהו בדיוק. לי החליף את העם הרי איננו רוצים.”

■ אלוף-הצפון, אלון רפאל (”רפול”), איתן, התפרסם לאודיוקא בזכות הירי תו דברן מופלג. להיפך, הוא חוסך ומקמץ במילים בכל מחיר, כשהוא מופיע במסיבות עיתונאים נערכים הימורים בין השאלות במישפט המכיל יותר משמונה מילים. בדרך כלל הוא מבכר להשיב ב”כן” או ”לא” אבל לשיא הגיע רפול בשבוע שעבר, כאשר נשאל על-ידי

מושה ברעם בלעג: ”הנשיא הוא שלנו”.

■ אחד הכוכבים בכנס מרכז מפלגת העבודה, שנערך בשבוע שעבר, היה בלי ספק מי שהיה שריהתירות הראשון עקיבא גוברין. לגוברין היתה בעת נאומו פליטת-פה, בה כינה את ממשלת-הביניים העומדת לקום בשם ”ממשלה בינונית” וידידיו מוכנים היו להישבע כי היתה זו פליטת-פה מכוונת. כאשר נאם שריהאוצר פיינס ספיר, הציג את תכונותיו של המועמד המומלץ כביכול על-ידו, יצחק רבין, תוך אזכרת עצמו לעי תים קרובות, שיטע אותו גוברין בקריאה, שעוררה צחוק באלים. ”על מי אתה ממליץ, על רבין או על ספיר?” כשירד גוברין מעל במת הנואמים, הוא התיישב על כסאו של סגן ראש-הממשלה ושרי-החניך יצאל אלון. כשחזר אלון למקומו, היה עמד מיספר דקות בנימוס ליד הכיסא, כדי לרמוז לגוברין לקום, אולם גוברין נמנע מלהביט לכיוון של אלון ונשאר יושב באותו מקום, עד להפסקה.

■ אין מקום לדאגה. בשלב

לילי ואריק שרון היו אורחי-הכבוד בהצגת הבכורה של תוכניות-החיד”ש של הזמרת חווה אלברשטיין, שנערכה השבוע באולם ”בת-דור” בתל-אביב. אולם בעל כורחם גרמו להפרעה. משוהפועו, באיחור קל, משכו את תשומת-הלב של הקהל, התחרו בזמרת, שלא הסתירה את רוגזה על כך. בתמונה, בני הזוג שרון, לאחר שתפסו את מקומותיהם.

אולם מאותו רגע נדבק אליו חלפון והיה לו מעין שומר-ראש, נסע עימו לכל מקום במכוניתו, המתין לו ליד כל מישור בו היה רבין בשיבה, וליווה אותו הביתה בכל ערב.

■ תקרית בלתי נעימה אירעה בין אהרון ידלין, לבין אחד מראשי אחדות-העבודה ומי שהיה שריהתחבורה, ח”כ מושה כרמל, בעת שידלין, אשר ישב על הבמה, היה עסוק בהרגעת הקהל המפריע בעת ישיבת המרכז, ניגש אליו כרמל מאחור וביקש ללחוץ לו דבר-מה באוזן. ידלין, שלא הבחין כי זה כרמל, צעק מבלי להסב את ראשו: ”רגע, תעזוב אתי עכשיו, אין לי זמן!” כרמל

לילי ואריק שרון

נצא נגדך! ספיר, שנדהם מהתפרצותו של שריד, לא השיב לו.

■ הראשון שידע לתרגם לאחוזים את מיספר המצביעים עבור יצחק רבין (54%) ואת מיספר המצביעים עבור שמעון פרס (46%) לתפקיד המועמד לראשות הממשלה, היה שרי המיסחר, התעשייה והפיתוח חיים ברייב. כאשר הגיעו תוצאות ההצבעה לשורות בהן ישבו רוב שרי המערך, מיהרו כולם לחפש נייר ועט כדי לערוך את חישוב האחוזים. ברילב קיצר את הדרך, ערך את החשבון בעט על כפידו, שנשארה מלוכלכת עד שהלך לביתו.

פינחס ספיר

בשיחה עם הבארונית מארי אלן דה'רוטשילד ויו"ר ויצ"ו העולמית, רעיה יגלוס, במסיבת'הקוקטייל שנערכה השבוע בתל-אביב לכבוד הנחת אבן-הפינה למעון ויצ"ו בשכונת נווה-יעקב בירושלים על שם הברונית.

אדמונד דה'רוטשילד

הברון הצרפתי, הממשיד במסור רת היידידות לישראל של אבותיו, בשיחה לבבית עם ידידו הוותיק, שמעון פרס. לאחר מסיבת הקוקטייל הזמין שמעון פרס את הברון דה'רוטשילד ורעייתו אליו הביתה, להמשך המסיבה.

רחל דיין

מתחבתק במסיבה עם ה' לורד מרכוס זיו מאנגליה. רחל התנצלה בשם בעלה משה, על כי נבצר ממנו להגיע, בגלל עיסוקיו בגבול הצפוני, אך הבטיחה כי משה דיין יבקר את המעון כאשר ייפתח.

לים שניצבו במיסדר-הכבוד לכבודו.

■ את דעתו על דיוני מיפלתו הביע מי שהיה ח"כ ואיש ארץ-ישראל-השלימה מר" דבי סורקיס. סורקיס לפת את אחת מצעירות מפא"י, ג'ודי ויגורסקי, נשק לה בחוזה, להפתעתה הרבה, ור קרא: "זה הדבר הכי טוב שאפשר לעשות במיפלה ה' זאת!"

■ בעת נאומו של ח"כ משה ברעם, שנאם מיד לאחר

הסמיק והסתלק. רק אחרי-כך, כשנודע לידולו על מי צעק, נבהל, הלך לבקש את סליחתו של כרמל.

■ ראש עיריית תל-אביב 'שלמה' ("צ'יק") להט לא שכח עדיין את קפדנותו הר' צבאית. בעת שבא לברך, ערב יום-העצמאות, את הרמטכ"ל רביאלוף מרדכי ("מוטה") גור, סקר צ'יק משימרי-כבוד שהיה מורכב מחיילי המטכ"ל. לאחר המסדר קרא אליו צ'יק את מפקד-הבסיס, והעיר לו הערות לגבי הופעתם של החי"ר

פיטר הרצוג

חי ונמצא בפירנצה, ורדה דן, הדוגמנית שהיא אשתו של העיתונאי אורי דן, באה לפירנצה כדי להופיע בתצוגה, ואת מי היא פוגשת שם ברחוב אם לא את פיטר, צלם-האופנה מס' 1 של ישראל. מסתבר שפיטר עזב את הארץ לפני שלוש שנים והתיישב בעיר האיטלקית, שם רצה לעבוד במיקצוע אחר. הוא עסק בעבודות שונות ולמד היסטוריה ואמנות. אולם המצלמה חזרה לידיו, ועכשיו הוא עוסק בצילומי-אופנה.

הלוח הכפול

יהודית, אשתו של עור רד הארץ גרשום שור קג, התחבתה עם נוח מוזס, העורך ואחד הבעלים של ידיעות אחרונות, שאמר לסובבים אותו: "זהו הלוח הכפול האמיתי". כידוע, מופיע הלוח הכפול, גם בעיתון הארץ וגם בעיתון ידיעות אחרונות.

מוטי פרידמן

ורעייתו צביה יחד עם גיבור אחר של פרשת נתיבי נפט, מי שהיה סגן שר-האוצר, הד"ר צבי דינשטיין. כשנשאל פרידמן על-ידי אחד האורחים, אם הוא הפרידמן הידוע, מפרשת הנפט, השיב: "אני הפרידמן בהא הידיעה. יש לך משהו נגדי?"

הוא סופר כושי, או סופר יהודי-צרפתי. הסטודנטים לא היו מסוגלים להבחין בין משה סנה וחו צ'יימין, ומושגיהם לגבי גודל אוכלוסיית ישראל נעו בין 300 אלף ו-10 מיליון.

■ עבודה רבה היתה לשר-התעמולה שימקון פרס בעת שהופיע בפסטיבל-הזמר, שנערך במוצאי יום-העצמאות. פרס ישב ליד מנכ"ל רשות השידור, יצחק ליבני, עד שבאמצע המופע הגיע למקום טדי קולק, ראש עיריית ירושלים, אותו ליוו הברון ג' דה'רוטשילד ורעייתו. ליבני ני פתח את מקומו לאורחים שנתיישבו ליד פרס, שהיה נא לץ לתרגם להם משך כל המופע את כל מילות השירים. הר' ברון דוטשילד ערך כל הזמן השוואות בין הפסטיבל ובין השוואות בין הפסטיבל ובין אולימפיאדה בפאריס, וטען ש הקהל הישראלי אינו מקבל בי תשואות די סוערות את השי רים ואת האומנים המופיעים מולו.

לון לבין חה"כ והרב של ההס' תדרות מנחם הכהן, בשאלה כמה זמן יקח להכין בחירות פנימיות בתוך מיפלת העבודה. איילון טען כי להכנת הבחירות דרושות חמש שנים לפחות, ואילו הכהן טען כי דרושות לכך 10 שנים. השיב לו איילון: "אם לך, עם כלל הכוחות העומדים מאחורייך, יקח 10 שנים, אז לנו זה יקח 15 שנה."

■ מי היה זאב וזבי טינסקי? כמוכן: גנרל סובי ייטי, או דיפלומט סובייטי, ואולי זה היה שמו האמיתי של לנין. אלה התשובות לדחת הר' שאלות שהציג חוקר פלסטיני בשם אנים זאם למאות סטודנטים במיכללות קאהיר וביי רות, כדי לעמוד על בקיאותם בבעיית הפלסטיניות. תשובות אחרות במחקר, שפורסם במרכז לעיוניים פלסטיניים בביירות: הכותל המערבי נמצא בתברון; הבימה היא מיפעל אטומי ישראלי; הכנסת היא מועדון קצינים ישראלי; אורי אבנרי

■ דויד הכהן, מי שהיה אחד מחבריה הכנסת הסגנוניים ביותר של מפא"י ויו"ר ועדת החוץ-הבטחון של הכנסת, הביע את דעתו השלילית על כל צעירי המיפלה. הכהן התנפל על כל צעיר, בין אם הכיר אותו או לא, אשר נמצא במיסדרונות בית האוהל בעת ישיבת מרכז העבודה, וצעק עליו: "אתה צעיר, אז אתה כמו יוסי שריד, לא שווה שום דבר!"

■ ויכוח ער נערך בין ראש עיריית חולון ויו"ר מרכז השלטון המקומי מנחם איי

מנוסה היה עובר עליו עם לקוחו מילה מילה, ובהתעורר
החשד הקל ביותר היה קורא לגראפולוגים ולמומחים ל-
זיהוי פלילי, כדי לבדוק את אמיתות המיסמכים.
שום דבר רומה לזה לא קרה בוועדת-אגרי-
נמ.

בניגוד לסעיף 15 של חוק ועדות החקירה, לא הוזר
גדליה שקיימים נגדו חשדות בדרים, ושמות לו למנות
לעצמו פרקליט. ממילא לא נמסרו לו העדויות, לא הוגשו
לו המיסמכים, ושום בדיקה יסודית מצידו לא היתה
אפשרית.

תחת זאת נקרא גדליה לעדות רגילה, במהלך העדות
הוגשו לו העתקיהצילום של מיסמכי סימון-טוב, והוא
נשאל אם הוא מכיר אותם. גדליה נטל אותם לידי, זרק
בהם מבט חטוף ואישר בתמימותו שאכן ראה אותם.
כך התהלך ארך כמה שניות או דקות.
גדליה עצמו לא ייחס לעניין חשיבות, מכיוון
שזכר את המיסמכים המקוריים, שלא היו שו-
נים מהערכותו בתקופה הנדונה.

חוץ מגדליה, לא נשאל איש אנשי חוליית-המערך
של הפיקוד, חבריו של סימון-טוב, לא נקראו ולא נשאלו.
מובן שלא נערכה שום בדיקה גראפולוגית או פלילית.
על פסד תהליך שטחי זה חיברה הוועדה
את הדו"ח שלה, שהכניח את הסעיף הקטלני
נגד גדליה.

עדות חדשה

אינו מפרט את הדברים, כדי לעורר רחמים על סגן-
אלוף גדליה. שאני מכירו כלל. אפשר בהחלט למתוח
עליו ביקורת חמורה — אך גם הוא זכאי לשמירת
זכויותיו המישפטיות, וכל תהליך נגדו צריך להתנהל על
פי כללי הצדק הטבעי והמישפטי.

אולם פרשה זו חורגת בהרבה מעבר לגורלו האישי
של קצין-המודיעין הפיקודי לשעבר.
אם מסקנה אחת של הדו"ח עומדת על כר-
עיתרונות, מפני שנתקבה בתהליך חפזו ו-
שיטתי, ללא בדיקה אמיתית — מהי מידת
האמינות של כל שאר הממצאים? מה טיב
החקירה כזו?

זוהי שאלה נכבדה כשלעצמה.
המושג הפרשה מעמיק את הפסקות עוד
הרבה יותר.

אחרי הפעת הדו"ח של הוועדה, זרמו אל הוועדה
עדויות שהיו יכולות להגיע אליה לפני חיבור הדו"ח,
אילו נקטה אמצעים מתאימים.
עדים שלא הוזמנו כלל אל הוועדה, ושהיו מעורבים
בצורה זו או אחרת בפרשת מיסמכי סימון-טוב, קראו את
הדו"ח ונכחו לדעת שיש למיסמכים אלה חשיבות רבה.
הם פנו ביוזמתם אל הוועדה, ומסרו לה
את הידוע להם. כך נודע לוועדה שהמיסמכים
המקוריים נשרפו בכוונה תחילה עידידי סימון-
טוב עצמו.

מאותו רגע היתה הוועדה צרכיה לנקוט אמצעים נמר-
צים. היה עליה למסור את העניין לחקירתם של חוקרים
פליליים מאומנים — של הצבא או המיטרה. בעזרת
המומחים לזיהוי פלילי, גראפולוגים ואחרים, ותוך חקירה
של המעורבים בדבר, ניתן היה לגלות את האמת.
אותה שעה היתה הוועדה צריכה להודות
פומבית בטעותה, לכבד מיד את הסעיף 26
של הדו"ח, ולהודיע שתפתח את חקירתה בי-
עניין זה מחדש.

כך דרשו הצדק וההגיונות.
קשה להבין מה המריץ את הוועדה שלא
לדבר בדרך זו.

אמנם, איש אחד או שניים הוזמנו אל אחד מעוררי
הוועדה, אלוף-מישנה (מיל.) יהושע נבו. זהו חייל ותיק,
מישפטן — אך אדם שאין לו הכשרה כלשהי בחקירות
פליליות. הוא גבה עדויות מן האנשים שגילו את פרשת
המיסמכים — וחורלל.

איש מן העדים האחרים, חברי חוליית-ה-
מערך שהיו מקורבים לפרשה, לא הוזמן לתת
עדות. נגד סימון-טוב עצמו לא נפתחה חקירה
פלילית.

קיימת אפשרות לקבוע גם על פי הצילומים,
שיש כאן זיוף. כי גם בהעתיקהצילום בולטים
כמה פרטים חשובים: צבע-הנייר לא התאים; עובי ה-
קוים במחקות של גדליה היה שונה; ובעיקר: בעמור
דים המחלפים אין אף הערה אחת בכתב-ידו של גדליה,
בעוד שבכל שאר העמודים ישנן הערות כאלה בצד
המחקות.

עד לשבוע שעבר לא גינתה הוועדה לצי-
בור, או למוסדות המיסמכים, שאירעה תקלה
בדו"ח החקיר, ושנכתבה אחר מסעופיו התי-
מוטט.

כימעט נדמה שהוועדה מתייחסת לגילויים החדשים
באירצון מסויים.

„הגיעה לוועדה טענה...“

זה היה המצב כאשר מצא העולם הזה לנכון ל-
פרסם, בשבוע שעבר, ידיעה בולטת במדור תשקיף,
תחת הכותרת „ועדת אגרנט התבססה על מיסמכי מזויף“.
אותה כותרת התבססה על השער האחורי של הגיליון
(העולם הזה 1912).

בגוף הידיעה נאמר בקיצור נמרץ: „המיסמך של
סגן סימון-טוב, שהזהיר כביכול את הממונים עליו מפני

כך עשה, כנראה, גם לעמוד נוסף.
את שאר העמודים לא היה צורך להחליף, מפני שהם
הכילו רק את פירוט הכנות האויב — ואלה היו, כאר-
מור, בסדר. מעולם לא היה ויכוח עליהן בשום דרג של
אגף המודיעין. כל הפרטים על הכנות המצרים היו ידור
עים, מעבר לכל ויכוח. הוויכוח היה רק על הערכותם.
בדיעבד, עדידי החלפת העמודים, הפך
בנימוק סימון-טוב לנביא-אמת, האיש שחזה מ-
ראש בדיוק מה שקרה. ותוך כדי כך הפכו
מפקדיו לנביא-ישר, שרדפו בזדון את אישי-
האמת.

שריפת המיסמכים

אבר סימון-טוב לא הסתפק בכך. החלפת עמודים
ניתנת בנקל לגילוי — עלידי בדיקות גראפולוגיות
ופליליות. צבע הנייר, טיב הדיו וסימנים אחרים מאפי-
שרים בקלות רבה לקבוע אם עמוד מסויים שייך לשאר
העמודים. או לא. לעומת זאת, הרבה יותר קשה לגלות
דברים אלה בהעתק מצולם.
לכן עשה סימון-טוב דבר שכימעט לא ייאמן בער-
מומיות.

הוא פשוט שרף את המיסמכים שהיו
בתיקיות חוליית-המערך בפיקוד.
לאחר-מכן המציא סימון-טוב את ההעתקים
המצולמים שלו לוועדת-אגרנט. ניתן היה לה-

הגילוי ב„העולם הזה“ 24.4.74

הודעת הוועדה ב„הארץ“ 26.4.74

בין שגדליה, נוסף על כל שאר פשעיו, ביצע
גם פשע זה: הוא השמיד את המיסמכים, שי-
הוכיחו את קונו.

חבריה-הוועדה לא ציינו זאת בדו"ח החלקי שלהם,
אך היה ברור שזוהי דעתם, ושמעשה-הניבזות נוסף זה
של גדליה מתמר עוד יותר את מחליו הקודמים.

גדליה זורק מבט

ךעדת-אגרנט קיבדה את המיסמכים המצולמים,
וכפי שמעיד הדו"ח — היה נראה לה שלפניה מיס-
מכים בעלי חשיבות מכרעת, שהטילו דופי קשה ביותר
בדויד גדליה, ובעקפיו בכל פיקוד-הדרום ואגף-המודיעין.
אילו היה זה מישפט פלילי, היתה עדות זו נמסרת
לידי פרקליט הנאשם. הלה היה מראה אותו לנאשם,
בודק אותו היטב-היטב, בוחן אותו לפרטיו. עורר-דין

(המשך מעמוד 7)

שצריך היה לעשות. ואכן — לא חסרו סימנים שהעידו
על הכנות מאסיביות. בידי המודיעין היתה תמונה שלמה
ומוחלטת מן הנעשה מעבר לתעלה. בתום הפירוק, קבע
שהדבר מאשר את מסקנתו, שבראש הדו"ח.
המסקנה הופיעה בראש הדו"ח, בעמוד ה-
ראשון. היא קבעה שאמנם יש להניח שזהו
תרגיל מצרי, אלא שיש גם מקום לחשש שתי-
תכן התקפה.

מסקנה זו התאימה להערכה הכללית של המסכ"ל,
אמ"ן והפיקוד, שהתכונה המצרית היא תרגיל, וש„הסביר
רות שהמצרים מתכוונים לחדש את הלחימה היא נמוכה.“
שני הדו"חות הוגשו לגדליה בכתב-ידו של סימון-טוב.
כמינהגו, עבר עליו גדליה בעט, מחק פסוקים, תיקן
והוסיף בצד העדות משלו. לאחר-מכן, החזיר את הדו"ח
לסימון-טוב.

היה זה תפקידו של סימון-טוב לדאוג להע-
תקת הדו"חות במכונת-כתבי-יד, ולהפצתם לפי
הרשימה הקבועה — שאכן כללה את אלוף-
הפיקוד, אמ"ן ועוד.

דבר זה לא בוצע. סימון-טוב פשוט לקח את ה-
דו"חות ותייב אותם בתיקים הגנוזים של חוליית-המערך.
זוהי עיברה מכרעת ומזעזעת. סימון-טוב
עצמו היה אחראי לאי-הפצת הדו"חות שלו.
גדליה „לא ידע להסביר“ מדוע לא הופצו ה-
מיסמכים בראוי — מפני שלא ידע כדל שלא
הופצו.

מייד אחרי כתיבת הדו"ח השני קרה משהו. שיש לו
משמעות מכרעת לגבי הערכת העובדות השנויות במח-
לוקט.

באותו יום רביעי — ה-4 באוקטובר, שדו-
שה ימים לפני פרוץ המלחמה, נמש סימון-
טוב את תפקידו. לדבריו, היה חולה. הוא נעדר
במשך כשלושה הימים המכריעים — וחזר
רק בשבת, כשנקרא לחזור לתפקיד. אז היה
בריא ושלם.

במשך ימים אלה, נשארה החולייה החיונית הזאת —
האחראית בפיקוד הדרום על הערכת כוונות האויב, ועיד-
כון ההערכה משעה לשעה — ללא מפקדה.

אילו האמין סימון-טוב לרגע כי אכן צפויה
סכנה נוראה למדינה, ושעומדת לפרוץ מלח-
מה — האם היה נוטש את תפקידו, ואת
הפיקוד.

„אתה ביזיון לצה"ל“

ךתבן שיש — או שאין — קשר בין פרט זה ובין
המשך:

אחרי שפרצה המלחמה, אירעה התנגשות פומבית
חמורה ביותר בין קצין-המודיעין הפיקודי ובין פקודה
קצין-המערך.

זה קרה בנוכחות עשרות אנשים, ביניהם
שרי-הביטחון, הרמטכ"ל, אלוף-הפיקוד ואחרים.
הסגן התפרץ נגד סגן-האגף, וקרא לעברו:
„אתה ביזיון לצה"ל!“

תקרתו על לא באה על רקע של חילוקי דעות מודר-
עיניים, אלא על רקע משמעותי טהור. אלוף הפיקוד נדהם
מהתנהגותו של סימון-טוב.

גדליה אינו אדם שנוח לעבוד עימו. הוא מומחה ב-
מיקצוע, אבל קפדן בענייני מישמעת, ובעל נטיות רוד-
ניות במקצת. הוא לא היה אהוב על פקודיו. אבל גם
לדעת קצינים פחות קפדניים, אי-אפשר היה לעבור ב-
שתיקה על הפרה כה חמורה של המישמעת.

תכן עודק סימון-טוב מתפקידו בקצין-המערך
בפיקודו. על פי החלטת גדליה ואלוף-הפיקוד,
שמואל גונן (גורודיש), הוא נשח לאוגדה של
אריק שרון, בתפקיד דומה.

היתה זאת מכה קשה לקצין השאפתני הצעיר. הוא
הפך לאויבם המושבע של גורודיש וגדליה.

ייתכן שזהו הרקע להמשך הסיפור.
במשך כל הימים, עד לביצוע העברתו מן הפיקוד ל-

אוגדה, שלט סימון-טוב בתיקיה של חוליית-המערך הפי-
קודית, שהוא עמד בראשה. בתיקיה זו היו מונחים שני
המיסמכים המקוריים שלו, בכתב-יד ועם הערות גדליה
בכתב-יד. שלא הופצו מעולם.
סימון-טוב החליף את העמוד הראשון של
המיסמך העיקרי. במקום העמוד המקורי, ש-
הזכיר את המלחמה כאפשרות רחוקה בלבד,
הוכנס עמוד שבו נקבע בצורה חד-משמעית
ומוחלטת שעומדת לפרוץ מלחמה.

לשום ראש-ממשלה-מיועד בישראל לא היתה

הזדמנות לחולל שינוי כמו שיש ליצחק רבין

גורל בר-מזל

בר בידהם, יישארו הם בשילטון כממשל לתימכר. הם יודעים שאם יצליחו לקיים את ממשלת-המעבר במשך כמה חודשים, ייחנקו סיכויי של רבין בעודם באיבם. מכאן המשומה הראשונה של רבין: להקים ממשלה חדשה, מייד, בכך דרך שהיא.

אם יוכל להקים ממשלה בעלת רוב כל-שהו — בוודאי טוב. אם לא — אין כל אסון בהקמת ממשלה שתתבסס על 58 ואפילו על 54 חברי-כנסת. די לה לזכות בהצבעה אחת בכנסת. למחרת היום תוכל להפיק לממשלת-מעבר, עד לבחירות. למזלו של רבין, יסייעו לו בכך כמה גורמים.

כל חבריה-מרכו שנטלו חלק ברצח ה' פוליטי של המנהיגים הקשישים, מוכרחים לתמוך בהקמת ממשלה חדשה מייד — כדי למנוע מן המנהיגים המודחים את האפשרות להישאר בשילטון ולנקום בהם נק' מה גוראה.

גם כמה מן הסיעות האחרות בכנסת — ל"ע, ר"צ וסיעות השמאל — צריכות לה' יות מעוניינות בסילוק ממשלת גולדה. עם הקמתה של ממשלה חדשה, יפרק רבין את המוקש הראשון ב' דרכו.

אולם ישום ממשלה חדשה לא תהיה לגיטימית, ומעמד ראשה לא יהיה מובטח. אם לא ייערכו בחירות חדשות ב' הקום האפשרי.

רבין יתני היום בפאודלים שי' בחרו בו, ברוב זעום. הם העדוה, והם יכולים להפילו. כדי לזכות ב' מעמד עצמאי משלו, עדין לקבל מנדאט ישיר מן הציבור.

רק אחרי שיהיה את מיפלגתו במערכת-בחירות ויזכה בהישג עצמאי, יוכל רבין לחולל שינוי של ממש במיפלגתו ובמדינה. רבין יכול להתפתח ולנסות להקים ממ' שלתקבע, שתכהן שנה ומעלה. יועצי-חצר שונים ילחשו באוזנו שכדאי לו להמתין, להתבצר, להוכיח את עצמו, לפני שיתייצב למיבחן הבחירות. הם ינוספו בתירוץ ה' נוח, והמפורד לגמרי, שיש להמתין לדו"ח הסופי של ועדת-אגרנט (כאילו היה קשר כלשהו בין מעשי האלושים במילחמה ה' אחרונה ובין הצורך בהנהגה מדינית חד-שה).

אזה הן עצות אחיתופל. עד לבי' חירות יהיה רבין שבוי בידי הפי' אודרים. ככנסת וכמיפלגה תיערך מידחמת-השה, שתכתוש אותו. החירוש יישחק, התנופה תאכר, והפיאודלים ימשיכו לשדוט.

יותר מכל אדם אחר, צריך רבין להיות מעוניין בבחירות מוקדמות. עד אז תהיה ממשלתו, ממשלת-ביניים בלתי-יציבה. עוד לפני הבחירות יעמוד רבין ב' מיבחן העשוי לקבוע את עתידו.

אם יצליח להקים ממשלה לאלתר, יכה' נו הכל את הרכבה האישי. גם זהו עניין של מזל. למעשה יכול רבין לאיש מחדש את כל תיקי הממשלה. לבר' גוריון, לשרת, לאשכול ולגולדה מאיר לא היתה אירעם אפשרות כזאת.

יתכן שהשינויים הגדולים במיכנה ה' ממשלה — חיסול משרדים והקמת משר' דים — צריכים להמתין עד אחרי הבחירות. אך הציבור כולו מחכה בפקר' נות להרכב האישי של ממשלת רבין — הרכב שיהווה את כרי' טיסי-הביקור שלו לבחירות.

יותר. אך לכל הפיאודלים היה אינטרס אחד משותף: לשמור על שילטונם. בבואם להכתיר אחד מביניהם כקיסר, עמד לנגד עיניהם שיקול חשוב: לא היה כדאי להם להכתיר קיסר שהיה חזק מדי. קיסר חזק יכול היה לצמצם את השורה שבידי הפיאודלים האחרים. לכן היתה הנטיה תמיד לבחור באיש שאין לו נכסים רבים מדי, ושלא יוכל להשתלט לבדו על הארץ. בבואם להמליך עליהם מלך, בחרו בני-ישראל בשעתו בשאול, שהיה שייך למישי-פתח בלתי-חשובה בשבט הקטן ביותר.

רבין ובן-גוריון, שני דורות: מי ישלוט בכיפה?

בבואם להמליך עליהם ראש-ממשלה חדש, בחרו חברי מרכז העבודה באיש שאינו שייך לשום חטיבה, ושאין מאחוריו שום כוח מגובש.

הפיאודלים של המופלגה בחרו בקיסר זה מתוך אמונה שלא יוכל לקצץ בשילטונם. הם מקווים שי' מאחורי האיש החדש, המספמר את התמונה, יימשכו חיי השילטון כפי שהיו, ללא שינוי.

הזו האתגר המייד העומד בפני יצחק רבין. אם הוא רוצה להביא לשינוי, עליו ליטול לידיו את היוזמה ומיד.

לפיתוח אורבות סכנות רבות. הסכנת הראשונה היא מזימתם של ה' מנהיגים הקשישים, הלוחמים עתה על חייו של רבין. פשוטו כמשמעו. אלה רוצים למנוע בכל מחיר את עצם הקמתה של ממשלה חדשה. אם יעלה הדי-

ורק דבר אחד מסוגל לעורר מיפלגין זה מריבצו: החשש שמא הוא עזב לאכזר את השילטון. כי איבוד השילטון פירושו — אובדן השררה של כל אחד מחבריו, חורבן עול-מו האישי, פרנסתו, מעמדו, עצם זכותו קיומו עלי אדמות. לכן, כאשר מתעוררת סכנה כזאת, מת' עורר כל המחנה הגדול הזה כאיש אחד. אז אין בלבן חמלה או רחמים. כמו שועל במלכודת, הגורע בשיניו את רגלו הלכר' דה כדי להימלט, מוכנה המיפלגה לערוף את ראשה כדי להציל את גופה.

כאשר אמרו לנפוליון שאחד מ' אלופיו המצליחים אינו אלא בר-מזל, השיב: "הבו לי גנרלים שיש להם מזל!" לגנרל יצחק רבין יש מזל. עד לפני כמה שבועות העלו רק אנשים מעטים מאד על דעתם שרבין יוכל לזכות בתפקיד ראש-ממשלה — תפקיד השמור בישראל לסוסי-מיפלגה קשישים. עכשיו נמטר לו התפקיד ע' מגיש.

היו לכך הרבה גורמים, שאף על אחד מהם לא היתה לו לרבין שליטה כלשהי: הרצון הכללי לסלק מן השילטון את כל סידרת המנהיגים הקשישים. ש' גיוטו את ספינת-השוטים של השילטון ממילחמת ששת-הימים אל מילחמת יום-הכיפורים.

● הכמיתה הכללית למישהו צעיר ורע' נן, המגלם בעצם אישיותו את חילופי-המירמרות המיוחלים, והמבטא את השאי' פה לשינוי, לרוח חדשה, לסיגנון אחר. ● הנכונות לקבל מנהיג מתון, שאינו נואם חוצב-להבות, אינו שופע ביטחון-עצמי ואינו מקולל בבירכת-הכאריזמה. למזלו של יצחק רבין, הוא ה' אים כדיוק לצרכים אלה, שפסלו כימעט את המועמדים באחרים.

בכך זאת לא היה רבין נבחר כמוע' מד לתפקיד, לולא היתה מיפלגתו מוכנה לכך.

אייאפשר שלא להתפעל מן ה' כישרון הפנטסטי של מיפלגה זו להתאים את עצמה לצרכים משת' נים. עד כה ראינו כישרון כזה רק בכנסת הקאדולית.

הכנסת, ירום הודה, מסתגלת לכל מצב ולכל שילטון. היא יכולה להיות שמ' רנית בארצות-הברית ומהפכנית בספרד. כזאת היא גם מפא"י, בגילגוליה השור' גים. היא רדפה עד חורמה את זאב ז'בו' טינסקי, ואימצה לעצמה את תורותיו. היא פנתה עורף להנהגה הקולקטיבית של ה' אנשים המתונים והמיימליסטיים, מסוגם של קפלן-רמזי-שפרינצק, כדי להעלות ל' גדולה את בן-גוריון, הלוחם התוקפני. היא זרקה את בן-גוריון כלימון סחוט, וביצעה בלי קושי את המעבר אל לוי אשכול. היא הפכה את גולדה מאיר לאל-לה, כשהיא זכתה בהערצת ההמון, ופנתה לה עורף בלי היסוס, כשההמון פנה נגדה. העם דורש משהו חדש, צעיר, רענן, טרי? הנה, יש! ע' אחת האיציטבות בכיפה עומד יצחק רבין, כולו מוכן ומזומן.

המכניזם המאפשר למיפלגת-העבור' דה להסתגל במהירות כזאת למצבים משתנים — דבר ששום מיפלגה אופוזיצ' יונית אינה מסוגלת לעשותו — קשור ב' החוקת השילטון. מיפלגת-העבודה אינה מיפלגה ואינה מורכבת מאנשי עבודה. זוהי אנודה מיקצועית של בעי' ליישררה.

בעלי-השררה גדולים וקטנים, ממלכ' תיים ומקומיים, ציוניים והסתדרותיים; אנשים מכל הסוגים ומכל המינים, מכל המישורים ומכל המגורים, שיש להם רק דבר אחד משותף: כל אחד מהם מחזיק בנתח כלשהו של שררה. זהו גוף שמרני מטבעו. השנא זעזור' עים, החרד מפני שינויים. בראש עשרת הדיברות שלו מתנוססת המיצוה: "לא תעשה גלים!"

יתכן שאין זו תכונה יפה, אבל היא יעילה מאד.

הגוף המבצע את הניתוח הוא מרכז המיפלגה.

למה אפשר להשוות גוף זה, שאינו דומה לשום מועצה מיפלגתית מן הסוג המקובל בעולם? הישנו אותו לקונקלאווה של קארדיני' לים, הבוחרת באפיפיור חדש. אבל דוגמה זו אינה מושלמת, מפני שהקארדינלים מעטים במיספר, וכולם שווי-מעמד. המרכז דומה יותר לאחר מ' אותם מינוסים של פיאודלים שי' התכנסו בימי-הביניים, כדי לבחור בקיסר.

אז התכנסו בעלי-שילטון מכל מחוזות הקיסרות ומכל דרגות המישור: דוכסים אדירי-כוח ואבירים צנועים, רוונים ממר' כז הארץ ושליטי-ספר. מערכת האינטר' סים התיחסים היתה מורכבת ומסועפת ב'

ראש־המשלה לשעבר של ישראל קם מקברו, קורע את המסווה

מעל פני מנהיגי „דור הנפילים” ומציג אותם כחבורת תככנים ושקרנים

המחדל

התחיל

לפני

20 שנה!

של מעמד. עם זאת, אין מענייני בשום פנים להציג מועמדות. להי פך, אם יבוא הדבר — אזי רק כתוצאה מכפיות החברים, בשום פנים לא אחרת. מבחינה אישית אין הדבר רצוי לי כלל. אין בדעתי לנטוש את משרד־החוק, והעול הכפול יהיה כבד מנשוא ויחבל בי ובשני התפקידים.”

דין-שורש פורה סיבוכים

הו פודחן המנהיגים, ששרת מיטיב לתארו. אפילו אם ברור לבן „גזע הנפילים” כי הוא המיועד לתפקיד, אסור לו לרצות בכך או להודות בנכונותו למלא את התפקיד. עליו להמתין עד שיכפו עליו את דין התנועה.

מוסיף וכותב שרת ביומנו, בגיליו־לב נדיר: „יתר על כן, מוטב לי לעצמי כי ישונו עם לוי אשכול או עם לבון — אם יכחנו במישרה רמה זו לפני — משישוני תמיד לבייג'י. נוסף לכך, אם פינחס לבון יהיה בממשלה כשאני ראש־הממשלה, לא יהיה מחסום ליצוריו ולנטייתו שהתגלו בו כבר בתקופת־הביניים הנו־כחית. להרחיק לכת בדיקליות הן כלפי פנים והן כלפי חוץ. זוהי חזות קודרת מאוד של חיכוכים והתנגשויות בלתי־פוסקים, ומתיחות הולכת וגוברת ביחסים ובעניינים.”

גיבא שרת — ולא ידע מה גיבא. כי (המשך בעמוד 20)

בנהגיה־מימשל, ובאופיים של ראשי־הנהגה.

הנה, למשל, מה שכותב שרת על הניסיון המאורגן להניא את דויד בן־גוריון מכוונתו להתפטר — ניסיון שחוקה אחר־כך בהצ' להא גרולה בעליות לרגל אל ביתה של גולדה מאיר, בכל פעם שהתפטרה או הצהירה על כוונתה להתפטר:

„נימנו וגמרו כי יש להתאכזר ולהודיע כי כולנו נתפטר. אמרתי כי עלי־כל־פנים אכתוב לו מיכתב בשמי בכיוון זה... סוכם לשלוח לבייג'י מישלחת ותיקי־המשקים לדבר מוסר באוזניו. הוטל עלי להזמין אלי את בן־ציון ישראלי (מקבוצת כינרת), האפט (דגניה ב') ובהיר (אפיקים), ולבקשם להרכיב מישלחת... ושוב ידברו גולדה ולבון עם בייג'י וינסו כוחם...”

...אני בעצה אחת עם החברים בכל מעשה ומאמץ להניא את בייג'י מההתפטרות, אך בליבי אני בטוח שיש לתת לו ללכת. ברור כי יכולתו לשאת בעול אולה כרגע, ומוטב להניח לו לצבור כוחות מחדש. הברא דללה — אפשר תקר מים חדשים ואפשר לא תקר, אך כיום אין בה טיפה אשר לירוש, הכרתי העמוקה והכמוסה היא כי מבחינת אובייקטיבית הפור נופל עלי. אין כל השוואה ביני ובין מועמד אחר מפאת היכולת לשמש גורם מאחד בממשלה, בכנסת, במפלגה, במדינה, בעם — בין בארץ ובין בחוץ.”

„הדבר אינו כגדר שאדה — זו עובדה ניצחת, פרי השתזשנות של שנים, רכישת שם, התגבשות

הוא מנפץ את שרידי האגדה שעדיין נותרו. מבחינה זו זהו מיסמך היסטורי, מרתק וחשוב, שמעל־העיונים שהוא מחולל סביבו יילכו ויתרחבו מיום ליום.

דק כתוצאה מכפיה!

ר בים מקוראי יומנו של משה שרת אינם בקיאים ברקע לדברים שכתב, כדאי אולי לשחזר בקצרה את אירועי אותה תקופה, ולו רק משום שהם מזכירים בצורה מדהימה את אירועי הימים האלה, ולפעמים הם נקראים כאילו דבר לא השתנה במרוצת 20 השנים שחלפו מאז.

גם אז, באוקטובר 1953, נדמה היה כי הגיעה שעת חילופי־המשמרות. דויד בן־גוריון, כמו גולדה היום, הודיע על התפטרותו ועל פרישתו מראשות־הממשלה, כדי ללכת לשדה־בוקר. כתוצאה מכך החל מתפתח מאבק על ירושת תפקיד ראש־הממשלה. בעוד בייג'י עצמו מבקש למסור את ירושתו ללוי אשכול, ובעוד שרי־הביטחון דאז, פינחס לבון, לוטש עיניים לשלטון, בחר מרכז מפא”י, שהתכנס בבית ארלוזורוב בתל־אביב, בצורה מפתיעה למדי, במשה שרת, כמיועד להרכבת הממשלה החדשה.

על ראש־הממשלה החדש ניכסה אז רמטכ”ל חדש, רב־אלוף משה דיין, אותו דאג בן־גוריון למנות לתפקיד, ימים מיספר לפני פרישתו. בדיוק כפי שעשה עתה משה דיין, כשבחר למנות את רב־אלוף מוטה גור לרמטכ”ל.

גם אז נדמה היה שמשה שרת, עליו הוטל לנהל את המשא־ומתן להרכבת הממשלה עם השותפים הקואליציוניים, לא יצליח במעשה־המרכבה. חתרו תחתיו וניסו להכשילו, כאשר הצליח שרת לבסוף להקים ממשלה, ונראה היה כי החלה תקופה חדשה בצמרת המימשל בישראל — היה זה רק הפרק זמן קצר, ותיקי המפלגה וגערי בן־גוריון, שלא השלימו עם השמטת השלי־טון מידהים, חתרו תחתיו וגרמו להחלתו ולהחזרת בן־גוריון לראשות הממשלה — בדיוק, כפי שהפרשנים נוטים לחשוב, בצורה בה מתכנן פינחס ספיר כיום לחתור תחת יצחק רבין.

הקבלה נוספת בין שתי התקופות: באז, כן היום, התחולל המשבר הפוליטי שהביא לחילופי־משמרות כביכול, על רקע מצב ביטחוני נזול, כשהמתחות העיקרית היא בצפון — עם הסורים — על רקע הניסיון לניצול מי הירדן; כשמחבלים פושטים על בתי־אזרחים והורגים נשים וילדים, וכשארצות־הברית מאיימת בהפסקת המע־נקים לישראל אם לא תרסן את עצמה ולא תגלה נכונות לוותוריים.

20 שנה — ודבר לא הישתנה. גם לא

לא היה מועד מתאים יותר להשלכת הפצצה הפוליטית, שהוטלה השבוע לחיים הציבוריים של ישראל.

בתקופה של חילופי־משמרות בשלטון, כשהמיתוסים הפוליטיים של ישראל הולכים ונהרסים בהדרגה, וההמון מנפץ את אליליו — נשמע השבוע קול־מאוב, שרק יכול היה להוסיף שמן למדורה הכללית, אליה הושלכו כל האגדות על דור המנהיגים מ„גזע הנפילים”. היה זה קולו של משה שרת, שרי־החוק הראשון של מדינת־ישראל ומי שהיה ראש־ממשלתה לתקופה קצרה, כאשר פרש דויד בן־גוריון לשדה־בוקר ב־1953.

תשע שנים אחרי מותו*, כשחלק ניכר מבני דורו כבר עברו, כמחזה, לעולם־האמת, והאחרים נזשרים בהדרגה מעל הבמה הציבורית, יצאה לאור והתגלתה, ללא חל ושרק, דעתו האמיתית של משה שרת עליהם, כפי שרק הוא היטיב להכירם. היה זה כאשר החל הצהרון מעריב לפרסם השבוע, בהמשכים, את יומנו של משה שרת, העומד להופיע בקרוב בצורת ספר. שרת החל כותב את היום־מ באוקטובר 1953, בדיוק 20 שנה לפני מילחמת יום־הכיפורים, כאשר נודע לו כי בן־גוריון עומד להתפטר מתפקידו כראש־הממשלה, וכשחש כי הוא עתיד להיות יורשו.

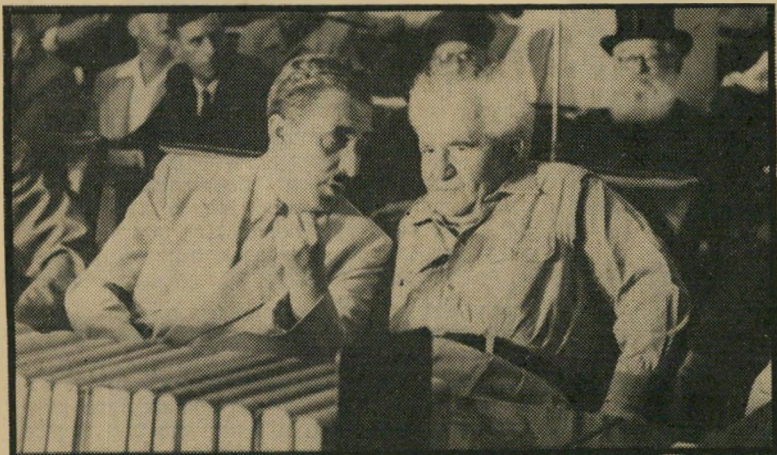
אילו היה שרת מפרסם את הדברים שכתב ביומנו בעודו בחיים, ובעוד חבריו למפי לגה ולשלטון מחזיקים ברס־ההנהגה, היו דבריו עלולים לקעקע את אושיות השלטון במדינה, ולחולל תפנית ותמורה פוליטית, אבל שרת נצר את לשונו, וחילק את דעותיו על ראשי השלטון עם יומנו בלבד.

אולם גם כיום, 20 שנה אחרי שנכתבו הדברים, בלהט, בכאב ובכישרון־הבעה נדיר, עדיין אקטואליים דבריו של האיש. הם מאירים באור הנכון את בני דור האבות־המייסדים, מציגים אותם כבני תמותה רגילים, בעלי חולשות, תאוות — וחסרונות, שלא רק שאינם נופלים מאלה של אזרחים פשוטים, אלא אף עולים עליהם.

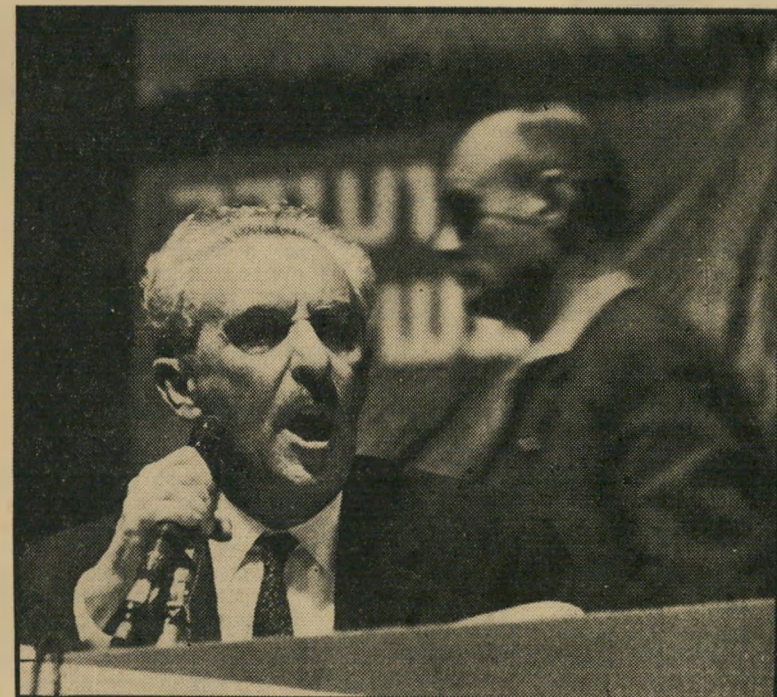
המשמעות האקטואלית שיש ליומנו של משה שרת נובעת מכך, שהוא קורע את המסווה מעל פני ההנהגה ההיסטורית של מדינת־ישראל, וחושף למעשה את שורשי המחלל הגדול, שהתגלה בכל עוצמתו במילחמת יום־הכיפורים.

המחלל לא החל במילחמת יום־הכיפורים. הוא החל 20 שנה קודם־לכן, רק מעטים, ועיתון זה בתוכם, התריעו כבר אז מפני הסכנה הצפויה. וכעת בא יומנו של שרת ומאשר את כל ההאשמות ודבריה־הביקורת.

* משה שרת מת ממחלת הסרטן ביולי 1965, והוא בן 71.

על בן־גוריון: „אשימות למתרחש בחוץ”

על דיין: „בעל כושר מזימה מופלג”

„העובדה שרביץ פנה דווקא אל וייצמן, ולא אל גורליס אחרים, אינה מעידה דווקא על שיפוט מעורפל!“

„זה יכול“

לקורות לכל אחד!“

על כך דיעה מוקצנת, דא משואיפנים, השניים: הפרופסור הנס קרייטלר, מי שהיה ראשיהחוג לפסיכולוגיה באוניברסיטת תל-אביב, פסיכולוג ששמו הודך לפניו בעולם, והד"ר ג'ורג' טמרי, שנודע בארץ בשם גישתו המקורית לבעיות פסיכולוגיות-לאומיות. במפתיע, חיוו השניים דיעה כמעט זהה, מבלי שיידעו איש על חוות-ידעתו של רעהו.

האם „ההתמוטטות“ של יצחק רבין, ערב מיזמת ששת-הימים, פוסדת אותו מזהבן כראשי-ממשלת ישראל? מאז פוצץ עזר וייצמן, בשבוע שעבר, את הפצצה שלו, מטרידה שאזה זו את הציבור. למרות איהרצון הכחול שעורר הגילוי, בשל העיתוי שלו, מחייבת השאזה עצמה תשובה מוסמכת. „העולם הזה“ פנה לשני פסיכולוגים מוסמכים, וביקש מהם לחוות

כלומר, אין סיבה מושתתת לפחד מהישנות של מצבים כאלה אצלו. אבל, אפשר גם לסעון שהיות שהוא קיבל התקף כזה, בצורה קלה, יש בכל-זאת סיכוי כלשהו — אס-כי קטן מאוד — שבמצבים ביטחוניים ופוליטיים קשים יותר, אולי יקבל שוב התקף כזה.

כל זה נאמר מתוך הנחת שהאינפורמציות הללו נכור נות ומלאת, אבל יש סיבה סבירה לסעון שהמצב היה כה מיוחד ושונה, עד שאין סיכוי שיחזור מצב דומה.

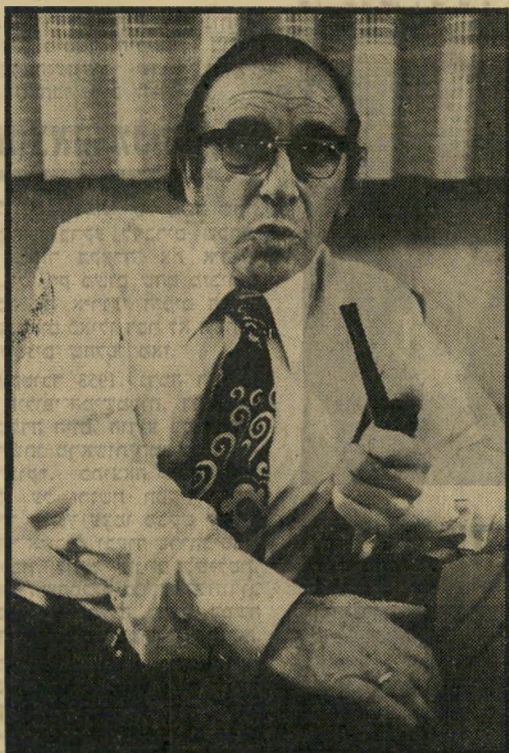
ועדי יפה, שהיה אז מזכירו של לוי אשכול ז"ל, סיר פר שיום או יומיים לפני מחלתו של רבין, התקיימה שיחה בין רבין לבין דודי בן-גוריון. בן-גוריון אמר ל-רבין, כך נמסר, שאם הוא יחליט לצאת להתקפת-פתע על מצריים, כלומר, אם הוא יגשים את התוכנית המוכנה וההגיונית במובן צבאי שהועמדה לרשותו, הוא ייכנס להיסטוריה כהורס הבית השלישי.

יצחק רבין שייך לדור שחונן על-ידי בן-גוריון, והא-מין בכל ליבו שבן-גוריון אינו רק מנהיג גדול ודגול — אלא גם אדם בעל כושר אינטלקטואלי חד-פעמי, שניחן לא רק ביכולת לראות את הנולד, אלא גם לחוות הת-פתחויות עתידיות לטווח ארוך. נוסף לכך, רבין חונן מנעוריו במיסגרת צבאית — במיסגרת הדורשת לא רק צייתנות לסמכות, אלא גם את קבלתה מאלה העומדים מעליו. מכאן, שעקב השיחה הזאת נוצר לגביו קונפליקט חמור מאוד, הוא נאלץ למרוד בבן-גוריון, שהיה מעין אב של המדינה, אב של צה"ל ודמות כימעט על-אנושית.

הוא היה צריך למרוד בו — או לוותר על ביצועה של תוכנית אשר, לאחר שבוצעה, הוכיחה את עצמה מבחינה צבאית. היות שרבין הכיר ביתרונות העצמים של התוכנית הצבאית הזו, ועם זאת הכיר גם בכישורו ובכושר הנבואי של בן-גוריון, הוא נזרק לתוך קונפליקט כימעט חד-פעמי, שיכול לשבור גם אנשים בעלי כריאות נפשית מושלמת. נזרק לקונפליקט כימעט ארכיטיפי (אב-טיפוס), קונפליקט מהסוג הניצחי שתואר בטרגדיות היווניות.

העובדה שהוא הצליח להתגבר, ובמהירות רבה, על המשבר ההעיוני והאישי, ולבצע אחרי זמן קצר כליכך את מה שבאספקלריה הזו מהווה מעין מרד הבן באב, מעידה דווקא על כושר נפשי ניכר, ואם בכלל אפשר להעלות טגדו טענה כלשהי, הרי אין זו הטענה שהוא נוטה להתקשים של חרדה פתחית, אלא שאולי יש לו, או היו לו, נטיות של הבן „הטוב“, משמע, שהוא יהיה נאמן יותר מאנשים אחרים, למיפלגות ולמימסד. מכאן אפשר אולי לנבא שלא תהיה לו נטייה לדלג על הממשלה ולהחליט לבד, בדברים הצריכים להיות החלטה קולקטיבית, ושהוא לא יקים מעין „מיטבח“ — לא-חוקי. אם זהו פגם באישיותו — או מעלה — זהו דבר הנתון לשיפוטו של הבחור. זו כבר איננה שאלה פסיכולוגית.

לסיכום, אינני רואה בהתקף של רבין דא סיבה כל-שהי לפסול אותו כמועמד, מסיבות של כריאות הנפ-שית. אבל — אין במה שאמרת טענה שצריך להצביע בעדו דווקא. כלומר: מנקודת-ראות פסיכולוגית נראית האישיות שלו תקינה למולו תפקיד ציבורי, שאר ההח-לטות אינן פסיכולוגיות, אלא פוליטיות גרידא.

ככלל, הרבה יותר זמן, ומהגם כשהם מופיעים אצל אנשים בעלי נטייה בולטת להגיב בצורות כאלה. מדובר כאן, אם כן, על התקף קל מאוד, שלא היה מעורר תשומת-לב אילו הופיע אצל אדם שאינו נושא בתפקיד ציבורי, ואינו פועל במוקד של זקורות צי-בוריים.

הדיעה שהיה מדובר כאן על התקף כזה בצורה קלה מאוד מקבלת חיזוק יתר מאינפורמציה נוספת, רבין הוא בעל קריירה צבאית מפוארת שבהחלט דרשה ממנו לא

אין בהתקף של רבין דא סיבה לפסול אותו כמועמד

פגם לעמוד במצבים בהם נדרש להחליט החלטות מכ-ריות. אבל לפי האינפורמציות שבידינו, הוא לא הראה מעולם קודסליכן את הנטייה להגיב בחרדה עכשווית, דיכאון ושיתוק ביחס להחלטות. מכאן, אפשר לומר שה-אפיוזדה הזו אינה פוסלת אותו מלמלא תפקיד ציבורי, היות שסביר להניח, כי זוהי אפיוזדה חד-פעמית, ואין בה דווקא — כך אפשר להניח — הוכחה „ספ-השברירה“ שלו נמוך מהרגיל.

ב ראשית דברי, ברצוני להעיר הערה כללית: כפי שדורשים מטיס כושר-ראייה תקין, שלא יוחלש גם במצבים קשים של מתיחות, כן אנו רשאים לדרוש מ-מדינאי את הכושר לחשוב באופן צלול ולשפוט בהיגיון גם במצבים קשים, העלולים לעורר חרדה, שינאה או התלהבות-יתר.

מכאן, צדק מר וייצמן כשפירסם את הדו"ח שלו, וצר-קה העיתונות שעוררה ויכוח ציבורי בעניין הזה. אומנם, העלו את הטענה שאסור לפסול מדינאי בגלל סיבות אישיות — אלא צריך לשפוט אותו בהתאם לתוכנית הפוליטית שהוא מייצג ומבטיח להגשים, אך הטענה הזו צמחה מאידיאולוגיה מארכסיסטית מיושנת, מהגישה ה-היסטורית המטריאליסטית שהופרכה זה-המכבר.

נכון, התוכנית הפוליטית קובעת הרבה לגבי התנה-גותו של מנהיג פוליטי, אך גם התוכנית הטובה ביותר לא תעזור אם המנהיג אינו מסוגל להשימה, בגלל פג-מים אישיים. כאמור — כפי שאנו דורשים מהטיס (לפני שהוא מקבל את רישיון-הטיס שלו), שיוכיח לנו שאינו פסיכופט ואינו סובל מאטר-יה סקרוטיס (הסתידות-עור-קים) ועקב זיקנה, המערפלת את שיפוטו. כן הגיע הזמן שנבדוק גם את אישיותם של המועמדים הפוליטיים, עלימנח לקבוע את כושרם למלא את תפקידם הציבורי. דבר זה יפה לא רק לגבי מועמדים לגבי תפקיד ראש-הממשלה, אלא גם לגבי מועמדים לתפקידים אחרים. כולל המועמדות לכנסת.

אשר לעניינו של יצחק רבין: האינפורמציה העומדת לרשותנו היא, בעצם, דלה מדי. נאמר לנו שהוא קיבל בעין התקפה של חרדה עכ-שווית (אקוטית), כתגובה על המצב הביטחוני החמור שדרש ממנו החלטות גורליות; מצב שקיבל חומרת-יתר בגלל ההסנסנות של הממשלה-הדא, ושל שרי-הביטחון דא, שבעצם היה צריך להיות לפחות שותף מלא, אם לא שותף עיקרי, בהחלטות צבאיות עקרוניות, ועקב ההתקף הזה, שהתבטא בדיכאון ובאי-יכולת להחליט, לא היה רבין מסוגל למלא את תפקידו במשך יומיים.

אומנם, לפי כל הדיעות הוא לא איבד את הכושר השיפוטי הרגיל של אדם שמצבו הנפשי כשורה. משמע — הוא ידע שהוא חולה, ועשה מה שכל איש אחראי היה עושה במצב כזה — הוא פנה אל מי שהיה כעין-סגן-הרמטכ"ל — ראש אג"ם עזר וייצמן — וביקש ממנו למלא, לפחות באופן זמני, את תפקיד הרמטכ"ל. באופן עקרוני יכול היה גם לפנות לגורליס אחרים, אך העובדה שפנה דווקא אל וייצמן אינה מעידה דווקא על שיפוט מעורפל. מכאן, שאפשר להשוות את ההתקף למחלות אחרות אשר משחקות אדם — או מונעות ממנו למלא את תפקידו, כגון דלקת-ריאות, דלקת-התוספתן, או משהו חמור בהרבה — התקף-לב!

ואין כל ביטחון שגם מועמד אחר לא היה מפתח אחת מהמחלות האלה במצב כזה, כתגובה פסיכוסומאטית על משבר טעון מתח עצום. זאת, ועוד, כל הצדדים המעורבים טוענים שההתקף הזה נמשך יומיים בלבד, התקפים של חרדה אקוטית (עכשווית), עם הסימפטומים המוכרים של דיכאון והסנסנות לגבי החלטות נמשכים.

הפחד הוא תופעה טבעית. בצבא מדגישים שאדם הטוען בכנות כי אינו יודע פחד מהו - הוא הסיכון

לגמרי. זאת, בניגוד לאדם שהתרגל לאינטנסיביות מסוריימת של פחד.

יש להזכיר כאן, כי רבין גילה חוש-אחריות מובהק כאשר, בשעה שהיה לו ספק אם יעמוד כשורה בתפקידו, הודה בכך באופן גלוי, ואחר-כך אומנם מילא את תפקידו בצורה מבריקה.

העיתונות הישראלית סילפה את העובדות. כי מוטעית ההשוואה של "פרשת רבין" עם "פרשת איגלטון". בור' בומן של איגלטון לא ניתנה ההזדמנות להוכיח כיצד הוא עומד במצב של מתח, הוכיח רבין היטב כיצד הוא עומד בכך. זהו הבדל מהותי.

מוטב, אולי גם לשאול שאלות מסויימות. לאור ה' עובדה שתעודה רפואית על "הרדה אקוטית", שימשה עילה לחרדה ציבורית ביחס לסיכון בלתי-סביר, כביכול, שעה שלפי מיטב ידיעתי, איש לא העז לשאול את שאלת ה"כפירה": "האם סניליות אינה סיכוי בלתי-סביר עוד יותר, ואילו לחלוטין?"

סניליות של מנהיגות נתקבלה בתרבותנו הפוליטית כתופעה טבעית. איש לא העלה את השאלה, מאי פירסום תוכיר-ויצמן, אם לא קיימת סכנה גדולה, של מישגים רבים עוד יותר, ראייה בלתי-אובייקטיבית של המציאות העכשווית, ומעשים בלתי-מחושבים עקב סניליות — בהשוואה לחרדה אקוטית אשר קרתה במצב מיוחד, שחייב היה לגרום למתיחות.

אופייני בתרבותנו לקבל את הרשות השיפוטית כדבר משיעור-צדק. יש לציין שבדיוק בשטח המישפט השינויים גדולים לאי-שיועור מאשר בכל שטח אחר. למרות זאת, עוד לא קרה במדינתנו שמישהו יטיל ספק בשיפוט של שופט אשר הגיע לגיליה-הפנסיה. הדבר נכון אצלנו גם ביחס למדענים.

רק במדינת-ישראל נחשב הדבר כטיבעי שסניליות אינה מהווה מניעה או סכנה. יש כאילו הסכמה-בשתיקה לכך ששרים וחבריה-כנסת בארצנו, אשר שיכלם אינו על רמה, יישארו במקומותיהם וימשיכו בתפקידם. כללי-חב"ר פסיכופאטולוגיים אלה שלנו מעלים שאלה סוציולוגיות מעניינות.

האם חברה אקוטית שהיא סימאזעקה ותורלא, תידון לחובה — בודד שאנשים סניליים ואנשים שרמתיס אינלקטואליים לוקה-בחסר לא ייפסלו ממנהיגותם? אנו צריכים להתחיל לחשוב מהם הנורמות והדפוסים של חברה אשר תופעות מסויימות בקירבה, כגון סני-

ההשוואה בין "פרשת רבין" ל"פרשת איגלטון" - מוטעית

ליות, ניראות כנורמליות, ולא זו בלבד — אלא שהן גם מקבלות תמיכה.

בועדת אגרנט לא היה אדם אשר עמד על השגיאה הפטאלית של מנגנון-האינפורמציה שלנו. קשה להאמין שבמדינה מודרנית מתוקנת יקרה דבר כזה. אין להבין תופעה זו, אם לא נבין ולא נתעמק בכך ישראל הינה מדינה של מונופולים, שלמונופולים יש לגיטימציה ב' חברה — מונופולים על ייצור ושיווק בירה, על ייצוג פועלים, על שירותי-קבורה.

החברה הזאת קיבלה כדבר לגיטימי במשך כל הש' גים את קיומם של מונופולים, או, במיקרים אחדים, של קארטלים. לכן קל, וגם קשה, להבין כיצד, במיקרה של מילחמה — הקרובה כל-כך לליבנו — היה לגוף מסויים מונופול עליה.

כפי שמחלה פנימית יכולה להיות מחלה חולפת או ממושכת — חרדה אקוטית אינה שונה ממנה, ואינה מעידה בשום פנים ואופן על סף-שבירה נמוך. מה שקרה לרבין אינו פוסל אותו מתפקיד אחראי בעתיד, לא יותר משהיתה שבירת-רגל פוסלת אותו לכך.

אשר לעמדת האישית על מועמדותו של יצחק רבין לראשות-הממשלה:

כאזרח אשר אינו משהיך למפלגתו של רבין, ושו' אף לשינוי רדיקלי במישטר הפוליטי, אני בכל-זאת מתייחס באהדה רבה לניסיונו להרכיב ממשלה. אני מקוה שרבין יגלה, באקט של מנהיגות ראשונית, דיחוי מוחץ של כללי-מישחק פוליטיים המקובלים בארץ — של ה' מישחק המושחת הקיים עתה.

במקום שיעמוד במיבחן של חבריה-הכנסת ה"ממונים" — כי הרי ממונים הם, ולא גיבחרים — עליו להעמידם במיבחן על-ידי הרכבת ממשלה אשר תהיה על-מיסלגתית. ואשר יישבו בה מומחים, ולא ממשלה של אפאראטי צ"קים.

להעביר את הקרב לשטח האוייב. מה שאינו אומר, כש' לעצמו, כי הרתיעה מכל גישה התגוננותית, ושל פשרות, לא היתה מוכתבת גם על-ידי אותו פחד מפני "גלותיות".

הנושא של פחד חרדה מביא אותנו אל "פרשת רבין".

אולי אין זה מיקרה שהמכה-החת-החגורה התבטאה בדיוק בהצבעה על הסימפטום הכי-פסול — חרדה. נציין רק בסוגריים, שחרדה או דיכאון תגובתיים (כלומר, לא כרוניים), יכולים להופיע לעיתים קרובות גם אצל האדם המאוזן ביותר.

כמורכן, הפחד (בניגוד למיתוס של הישראלי הקשוח, ה"סופרמן"), הוא לא רק תופעה טבעית, אלא שבפס"ר כולוגיה הצבאית מדגישים, כי אדם הטוען בכנות כי אינו יודע פחד מהו, הוא-הוא הסיכון. זאת, מפני שאדם זה לא התרגל לסמיות קטנות של פחד, לא קיבל חיסון מפני תופעות של פחד, וקיימים כל הסיכויים שכאשר יהיה לו עימות עם חווייה מפחידה, הוא עלול להישרב

יש להיזהר מאוד מכל פישוט ומגמתיים אפשריים בנושא, שהוא מורחב מאוד. יש לבעייה היבטים רבים, ועוד היבט מאיים נוסף הלווסף לה בתקופה האחרונה. כוונתי, כמובן, לחיסול מתנגדי המישטר בברית-המועצות, על-ידי כליאתם בבתי-חולים לחולי-רוח.

המעשה הקיצוני הזה הוא היבט אחד של "מישור חברתי" של תופעות פסיכופאטולוגיות. אין זה אמר, כמובן, שכל מהפכן או משתתף בתנועת-מרי הוא בהכרח בלתי-שפוי בדעתו. וכפי שאבסורדי לגנות לפסול תנועה, בטענה כי מנהיג זה או אחר שלה אינו שפוי בדעתו, באותה מידה אבסורדי לשלול שבמיקרים מסויימים, מלי ציות של מרי אינה יכולה להיות מסווה לתהליכים חור' לניים אצל פרט זה או אחר.

דוגמה אחרת: דארי שבלתי-רלוונטי הוא לשיפוט של תנועת שיחורר האשה, אם מנהיגות מסויימות שלה הן לסביות, או לאו. השאלה היא, האם הביקורת שהיא מבטאת מבוססת — אם לאו.

אך הדברים עוד יותר מסובכים. קיימת יחסיות חבי רתית (גם במובן בין-תרבותי, וגם בכיוון של חילופי תקופות). ביחס לקביעה, גם של מומחים, אם תופעה מסויימת היא אכן בגדר החולגות.

לדוגמה, לפני מיספר שנים התנהל בארץ מישפט נגד אדם שרצח, כהתגוננות בפני מעשה-לישוף, שהופעל עליו כביכול. הוא הוכרז כחולה-רוח, אך בחוגים מיקצועיים התנהל ויכוח ער, האם האבחנה היתה נכונה או לא. בהתחשב ברקע התרבותי ממנו הוא בא. מישפטים דומים רבים מאוד מתנהלים בהודו, וגם באפריקה, במקומות שבהם האמונה בכישוף נפוצה ביותר.

זאת, ועוד. מוטב, אולי, להזכיר כי תהיה התייחסות חברתית, ואולי גם קלינית, שונה, אם אותה טענה תי' אמר בגוף ראשון של יחיד, או רבים. ההצהרה "אני הסופר הגדול ביותר", או "אני הגיבור הנעלה מכולם", תעורר בוז וגנאי, אך "סיפורתנו היא העשרה בין כל סיפורות העולם", או "עמנו הוא הגיבור מכולם", נחשבים לא כסימפטום של שיגעון-גדלות, אלא כהתבטאות המעידה על פטריוטיזם בריא.

מאז מילחמת ששת-הימים חיינו כאן, בישראל, במצב של שיגעון-גדלות אשר טופח באופן שיטתי. וכאשר עמדות מסויימות מעוגנות במיתולוגיה הלאון מית-דתית (כגון אמונה בניבחרות, שליחות, או צו כגון "עם ישראל לבדד ישכון"), לא יורגש כי מידרדרים ל' אוטיום מסוכן, כאשר מבססים על אמונות אלה את ה' מדיניות המעשית של מדינה מודרנית. ותהליך זה קרה אצלנו אחרי מלחמת ששת-הימים.

הגישה המיסטית והאוטיסטית בארץ לא החלה במיל' חמת 1967. עוד בשנות החמישים נוחח בן-גוריון עם אדם אנגלי, ואמר שקיומה של מדינת-ישראל מוכיח כי כל החוקים המקובלים על מדינה-חברה, אינם יפים עבור רנו. השיב לו האנגלי, בהומר יבש טיפוסי: "בדרך-כלל, כשיש סערה גדולה, הניירות עפים למעלה, אך אין זאת אומרת שחוקה-משיכה אינו פועל". לגבי ישראל, חוק' המשיכה לא פועל.

הבדלנו עצמנו מהעולם, בכך שהדגשנו כי תחית עמ'ישראל ושיבת-ציון הן תופעות מיוחדות-במינון, במ' קום להצביע על כך שאנו אחד העמים שקמו בתקופת הה'קולוניזציה.

אילו היינו מדינשים את הדברים כך, היו עמים רבים מתייחסים אלינו בצורה אוהדת יותר. שאר העמים אינם אוהדים עם, אשר מפנין התייחסות מתנשאת, וטוען שהוא העם הניבחר, הטוב מכולם.

כאשר אכן קיים שיגעון-גדלות במזנחים קולקטיביים, הוא עלול להביא לשואה מדינית. זה מה שקרה כעת.

חרדה אקוטית אינה מעידה על סף-שבירה נמוך

במילחמת יום-הכיפורים, היתה זו התפכחות האומה מ' שיגעון-גדלות שטופח בקירבה על-ידי מנהיגיה. מצבנו האובייקטיבי אינו קטסטרופלי. הוא קטסטרופלי רק ברגע שאנו נוכחים לדעת כי איננו מעצמה, כפי שחשבנו. אין גם להתעלם, אם כבר מדברים על קטיגוריות פסיכופאטולוגיות, שגוון של פסיכופאטיה חוקסנית היה מתלווה בכלל לדפוסים מסויימים של "צבריות". התוך פנות, השתצנות, עודף הביטחון-העצמי, שהיו אמורים לבטא את הניגוד מהיהודי הגלותי המושפל, היו עלולים להיראות בעיני זר כהתנאות האופיינית למדי לפסיכור פאחיים.

שוב, באינו מידה השפיעה גישה זו על הנטייה לאק' טיבחים מדיני-צבאי — שאלה פתוחה היא. כי אין, כמובן, להתעלם מהעובדה שמצב גיאופוליטי אובייקטיבי יכול היה להכתיב גישה זו, עקב הצורך, במיקרה של מילחמה,

וסוריים. אבל הם היו רק כלים קטנים בלוח השחמט של המעצמות.

קיסניגר הבין את הרמז. הוא קבע פגישה עם גרומיקו בזנבה, בדרך למרחב, יצא מגידרו כדי לחלוק לו כבוד, הבטיח לו שאין לו כוונה לדחוק את רגלי ה-סובייטים. בלוח העולמי הוזנו כמה כלים, סוכמו כמה הבטחות, והמכשך המשיך ב-דרכו.

אספנט שד זהב. קודם-לכן הוכן התואר בקפדנות.

לישראל נרמזו רמזים שונים ועל הענקת כסף ואספקת-נשק, וגם על אפשרות של צימצום שני המיצרכים האלה. קיסניגר היה בטוח שבשיטה של שוחד ואיומים ישיג את הכל. ממשלת ישראל פשוט אי-גנה במצב שבו היא יכולה לסרב לדרישה אמריקאית כלשהי. ישראל אינה יכולה עוד להילחם לבדה.

לכן לא היה איכפת לקיסניגר אם יש בישראל ממשלה או אין. הוא היה משוכנע שכל ממשלה ישראלית — ממשלת-מעבר, ממשלת-ביניים או ממשלת-קבע — תקבל את תנאיו.

תנאים אלה היו קבועים מראש: נסיגה מכל המובלעת, נסיגה משטח סימלי כל-שהו בגבול הקו הסגול, שיכלול את קו נייטרלה. תמורת זאת: הצבת כוח-אדם בין הצבאות בצפון, כמו בדרום — והפי-סקת הלוחמה.

גם התואר בארצות-ערב כוסה מראש בזהב, במקום באספלט. למצריים ניתנו סכומים גדולים וכן התקציב האמריקאי, ואולי גם הבטחות לאספקת-נשק, גם ל-סוריה הוצע סיוע במימדים גדולים.

קיסניגר לא נכשל מעולם במסעותיו ה-אישיים. גם הפעם יצא לדרך רק אחרי ששוכנע לגמרי שהכל מוכן, ושללא נותר אלא לסכם את הדברים באופן סופי.

תליאביב

חברת-הביטוח

הרסה היסטורית

חברת-הביטוח

"מיגדל-בניין"

מחסנת את שרידי

פארה של תליאביב

מלחמותיו האדירות של הבולדור הצ-הוב קיעקעו את האבנים ללא-רחם. ה-לבנים התפוררו למגען בעוני-אבק. צביקה הג'ינג'י, נהג הבולדור, לא חש כלל במשק-כנפי ההיסטוריה כבצעו את מלאכת-ההרס עליה הופקד. הוא לא ידע שכאשר נולד, לפני עשרים וכמה שנים, כבר היתה לבית ההולך ונהרס בשיני-הפלדה, היסטוריה מפוארת.

גורדין מוות. כך הוצא אל הפועל גורדינו של מלון תלפיות היפה, ברחוב אחד-העם בתליאביב, ומשרידי פארה של תליאביב הקטנה, ומראשוני בתיה. ברע-מיקריסה חגג הבית הנושן את שנת ה-יובל לחייו.

חברת-הכנסת לובה אליאב, שמראהו של בית זה, ושל הבתים השכנים לו, ליווה את ילדותו, ספד לו:

"גנתי בסמוך למלון תלפיות קרוב ל-50 שנה", סיפר אליאב. "הורי הביאו אותי ממוסקבה כשהייתי בן שנתיים, ובנו בית ברחוב קרל נטר, ממש ליד המלון. השם

צי"ץ מודה ל..העולם הזה"

על פירסום המאמר

"השחיתות החדשה

בעירית צי"ץ"

לומה, הכיר במחדל, ונקט מייד צעדים לשינוי פני הדברים. מיכתבו של אלוף (מיל.) שלמה להט, למערכת העולם הזה מדבר בעד עצמו, והוא מובא להלן, במלואו:

ראש העירייה החדש של תליאביב מע-שה חסרת-תקדים ביחסיה-ציבור והעיר-תונת. הוא לא התעלם מהפירסומים, לא טמן ראשו בחול, לא הכחיש, כמקו-בל בארץ, את הכל. הוא ספג את המהי-

ניתן להאשים את צי"ץ בדברים רבים, אבל לא בהתחמקות. בתגובה להאשמות העולם הזה מהשבוע שעבר, על מישטר הפרוטקציוניזם המיפלגתי שהונהג ב-עירייה, על-ידי ראשי הליברלים, עשה

"להרביץ - וללחץ יד!"

לה עם המיפלגות בשטח המוניציפלי. במקביל אני מתכוון להעביר החלטה מתאימה בהנהלת העירייה ולהוציא תוראה למנגנון העירוני, שכל "פתק" מסוג זה שעליו מסופר, יש להחזיר ללא התייחסות אליו ולהביא כל מיקרה כזה לתשומת לב.

אשר לסיפור על פקיד מחלקת ההנדסה מר הרמן, שאמור כי הוא "מרוויח מן הצד על-ידי ביצוע שירותים לאלה הפונים אליו באופן רשמי כעובד העירייה", ברור שדבר מעין זה חמור ואסור והפרשה כבר נמסרה על-ידי למבקר העירייה, לחקירה והסקת מסקנות. לצערי שירבב מר לביב למאמרו שדן בפרוטרוט בסיפור על פרוטקציוניזם מיפלגתי, עניינים רבים אחרים במעין סאלאט על העירייה וזאת עשה לצערי באורח שטחי וללא בדיקת העובד-ות. לשם דוגמה בלבד: מר לביב, "זוכר" לדבריו כיצד סירב ראש העירייה הקודם מר י. רבינוביץ, לאשר למיפלגת העבודה הקמת מלון במקום מועדון "בוסתן" שבכיר דיונוף. האמת היא כי מר רבינוביץ לא סירב, אלא הבקשה לא הועלתה על סדר היום של ועדת בניין ערים. הבקשה, בדומה לבקשות אחרות מתקופת ההנהלה הקודמת, ממתונה לדיון בוועדה. הסיפור על הבטחה מצד אנשי גח"ל למעוך לאשר את הבקשה "תמורת הסכמת נציגי המערך בעירייה למתן אישור מקביל לאנשי גח"ל" (ציטוט מהכתבה) משולל כל בסיס. לסיכום, אני מצידו מזמין את "העולם הזה" לאמץ את הסיסמה "להרביץ בצי"ץ", בכל פעם שיש לעל לו, אבל גם ללחוץ את ידו, כשיגיע לו. כידיע צי"ץ אוהב ללחוץ ידיים. יותר חברות, אפילו תוך יריבות, לא תזיק לכולנו.

בברכה,

שלמה להט, ראש-העירייה

"העולם הזה" איננו טוען שצי"ץ ידע על המעשים או הנהגים שעליהם הוא מספר ואמנם אני מעיד בזה שלא ידע. השאלה היא, איפוא, מה עומד צי"ץ לעשות בנדון? ובכן בנוגע לעדותו של בעל המאמר, מר יגאל לביב, שמר סורוקה, יושב-ראש הוועדה המוניציפלית של המפלגה ה-ברלית בתליאביב, מנהל מיפעל של "משלוח פתקים" לחברי המועצה או פקידים בעניינים שבין האזרח ועירו, כפרוטקציה להסדרת עניינים ולוא גם, כנאמר, "במסגרת החוק", יהא לבכם סימוך ובטוח שאתבע בצורה שאינה משתמעת לשתי פנים שהוועדה המוניציפלית של מיפלגה זו והוועדות המק-בילות במיפלגה כלשהי ממרכיבי "הליכוד" והקואליציה, יו-אילו להפסיק נוהג מגונה זה.

ועדות מוניציפליות כמיפלגות קיימות לשם הסדרת עניינים בתוך המיפלגה בין נבחריה המוניציפליים ברחבי הארץ ויותר מזה לשם קביעת מדיניות מוניציפלית, יחסים בינמפלגתיים וכדומה. אין תפקידן לקבל קהל כדי להסדיר ענייני הפרט פרטיות המקומיות. לשם כך קיימים בעיריית תליאביב לא רק פקידים שתפקידם לשרת את הקהל, אלא ראשי המחלקות והאגפים, אשר בשילטון ההנהלה הנוכחית קבעו לעצמם כולם מדיניות של "דלת פתוחה" וקבלת קהל בעצמם. נוסף על כך קבע ראש העירייה עצמו מדיניות של "דלת פתוחה" ואנשי לישכתו והוא עצמו מקבלים פניות מאזרחים בכתב ונע-נים להם אישית בעל-פה. נוסף על אלה קיים בעירייה ה"אומבוסטמן", נציב התלונות, שתפקידו לטפל בתלונות הקהל על הפקידים, על ראשי המחלקות והאגפים, כולל חברי המועצה הנבחרים וראש העירייה עצמו. ונוסף על כולם ומעל כולם קיים מבקר העירייה, הרשאי לבקר את כולנו. אי לכך אין שום סיבה שאזרח ירוץ למיפלגה כלשהי לסידור ענייניו המוניציפליים ובמידה שמיפלגות מטפלות בעניינים כאלה — יש להפסיק את הנוהג מייד, וקודם כל במיפלגות הקואליציה, שהרי הן המנהלות את העיר ממילא.

רצוני שיחא ברור שבמידה ולא יפסקו נוהגים פסולים בוועדות מוניציפליות של מיפלגות "הליכוד" לא אשתף פעו-

בית מוקן "תלפיות" מותו של בית

תלפיות הלם אותו. היה זה הבניין הגבוה ביותר בין הבתים הקטנים, החדר-קומתיים, אשר סביבו.

"מלון תלפיות היה בית יפה להפליא. באותה תקופה היו רק שני מלונות, "מיוח" סים" בתליאביב. השני, המיסחרי יותר, היה פלטי, שניצב בקרן הרחובות נחלת בנימין ואחד-העם. זה היה מלון מאוד "שיק" ואופנתי. התאכסנו בו בעיקר פקי-דים בריטיים גבוהים או נוכחים מאר-צות-ערב. לגבינו, הילדים, היה מלון פל-טין מעין גראנד הוטל.

"תלפיות היה שונה. יותר ביתי, אומנם, אך מיוחס מאוד. באו אליו כל המנהיגים הציוניים, כמו סוקולוב, שמריה לווין, ו-סופרים כמו זלמן שניאור, פרופסור קלאר-זנר ועוד. הוא היה מוקף גן נהדר, מטו-פה, ובו עצי-דקל ואקליפטוסים.

"כשהגיעו יותר ויותר ציונים מהגולה, החלו החוגים בו את החתונות המפוארות ביותר בתליאביב. בלי המיסחור שמלווה חתונות כאלו היום. אחרי שנים, כשחדל לשמש מלון, הושכר לשגרירות שווייץ בישראל. השווייצים שמרו היטב על ה-בניין ועל הגן שסביבו.

"לפני שנתיים-שלוש עזבו השווייצים את המקום, והוא ניקנה על-ידי חברת-הביטוח מיגדל-בניין. הבית החל מתפורר לאטו, והגן הנפלא שלו התייבש והתנוון.

"עד שלפני כמה ימים עלו הדחפורים על הבניין הנהדר הזה, והחלו להרוס אר-תו. ממש צובט לי את הלב לראות אתר כה מפואר, כה היסטורי, נדון לכלילון אכזרי. זהו איננו הבניין היחיד שזכה ל-גורל כזה. עושים זאת עכשיו לכל הבתים של תליאביב הקטנה.

"כולם מדברים על אתר-תלפיות. מדב-רים — אבל לוקחים בולדור ענק, עולים על הבית הקטן שלך, וגומרים אותו!"

כסף במקום היסטוריה. בניין מלון תלפיות הוא רק הראשון בתור. חברת מיגדל-בניין, שרכשה ברחוב אחד-העם שורה של בתים ישנים, שרידי פאר ש-בר מן העולם, מתכוונת להרוס אותם ב-זהירות, להקים תחתיהם מיבנים מו-דרניים.

הבא-בתור יהיה שכנו של מלון תלפיות, הבית האיטלקי היפהפה, שתזיתו מעוטרת בתלייטאבן מיוחדים-במינים.

אילת

ערבים-ראוס

נוסח אילת

הערבים הורחקו

מאית — וענפי

המונאות והכנייה כה

במשבר חמור

אנשי-המישטרה פשוט ברחובות העיר אילת כארבה. נכנסו לכל חצר, בדקו בכל בית ופינה. בכל מקום בו הבחינו בצעיר הדומה לערבי, עצרוהו, ביקשו תעודת-זהות ורישיון-עבודה. מי שלא היה מצויד ברישיון, נלקח מייד לתחנת-המישטרה ל-מעצר קצר. עד שרוכזו במעצר די ער-בים למילוי אוטובוס שלם. כך, במשך שלושה ימים, הועמסו 22 אוטובוסים בכי-

עיניים אלה עוקבות אחריו מבוקר עד בוקר - מדוע?

מה המיוחד בנערות אלו?

מיקצועיים במחוז תל-אביב. כניסיון ראשון גויסה מחלקה מצומצמת. בתום תקופת עבודתה המעשית של המחלקה הזו, ולאור הישגיהן של השוטרות והצלחתן בעבודה, הוחלט להר- חייב את המיסגרת ולגייס בנות נוספות. אלו המתגייסות למיש- טרה לתקופה של שלוש שנים, במקום לשרת בצה"ל, חייבות לשמש בתקופה זו בתפקידי סיור.

כיום קשה לתאר את עבודת המישטרה ללא השוט- רות. הן הפכו מחזה מוכר, ואפילו חביב, ברחובות העיר. והסיפורים אודותיהן, המלווים את עבודתן מאז החל הן הנשי מרכז לראשונה את נוקשותם של מדי המיש- טרה.

כמו, למשל, סיפורה של השוטרת היפהפייה רינה גרד, שהפך כבר לאגדה.

היה זה לפני מיספר שנים לא רב. בקרן

ל פני שעות-העבודה, ואחריהן, הן נראות בדיוק כמו כל נערה אחרת - בג'ינס, במיני או במכסי חגיגי, בנעלי- עקב או בסנדלים שטוחים, עם איפור או בלעדיו.

אין כל הבדל, לכאורה, בין נערה כזו לבין כל נערה יש- ראלית ממוצעת אחרת. אך רק לכאורה. כי בהגיע שעתן ללכת לעבודה, הן אינן מתהדרות בפריטי מלתחתן המגוונת, אלא לובשות מדים. הן אינן הולכות לשבת במישרד, בין ארבעה קירות, אלא יוצאות אל רחובות העיר.

כי נערות אלו הן עיניו המאופרות וידיו המטופחות של החוק הישראלי.

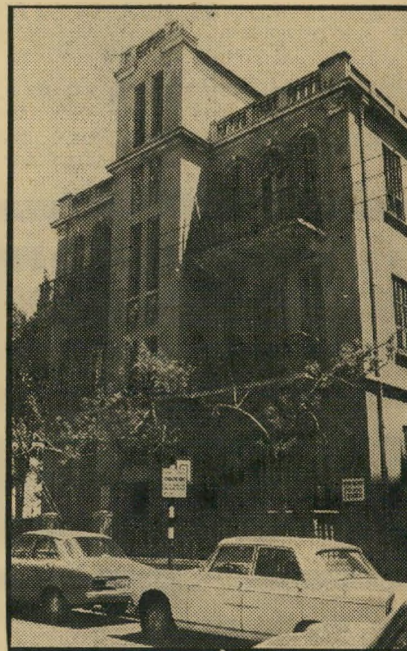
הן משמשות כעזרי-כנגדם של השוטרים-הגברים, בכל תחו- מי עבודת-המישטרה, בסיוור ובבילוש.

הרעיון לצרף נשים למישטרת ישראל מומש לראשונה בחו- דש אוקטובר 1960. אז הוחלט על גיוס בחורות לתפקידים

1000 ערבים שנשלחו צפונה, ולא הורשו לחזור יותר לאילת ללא רישון. לאחר חודשים אחדים בהם היתה אילת כשאר עריה של ישראל, שבה להיות מה שהיתה משך 15 שנה בקירוב: עיר ללא ערבים, איזור יהודי טהור, סגור ומ- סוגר.

אחרי שבלחץ מועצת הפועלים באילת טוהרה העיר מהביטניקים, איבדה אילת חלק מכוח העבודה הוול שלה. המקור הטבעי האחרון לכוח-עבודה זול היו הערבים, אבל אילת היתה איזור סגור מזה שנים. החל מופעל לחץ אדיר על שילטונות הביטחון, וזמן קצר לאחר מיל- חמת יום-הכיפורים בוטל ההסגר על אי- לת, הותרה הבאת עובדים ערביים בר- רישון. תחילה הקפידו הכל על כך, אבל תוך זמן-מה החלו בעלי-הרישונות שוכ- חים לחדשם, ואחרים היו מגיעים ללא רישונות כלל. הביקוש לעובדים היה כה גדול, עד שהכל העלימו עין.

כאן התערב גורם חדש: מילחמת-ה- בחירות לעירייה המקומית. על המועמדות

הבית האיטלקי
הריסה בדרך

מטעם המערך התחרו שני אנשים. האחד - מזכיר מועצת-הפועלים צבי שטכמן, והאחר - מנהל סניף אילת של קרציגור- אילת, גדי כץ. בכך תמכו בעיקר חסידי פיתוחה של העיר, כולל המלונאים והיו- ימים השונים, בהצבעה ראשונה שנערכה, הוכה כץ על חודו של קול.

מיד לאחר ההצבעה התברר כי במוע- צת סניף המערך הצביע אדם אחד ללא זכות הצבעה. נערכה הצבעה חוזרת, וגדי כץ גבר על מזכיר מועצת-הפועלים והפך למועמד המערך ולראש-העיר.

מאז, היחסים בין העירייה לבין מוע- צת-הפועלים, הם יחסי-מילחמה ממש, כא- שר מועצת-הפועלים מחפשת כל הזדמנות להכות בה את העירייה. ההזדמנות הטובה ניקרתה לה לאחר הטבח בקריית-שמונה. החג הפך לסייט. מועצת-הפועלים ניצלה את האווירה העויינת לערבים ש- השתררה במדינה, החלה תובעת את סי- לוקס מן העיר. לכך נוספה תיגרה שפרצה בין ערבים ליהודים, ואשר בה הוכה מפ- קד מישטרת אילת. לפתע התגלה כי בר- אילת עובדים ערבים ללא רישון.

סיפר על כך גדי כץ: "באו אלי ואמרו כי עלי לקיים את החוק, ולהרחיק כל ערבי חסר-רישון. ברור שראיתי חובה לעשות כך".

יום לאחר שהורחקו הערבים, החל החג, ואז התמלאו בתי-המלון באורחים. קרוב למחצית עובדי המלונות באילת היו ער- בים, שהורחקו, וכך גם במיסעדות העיר. מבין 1000 הערבים שהורחקו, ועבדו מח- ציתם במלונות ובמיסעדות. התוצאה הור- גשה מיד.

השירות היה נורא. ארוחה בבית-המלון היתה גיהנום. מלונות שניסו לגייס מלצרים מתל-אביב, נדחמו לשמוע כי אלה דור- שים מהם תוספת של 150 לירות ליום, על שכרם הרישמי.

המצב בבנייה היה מעט יותר טוב, שכן בפעולה נמרצת הביא הממשל הצבאי של

(המשך בעמוד 24)

חמש נערות רגילות הולכות ברחוב - היכן אתה פוגש אותן?

עמליה שדה
בעלת פני-בובה ושי
דנית מכולן. סירב
המערכת היה אומנם סרט במצלמה, והנה

שלה, אם היא מבקשת להפסיק את שירותה ב-
מישטרה לפני תום שלוש השנים, עליה לשרת
בצה"ל. נישואין פוטרים את השוטרת מחובת
שירותה הצבאי או המישטרתי.

האחות

עינה

למתגייסות למישטרה מוענקים תנאים סר-
ציאליים של עובד-מדינה, הנחות במקומות-
בידור, זכות-קנייה בשק"ם, כרטיס-נסיעה חופ-
שי בקווי דן, אג"ד ורכבת-ישראל.
האם קיים תקן מסוים לגבי גיורתן של ה-
מועמדות להיות שוטרות-סיוור?
אומרת סגן-ניצב נעמי שדמי: "אם באה
אלי בחורה יותר מדי שמנה, אני אומרת לה
שהתקן כבר מלא. יש לנו הרבה שוטרות יפות,
אבל הן צריכות להיות לא רק מלכות-יופי,
אלא גם מלכות-אופי. כבר שלחנו כ-40 שוט-
רות לתערוכות של ישראל ברחבי העולם."

התנאים: משכורת מיום הגיוס, כולל
תקופת הקורס. 930 ל"י ברוטו (751 ל"י
נטו) עד תום הקורס. מאז ואילך — 1258
ל"י ברוטו (950 ל"י נטו). הקורס מתקיים
בבית-הספר של המישטרה בשרפ"ע ונמשך
חמישה חודשים, בתנאי פנימייה, עם חופ-
שות בסופי-שבוע.
זכותה של המתגייסת, כמובן, להמשיך
בעבודתה במישטרה גם לאחר תום החוזה

שירותן הצבאי, חייבות לענות על התנאים
הבאים: עד גיל שלושים; השכלה מינימלית
— 10 שנות לימוד; גובה מינימלי —
1.58 מ'.

כן קיימת אפשרות להתגייס למישטרה
במקום לצבא, בגיל 18. נערו המעדיפות
שירות מישטרתי, כשוטרות-סיוור, על-פני
השירות הצבאי, חותמות חוזה לשלוש
שנים.

הנשק האישי

השוטרת
עדינה צבי,
בצומת (משמאל) בתנועה נשית, ומימין
באזרחית, מדגימה את הנשק האישי שלה,
הציפורניים. תפסה בעזרתן עבריין בורח.

(המשך מעמוד 17)
הרחובות יהודה-הלוי ואלנבי ניצבה
שוטרת יפה, במדים, וכיוונה את התנועה.
לפתע נעצרה בסמוך מכונית מפוארת.
מתוכה ירד גבר מהודר, ניגש אל השוטרת
ושאל דבר-מה. השוטרת הסבירה לו את
מבוקשו באדיבות, וחייכה.

לא חלפו ימים רבים, ומישטרת תליאביב
איבדה את השוטרת רינה גרד, בת ה-21,
שנישאה למיליונר הקנדי שלה. הם מת-
גוררים כיום בקנדה.

סיפורה של רינה הפך לאגדה, ואין כימי
עט שוטרת-סיוור שאינה מכירה אותו.
מי הן, בעצם, הנשים של המישטרה?
השוטרת מיספר אחת של מחוז תל-
אביב היא סגן-ניצב נעמי שדמי, מפקדת
השוטרות.

נעמי החלה את עבודתה במישטרה בשנת
1961. קודם-לכן היתה קצינה בצה"ל במשך
תשע שנים. היא אם לשני ילדים, ולומדת
שנה שלישית באוניברסיטה, פילוסופיה
כללית ואנגלית.

"במישטרת תליאביב משרחות כיום כ-
400 בנות," מספרת נעמי שדמי, "מתוכן,
160 משמשות כשוטרות-סיוור. 30 מהן כבר
הספיקו להתחתן."

בחורות המתגייסות למישטרה לאחר

במדים ובלא-מדים
חמש הנערות
היושבות (כ-
מקביל, מימין ומשמאל) סביב השולחן במיזנון ברחוב די-
זנגוף, מול מ-
רות שושנה
עמליה שדה

הקרימינולוגית אנט שזר, סטודנטית, שעיניה צולמו בפתח הכתבה, "לא הלכתי להיות דיילת, שם צריך פרוטקציה".

הבלשית כרמלה מחצרי הנימרוצת, בלשית של המדור המרכזי של מישטרת תל-אביב. שלוש שנים במישטרה, שלושה חודשים במדור, במחלקת-הרכוש. אוהבת מאוד את עבודתה החדשה.

חן גם במדים שושנה פינקלשטיין ב' תנועה נשית אופיינית. זימין: זוהרית אורגה מתאפרת לפני היציאה לסיור.

בלונד-פסים, השוטרת הקטנה שחבורה, והחש"ל האמין, עד שנוכחה במו"עיה, כי לצלם כנעה כי איננו מנסה להתחיל איתה.

תנאי-עבודתן המיוחדים של השוטרות מע"ם בפניהן בעייה יוצאת-דופן. אויבניהן הרדולים ביותר הם השמש והרוח. כדי להתגבר על פעולתם המוקת של שני פגעים אלה הן

הקטנה - בקווחה

קוקות לחומרי טיפות קוסמטיקאיים, לשמירה על העור, אך המישטרה, מסתבר, אינה מייחסת כך את החשיבות הראויה. השוטרות נאלצות לשלם את דמי-הטיפוח מ'יסן, ממשכורתן, על-מנת לשמור על נשיותן ב'תוך המדים.

כל נהג מוכן להעיר כי הוא מוכן אפילו להאט את נסיעתו בתוך העיר ולהישמע לכל נקבות-התנועה כמו ילד טוב, ובלבד שיינתן לו להתבונן בשוטרות מאופרות בטעם, מטר-זחות ומסורקות יפה, שיש עימן חיוך מוכן-מוזמן.

ה מחוז תל-אביב, הן (מימין לשמאל) השוט"ל פינקלשטיין, עדינה צבי, בילהה גורביץ, וזוהרית אורגה. בפסקה בעבודה - ואחריה.

משה שרת עם כסא גלגליו בי שנות חייו האחרונות. כאשר היה כבר חולה במחלת הסרטן. בתמונה נראה שרת עם ביטחון היכל התרבות, בשנת 1963, שנה שבחיכל נערכה ועידת מפא"י, בה הורחב למעשה דוד בן-גוריון מהשיל"טון, ולזי אשכול ירש את מקומו.

על הכסא

שנות חייו האחרונות. כאשר היה כבר חולה במחלת הסרטן. בתמונה נראה שרת עם ביטחון היכל התרבות, בשנת 1963, שנה שבחיכל נערכה ועידת מפא"י, בה הורחב למעשה דוד בן-גוריון מהשיל"טון, ולזי אשכול ירש את מקומו.

(המשך מעמוד 13)

מאחר יותר היה הוא ראשי-ממשלה, ופינחס לבון היה תחתיו שר-ביטחון. שסיכבה במה שנקרא אחר-כך בשם "הפרשה". היו למשה שרת סיבות טובות לדעתו השלילית על פינחס לבון. כך, למשל, הוא מעיד על צורת התנהגותו של לבון כשר בממשלה: "התנהגותו היא מופת משונה מאוד של חברות. ישבו עימדי ביום ו' בקרייה של תל-אביב באותו עניין. לקחנו דברים על כך במוצ"ש בבית בייג' בירושלים. ביום א' הוקדשה לנושא זה (של העבודות בצפון) מרבית זמנה של ישיבת הממשלה. והנה הוא מכנס התייעצות חברים פנימית, שבו באותו עניין, מבלי לומר לי דבר וחצי-דבר. משל אילו יומתי התייעצות בעניין הגוגע לאוצר, ואשכול היה מוזמן אליה בלי שגילה איש אוזנו לפניי כי יודבר בעניינים הגוגעים לעבודתו ונתונים בתחום אחריותו. כתבתי ללבון פתק ותבעתי תמסית. הוא משך בכתפיו וטען כי סידר את התייעצות באמצעות יצחק גבון — תיווך חסר שחר".

כדיוק באותה צורה התכסא הי שבוטע שריהחוף אכא אכן מלפי פינחס ספיר, כשהוא שואל משרת אפילו את המונח "מופת משונה של חברות".

לא רק על לבון היתה למשה שרת דעה שלילית. גם על משה דיין, מי שהיה אז קצין בדרגת אלוף בצה"ל, קשה לומר שהיתה לו דעה טובה. והנה, באחד הימים, בדרך אקראי, נודע לשר הבכיר בממשלה ישראל כי עומדים למנות את משה דיין כרמטכ"ל.

כותב שרת בזיכרונותיו: "בצאתי מיישיבת הממשלה, שם יצחק גבון בידי פתק כתוב ערבית: 'בייג' חושב על אשכול כראש-הממשלה; מרדכי מקלף התפטר ומשה דיין יחמנה רמטכ"ל'".

אחר-כך יצא שרת לבקר את בייג' בלשכתו. "האוריות סביבו היתה שקטה

להפליא, ורוחו טובה עליו. שוחחנו בידי דות ובלבביות, כאילו לא נפל דבר וחכל הולך למישרין. סיפר לי על התמורות במטה: מרדכי (מקלף) פורש — יעסוק שנה בחקלאות ואחר-כך יראה; משה (דיין) יבוא במקומו; יצחק רבין יחזור מלימודיו והיה ראש אג"ם. אהרון רמז מיועד לאג"א."

"אמרתי מייד כי משה דיין הוא חייל רק בשעות-מיניחמה, אבל כי ימשיך להיות הוא איש מדיניות. אין לו כל עניין בניהול המשק הצבאי. המינוי פירושו 'מידון' המטה. כרי שר-המזימה המופלג של הרמטכ"ל החדש יהיה שורש פורה סיבוכים. בייג' הודה בנכונות ההגדרות האלו, ולא עוד אלא הוסיף כי דיין עצמו הגדיר עצמו כך. ולכן ביקש לפסול עצמו למישרה זו — אבל אין דבר. יהיה טוב. יצאתי מלפניו בלב כבד ביותר".

זהו אולי אחד הקטעים המוזעזעים ביותר ביומנו של שרת, המעיד באיזו מידה של זלזול וקלות-דעת מינו אדם מסוכן למישרת הרמטכ"ל, תוך ידיעה ברורה שהוא "חורש מזימות". תכנן ואין לו עניין. בניהול המשק הצבאי. קשה לשער מעשה חמור יותר של רשלנות פושעת מצד הנהגה, הפוסרת עצמה לגבי מינוי כזה בתירוק: "אין דבר, יהיה טוב".

קשה שלא לערוך הקבלה בין צורת-מינוי זו לבין הצורה בה מונה גם הרמטכ"ל העשירי של צה"ל.

הסיכויים לכבוש את סיני!

אין ספק כי ביומנו של שרת כלול חומר מרשיע רב כלפי ההנהגה הישראלי. העלול להיות מנוצל על-ידי מדינות ערב להוכחת כוונותיהם התוקפניות ומזימות התרחבות של ישראל.

וכך, למשל, מספר שרת על פגישה שהיתה לו ב-11 באוקטובר 1953 עם נשיא המדינה דאז, יצחק בן-צבי. שרת הקפיד להתייחס אל הנשיא כאל ראש המדינה, היה מתייעץ עימו בבעיות-חוק, ומדווח לו על ההתפתחויות השונות.

מספר שרת: "הנשיא עורר בי דרכו כמה שאזות שיש בהן מעטה דלא תכלית — כגון, אם יש לנו סיכויים לכבוש את חצי-האי סיני, ומה טוב איזו פתחו המצרים בי התקפה שיוכלנו להרוג אותה ולהחרות אחריה בפרישה לניכני אותו מידבר. נתאכזב מאוד כשאמרתי לו כי אין המצרים מראים כל נטייה שהיא להקל עליו את משימת הכיבוש. על-ידי התגרות יומה מצידם".

שנתיים אחר-כך, בעקבות פעולת-התגמול בעזה, החלו המצרים באותה התגרות מיר תלת. שנתנה לישראל את העילה להצטרף למזימה עם בריטניה וצרפת כדי לפתוח במבצע-סיני.

קשה להניח שיצחק בן-צבי הוא הוגה רעיון כיבוש חצי-האי סיני. ייתכן כי קיבל השראה בכיוון זה ממנהיגים אחרים. על-כל-פנים, הוא לא היה היחידי שהשתעשע ברעיונות מסוג זה.

עיקר גילוייו של משה שרת באותם קטעים ביומנו שפורסמו עדיהם, נסבו על פרשת פעולת-התגמול בכפר הירדני קיביה, שבוצעה באוקטובר 1953 בידי יחידת הקומנדו 101. בפקידו של קצין צעיר בשם אריאל שרון. פעולת קיביה, בה נהרגו 60 אזרחים ירדניים, ביניהם נשים וילדים רבים, שנקברו מתחת להרי-סות הבתים שפוצצו, שימשה נקודת-מפנה ביחסים מדינת-ישראל עם מדינות-ערב והפלסטינים. היא נכנסה להיסטוריה כמו פרשת דיר-יאסין החדשה לשימשה, מעיבה עד עצם היום הזה על סיכויי רקימת יחסי-ידידות בין שני העמים. לדעת פרשנים רבים החלה בקיביה ההידרדרות הגדולה, שהובילה למילחמות הבאות ולהסלמה בהתנגשויות המויוניות בין ישראל ומדינות ערב.

פלצות אחוזתי!

בשעת, אחרי שבוצעה הפעולה, היה ברק עיתון אחד בארץ שהעז לגנותה. היה זה העולם הזה. כתוצאה מכך הוקעו עורכיו כבוגדים, ואף הוכז בידי חיילי אותה יחידה שביצעה את הפשיטה על קיביה. עתה בא משה שרת המנחה ומאשר את כל מה שטען אז העולם הזה כנגד אותו מיבצע, ובהומרה רבה עוד יותר, וזה מה שכתב שרת ביומנו על פעולת קיביה:

"לבון אמר לי כי עומדים לבצע מעשי תגובה כלפי ההתפרעויות האחרונות באיר זור ספר הירדן, שהגיעו לשיאן בהריגת אשה ושני ילדים ביהוד...".

ושוב גדעון (רפאל): הוא יודע כי מתוכננת תגובה על הריגת האשה והילדים ביהוד. וזנה היום נתקיימה ישיבת ועדת שביתת-ההגשק הירדנית ובה נתקבל גינוי נמרץ על המעשה. נציגי ירדן אף הם הצביעו, כאילו, בעד החלטה, וקיבלו על עצמם לעשות הכל למנוע תועבות כאלה להבא. במצב זה, האומנם מהתוכמה יהיה להגיב, כל שכן שאנו מסוכסכים כבר עם האו"ם בצפון ובדרום...? ואם נגיב, הרינו מתירים הרצועה ביהר שאת לכנופיות. ונותנים פיתחון-פה לשילטנות לשבת בחיבוק ידיים...

...באמצע ההתייעצות הגיש אריה שליו (כיום תת-אלוף, שסולק מתפקידו במודיעין בעקבות מימצאי ועדת-אגרנט) ללבון מיכתב מבניקה — זקן זה פורה מאוד בכתובה. מסופר בו כי הגנרל גלאב (מפקד הליגיון הירדני) פנה אל הרמטכ"ל שלנו בהודעה כי הוא מוכן לקבל עזרת כל-בילוש ישראלי להתחקות על עיקבות רוצחי המישפחה ביהוד, בתוך ששה ירדן. כן נאמר בהודעה כי מגוי וגמור עם גלאב לעקור הרע מהשורש. שליו שאל אם בגסי-בות אלה, יש שינוי? ופינחס ענה כי, אין שינוי.

"הפסקתי את הישיבה וקראתי את פינחס לפרוודור. שאלתי אם אומנם הם עומדים לפעול. אמר הן. אמרתי כי זהו מישנה חמור והסברתי דעתי, גם הסתמכתי על תקדימים, ואחרי הכל מעולם לא הוכח כי משייתגובה מועילים במאון. פינחס חיך אופיינית, לא ניסה לסתור דברי כלשהו, אך עמד בשלו. נראה כי שר-ביטחון רואה עצמו חייב להמציא סיפוק לאנשיו. בייג'י, אמר, לא קיבל דעתי — פירוש הדבר כי יש כאן הכרעת שניים נגד אחד. חזרנו לחדר וכתבתי לו פתק: 'על זה תחיה פעם והתפטרות'. לא שבנו לנושא זה."

...עניין ההכרעה על התגובה הגדיש את הסאה. חיוותי דעתי נגדה, אך בייג'י פסק אחרת, והלי כה כמותו. אין עוררין על סמכויותו המופריות, אך הוא כרגע אני האחראי רישמית (כממלא מקום ראשי-הממשלה), ולמה אשאל אותי ריות למעשה שהתנגדתי לו כי ממלא מקום ראשי-הממשלה ודעתי לא נתקבלה?"

למחרת דיווח גדעון רפאל לשרת על פעולת קיביה.

כתב שרת ביומנו: "לפי ידיעות הרא-שונות מהצד שכנגד, נהרסו בכפר אחד בלבד (קיביה) כשלושים בית. תגובה בהיקף ובכוח-מחץ כזה עוד לא היתה. התהלכתי בחדרי אנה-וראנה אובד-עצות, ומדוכא עד היסוד מהגשת חסרי-אונים. לבסוף החל-טתי להציע ביישיבת הממשלה הקרובה כי כל החלטה על מעשה-תגובה תהא טעונה אישור מראש מאת ועדת השרים לענייני חוץ-וביטחון..."

במישרד הערב שמעתי כבר תמצית לא רעה ממסיבת-העיתונאים שלי. פלצות אחוזתי למימשק התיאור ברדיו רמאליה של החורבן באותו כפר ערבי: עשרות בתים הרוסים והריו גים לעשרות... כתריאל כץ בא ברעיון להסחף. עניין קיביה עשול להתאפיל על הכל אם לא נצליח לרתק תשומת-לב באיזה מיפנה חריף. וזו המצאתו: נודיע לאנגלים בתעלת-סואץ על-ידי העברת אוניית מיל-חמה. הם יתחילו אז להתנחל בפנינו כי נחדל מזה ואנו, ברוב התחשכותנו בצרור תיהם, ניעתר להם וניכזה לתישבות. "אמרתי כי נהפוך הוא, נרגיז אותם עוד יותר על-ידי הפגנה נוספת של יצר ההרי פתקנות הפירחחית הפרעם בנו ללא מעצור... בהמשך יומנו ממשיך משה שרת להת-ייחס לפרשת קיביה:

"(בישיבת הממשלה) העיר ביי ג'י, כי הוא לא נשאל על מעשה קיביה, שכן היה בחופשה, אבל אילו נשאל היה מחייב את הפעול לה זה היה נוסח משונה במיקצת, כי העובדות: הוא בפירוש נשאל, אם גם היה לכאורה בחופשה, ולא רק הביע דעתו אלא דעתו הכריעה נגד דעתי. עתה ששאלתי, ענה בשאלה אם ידעתי על העניין מראש. אין זה היה משונה, שכן פנחס אמר לו בפירוש כי אני שולל את המעשה. עניתי לו בציון העובדות — כל זה בחליפת פתקאות. כתב לי כי עוד מעט ידבר פנחס — חזקה עליו

כי בעצמו ימסור על התגודות. אך לא כך הוזה. אבירותו של לבון לא הגיעה לשיא כזה..."

אלה הם גילויים סנסציוניים, הפוגעים קשה בתדמיתו של דוד בן-גוריון ומשנים את התפיסה המקובלת על התשללות הר מאורעות שקדמה לפעולת קיביה. עד כה היה מקובל לחשוב כי אמנם היה זה משה שרת, שמתוך חוסר ידיעה או אי יכולת לחוות את התוצאות, נתן אישור לביצוע פעולת קיביה, כשמילא את מקומו של דוד בן-גוריון שהיה בחופשה. עתה בא שרת ומגלה כי בן-גוריון שיקר, פשוטו כמשמעו, כאשר דיווח לו, ממשלה כי לא ידע כלל מראש על ביצוע הפעולה.

באשר לחלקו של פנחס לבון בפרשה, מוסיף שרת ומגלה: "מעניין ומאלף בי יותר המהפך שחל בהלך מחשבותיו ובכל נטיית רוחו של אדם חכם ומוכשר זה — אך כנראה גם בעל שליטה רבה במרכז השערת צורך — משטעם טעם שילטון בכמור נת הכוח האדירה ביותר במדינה: צבא ההגנה לישראל, כיצד הסתגלותו לר רוח השוורת בקצונה העכירה אותו על עקרונותיו המדיניים הר קודמים ומושגי היסוד שהיו נחלתו תמיד. טען לקשיות עורף, לאי רתיעה מתקלות בנות חלוק, לחזק עצבים וכו'. גם גולדה וגם חב יוסף חזרו בכיוון זה." לבסוף מסכם שרת: "... עניין קיביה הציג אותנו כבר העולם כולו כחבר שואפים להם, כאלו, אם הדבר יביא גם להתפרצות מליחמה. הוזהרתי כי מה שי דבק בנו בעיני העולם לרגל המעשה הזה לא ירחק מעלינו שנים רבות."

שקונים ובדאים

פרשת קיביה עדיין לא הסתיימה בכך.

עתה נוצרה בעיה כיצד לתרץ ולהסביר לעם בישראל ולעולם את הטבח בקיביה. מספר שרת: "הוהלט (בישיבת הממשלה) על פירסום גילוי-דעת בעניין קיביה וחי בורו הוטל על בייג'י, בייג'י עמד בתוקף על אי-הודיה באחריות הצבא למעשה: תור-שבית-הספר, שפקעה סבלנות נוכח הרצוי חות הבלתי פוסקות, הם שעשו דין לעצי-מם במיבצע של שפטים. הן כל ישובי הספר מלאים נשק ורבים מהמתיישבים הם חיילים לשעבר — מה הפלא אם קמו ועשו מה שעשו?"

"אמרתי כי איש בעולם לא יאמינו לנו ואנו משימים את עצמנו שקרנים ובדאים, אבל נבצר ממני לדרוש בריצנות הצמרה כי צה"ל הוא שעשה את המעשה, שכן הצהרה כזו לא תאפשר בשום פנים גינוי כלשהו ומצאנו מאשרים להכעיס את שפיכת הדמים המפלצת...

...שבתא רזון היקר הציע, למשל, כי נפעיל את חוק הענשים הקיבוציים לגבי יישובי הספר או לפחות נגפין הפעלה כזאת. אפילו כתריאל כץ טען באוזני כי מוכרחה לבוא איזו פעולה משטרית של חקירה באיזור ולו גם למראית עין. תלוי שות זו מהרקה הנפשית-מציאותי של הר עניין עוררה בי דאגה, נזכרתי כי בישיבת החברים אמש נתכוונתי להביא לדעתם כי חלחלי הלוות מ"מ רה"מ ביום ד' שע בר, ערב מיבצע קיביה — ושכחתי לעשות זאת אנב דבריי..."

גיכר כי מצפוני של שרת מייסד אותה על שהאחריות על מיבצע קיביה הוטלה על שכמו. הוא מתפתל ומנסה למצוא תירור צים מדוע הולך שולל ומדוע נתן בדיעבד את הסכמתו לפעולה. הוא משתדל לנקות את עצמו, לפחות בעיני ההיסטוריה.

כותב שרת על פעולת משרד-החוק להס-ברת פרשת קיביה: "...אני משקיע לט רב בהצדקת מעשה שהתנגדתי לו מלכ-תחילה ושאינו מתקומם נגדו בכל כוחות נפשי ושכלי בדיעבד."

שרת סירב להסביר לעם את הרקע למע-שה קיביה. היה זה דוד בן-גוריון, שערב פרישתו השמיים את הטענה כאילו בוצע המעשה בידי תושבי ישובי הספר של ישראל. אומר על כך שרת: "אמיתי לציפורה (אשתו) כי הייתי מתפטר אילו הופסד עלי להתייצב בפני המיקרופון ויחזקו כולו, גירסה כדויה על מעי שה שהיה. אף בייג'י עצמו יזם את הגירסה ואת השידור ועשה זאת בטוח בצדיקתו ובאמת הפנימית של הדברים. אך מידרש פליאה הוא מצפוני של אדם!"

העסקים המוזרים של היועץ

תיו לסדרה היום לדיון בוועדת הכספים. לאחר כל הדיונים התברר כי המינהל לא יכול לסגת מהסכם שחתם, וציין כי כאשר שרה-אוצר מחייב זאת, המינהל סוטה מן השיגרה.

קובע המבקר: "לו המינהל היה ממתין עד להשלמת הפיתוח והתיכנון כדורש, היה הדבר מגדיל בהרבה את שווי הקרקע. ההסבר של המינהל על סטייתו מהשיגרה עומד בסתירה מפורשת להחלטת הממשלה בדבר המדיניות הקרקעית."

למעשה ממחצית המעונעים לא נוצרו

למעשה ממחצית המעונעים (בתים בגררים) לא נוצלו עד סוף נובמבר 1973, מסכם מבקר המדינה בשפה לא-קנינית את הפרק השלומיאלני על יבוא 600 מעונעים, פרק שהציבור ידע עליו כבר שנה קודם-לכן מכתבה בהעולם הזה (16.4.73, 1859).

"לאחר שהחליטו משרדי האוצר, השי" כון והקליטה לרכוש מעונעים לדיון ארעי לעולים חדשים, יצאו לחו"ל, לבדוק את ההצעות, כמה פקידים בכירים של משרד השיכון, וגם מנהלו הכללי יוסף שרון.

"העולם הזה" 16.4.73, ערבים מתים

נרכשו 600 יחידות, מחברה אנגלית. שטח כל מעונע 25 מטר מרובע. לאחר שהגיעו ארצה התברר כי קרוב לשליש הגיע עם בסיסים פגומים והיה צורך לתקנם. כן התברר כי סגר התריסים אינו פועל וכי בהרבה מקרים הרצפה מתרוממת.

"בגלל החום הכבד בפנים המעונע ניסו לצבעם בלבן, אך ללא הצלחה. בגלל הי אקלים הישראלי החלו להיסדק הקירות החיצוניים של חלק מהמעונעים. מומחי החברה המוכרת הגיעו ארצה לתקן את הנזקים, אולם כאן לא קיבלו את עצור תיהם. ההוצאות הכוללות על כל מעונע היו 26 אלף לירות, וסך הכל — 15.6 מיליון לירות. מחיר זה אינו כולל הוצאות נוספות צפויות כמו קירור."

כאמור, למעלה ממחצית המעונעים לא נוצלו עד היום.

מטבעות זהב: הנגיד מחלק מתנות

ג'ר בנק ישראל נוהג לחלק מתנות מתוך מלאי מטבעות הזהב כדי כסף שמוציא הבנק. מתנות אלו הוא מחלק בלי כל קריטריונים, כאשר קיים הבדל גדול בשווי הכספי של כל מתנה. נוסף לכך שוררים אי-סדרים בשמירת המטבעות, לא היתה ספירה ורישום של המלאי, כל זאת מספר מבקר המדינה בפרק מיוחד על חלוקת מטבעות-זיכרון על-ידי בנק ישראל, פרשה שהועלתה בשעתו בי העולם הזה.

המבקר מצא כי הבנק אינו ממלא חזר לשות של ועדה שמנה בשעתו, ואשר המליצה על דרכים לטיפול נאות במטבעות אלו (כפי שפורסם בזמנו, מגיע שווי מטבעות מסוימים 18 אלף לירות הי המטבע). בעיקבות הפירסום והתערבות מבקר המדינה, הודיע בנק ישראל למבקר המדינה על הוראות-נוהל שהוציא ביחס לשמירה על המטבעות. חלוקתם כמתנות תיעשה מעתה בהמלצת ועדה מיוחדת. קודם-לכן היה הנגיד מחליט למי לחלק מטבעות, ובאיוז שווי כספי.

מיליוני לירות, העיר כי למרות שעברה שנה מאז הסתיימה, לא סוכמו סופית חזר בנויות הכספיים, ולא הסתיים הרישום בפנקסיה.

"כימעט כל עבודות-התערוכה נמסרו לי לא מיכרו, על בסיס היכרות אישית של מארגני התערוכה עם מקבלי העבודות. קבלן אחד, למשל, הקים ביתנים ב-4.1 מיליון לירות. הוא העביר עבודות לאח-רים, גבה לעצמו 11% תמורת פיקוח.

מבקר נבנצאר המבקר בודק

מתברר כי מחיר כל פרויקט נקבע על-ידי הקבלן, ולא נמצא כי נעשה ניסיון לבדוק את המחירים או לנהל משאומתן עם הקבלנים להורדת מחירים. כך, למשל, שילמה התערוכה תמורת צביעת עמודי עץ ותליית דיגלונים עליהם, סך של 850 לירות לעמוד! והיו 200 עמודים כאלה." קובע המבקר: "מחיר שלא נראה סביר."

מינהל המקרקעין: מתנות לעשרים

בכ 1000 העמודים בדיון וחשבון של המבקר לא מוזכרים כלל חברי-כנסת, להוציא חריג אחד: חברי-כנסת-לשעבר אורי אבנרי, המצויין בדיווח-חשבון כיום שאלתה, ולאחר-מכן כיום הצעה-לסדר-היום (אליה הצטרף גם ח"כ זלמן שובל). המיקרה בו מזכיר מבקר המדינה את שמו של אבנרי — ופרט לכך אין המבקר מזכיר שום שם של ח"כ כלשהו בכל הדיווח-חשבון כולו. נוגע לפרשת מכיר רת מתנה-שנולד למשקיע גרמני. הפרשה נחשפה במקביל מעל דפי העולם הזה ומעריב (בכתבה של בעליהטור יובל אליצור, שהקדים בפירסום את השבועון, מבחינה טכנית, שהרי עיתונו יוצא מדיי יום).

"מתנה שנולד שיטחו 90 דונם והוא במקום בו אין שטח קרקע פנויה למגורים. באוקטובר 1970 פנה המשקיע הגרמני למינהל מקרקעי ישראל וביקש לרכוש את השטח בעידוד שרה-אוצר והמלצת שר השיכון. השמאי הממשלתי העריך 65.5 דונם 7.5 מיליון לירות. כפנינים מן הצבא היושב על השטח, במסמכים פנימיים של המינהל מופיעים סכומים הגדו-לים פי-שלושה לפחות על הערכה זו. לאחר מגעים ממושכים בהם הודיע משרד הביטחון כי הפינוי בלבד של המתנה הצבאי אי יעלה לו 7 מיליון לירות, נחתם הסכם מכירה לפיו יקנה המשקיע 43.5 דונם תמור-רת 4.4 מיליון לירות. ההסכם עורר סע-רת-רירות גדולה בעיקבות הפניות של אבנרי, והכנסת החליטה להעביר את הצעור

קקים מימכות-סעד ב-39 אלף לירות. אין בידי הוועד רשימות של הנוקקים, ולא חתימות המאשרות קבלת הכספים. 79 אלף לירות הוצאו לקבלנים עבור שיפוצים בניכסי הוועד. אין בידי הוועד מיסמכים שיעידו מה בוצע תמורת התש-לומים, ומי אישר אותם."

מסכם מבקר המדינה: "המימצאים לגבי פעולותיו של הוועד בתל-אביב — יפו עד סוף 1972 הם חמורים. עולה מהמימצאים

"העולם הזה" 12.4.72, יהודים חיים

שגם טיפול הגורמים הממשלתיים בענייני הוועדים לא תמיד היה תקין.

"הגורמים הממשלתיים עליהם רומז המ-בקר הם גורם אחד: היועץ לעניינים ער-בים במשרד-ראש-הממשלה, שמואל טר-לידאנו.

הפקרות בטיפול באישמוז חולי-נפש

קובע מבקר המדינה: "היתה אי-הקפדה בהיקף משמעותי מצד הנוג-עים בדבר, שהטיפול בחולי-נפש ייעשה על פי ההוראות המפורטות הקבועות ב-חוק לטיפול בחולי נפש."

"העולם הזה" הביא שורה ארוכה של מקרים בהם אישפוז בניגוד לחוק. גם המבקר מצא כי שורות הפקרות מוחלטת בתחום זה. רופאים אישפוזו חולים בלי כתבי-הסכמה כחוק. כאשר אושפזו חולה, במקרים רבים יש סתירות בין הרישומים. למשל, בטופס ההודעה לפסיכיאטר המחוזי נרשם, אישפוז מרצון, בעוד בטופס המק-ביל למשרד הבריאות נרשם, אישפוז בעל-כרחו."

המבקר מצא כי בניגוד לחוק מעבירים חולים מבית-חולים אחד לשני, במספר ניכר.

קובע המבקר: "לגבי הרוב המכריע של החולים שאושפזו בעל-כרחם, לא הוציאו הפסיכיאטרים המחוזיים הוראות-אישפוז מנומקות... קיים עיקרון יסודי בחוק, והוא שכל אדם הוא חופשי ואין לשלול את חירותו או להגבילה ואין לאשפוז או להחזיקו בעל-כרחו, אלא בתוקף הוראת אישפוז הניתנת כדין."

תערוכת ההתיישבות: כישלון טוטאלי, איסדרים מוחלטים

כאשר ברק מבקר המדינה את עלי-לות הפעלת תערוכת ההתיישבות הי-חודית, שעלתה למשלם-המיסים שיבעה

כמו בכך שנה, מצפים רבים לפירסום הדיווח-חשבון השנתי של מבקר המדי-נה, האמור להוקיע כל חריגה מן החוק או הסדר התקנים. גם השנה, כמדי-שנה, מצביע מבקר המדינה ד"ר יצחק נבנצאל, על שורה ארוכה של פרשיות הגובלות בשחיתות ובפלילים.

קוראיו הקבועים של העולם הזה, אשר יעינו בדיווח-חשבון של המבקר, המחזיק למעלה מ-1000 עמודים, יגלו הרבה פנים מוכרות. שכן, המבקר טרח לבדוק שורה ארוכה של גילויים שפירסם העולם הזה בשנה שעברה — בדק, אימת, והוקיע. מבין המיקרים הרבים הללו בחרנו להביא כמה סיפורים הנוגעים לכל, או שיש בהם משום חשיבות עקרונית.

ההקדש המוסלמי בתל-אביב: המישרה חוקרת

לעדה המוסלמית של תל-אביב יפו נכסים רבים השייכים לעדה, בעיקר מסגדים ומקרקעין למטרות ציבו-ריות. הנכסים מנהלים על-ידי ועד-נאמנים. החוק קובע כי על ועד-הנאמנים לנהל את הנכסים רק למטרות לטובת כלל העדה. והנה, בעיקבות פירסום בהעולם הזה (12.4.72, 1806) חקר גם מבקר המ-דינה, וגילה מימצאים חמורים ביותר, לדבריו.

"מתברר כי בשנת 1971 נחתם ועד-הנאמ-נים חוזה עם חברה שהומלצה על-ידי היו-עץ לעניינים ערביים במשרד ראש-הממ-לה, לפי החוזה התחייב למכור לחברה 2.6 דונם ב-200 אלף לירות. בשם הוועד נחתם שוהי יושב-הראש, שלו, ומבקר המדינה לא מצא כל מיסמך שיעיד כי עוד מישהו מחבריה-הוועד ידע על העסקה. בעיקבות התערבות מבקר המדינה בוטלה העסקה, והמגרש יימכר לקונה אחר, בי-מחיר גבוה הרבה יותר."

"באוגוסט 1972 נחתם הוועד עם אותה חברה על חוזה, לפיו תחזיר לה נכס שבו מיסגד, והשטח הכולל הוא 2.3 דונם. החברה התחייבה להשקיע 750 אלף לירות בהק-מת תנויות סביב המיסגד, ובשיפוצו. מבקר המדינה התערב, בעיקבות פירסום הפרשה, וביקש ממשרד-הדתות כי ידאג שאם וכאשר תבוצע העסקה, היא לא תכ-לול את המיסגד."

"ביולי 1973 נחתם הוועד עם קבלן אחר על חוזה, לפיו התחייב למכור לו נכס של 1.1 דונם ב-750 אלף לירות. על יסוד תלונה החלה המישרה חוקרת את נסי-בות עריכת החוזה."

"באותו חודש נחתם הוועד, עם אותו קבלן, על חוזה לפיו התחייב הוועד למכור נכס ששיטחו 4 דונם, ב-2.8 מיליון לירות. הקבלן הופקד בחשבון משותף של הוועד והשכום למישרד-ראש-הממשלה. שווי הנכ-סים לא הוערך על-ידי שמאי מוסמך, לא הוצאו מיכרזים, וכל העיסקות נעשו בדרך של משאומתן, ולכן אין אפשרות לקבוע אם אמנם התקבל התמורה הנאותה."

"לבקשת אחד מחברי הוועד הוצאו צווים שיפוטיים האוסרים ביצוע שלוש העסקות."

"הוועד מבצע פעולות כספיות בהיקף גי-כר בלי רישום על החלטת ומיסמכים לי-ביסוס. הוועד טרם רשם בכלל בספריו הוצאות בסך 84 אלף לירות והכנסות של 73 אלף לירות."

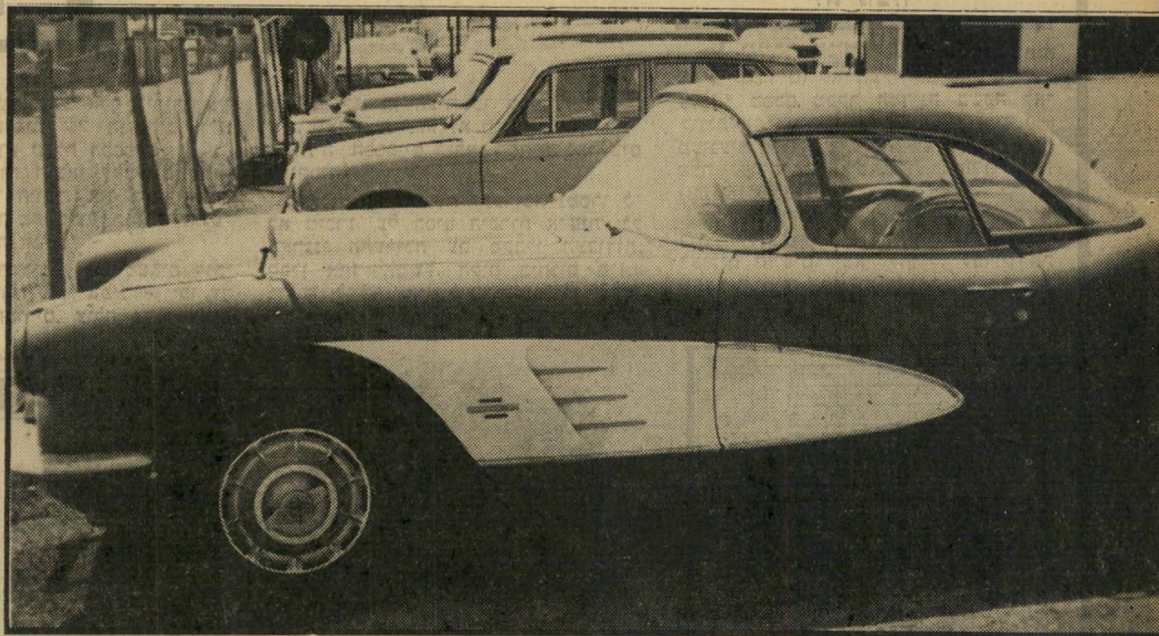
"יושב-הראש הראשון של הוועד קיבל מן הוועד משכורת חודשית לתקופת כהו-נה ללא החלטת הוועד. כן קיבל הוצאות החזקת רכב מעבר למגיע לו. שיקים רבים נרשמו על שמו של היושב-ראש, ולגבי סכומים של 10,250 לירות שמשך היושב-ראש לעצמו בשלושה שיקים, אין מיסמכים לביסוס התשלומים, ולא ניתן הסי-בר למבקר המדינה."

"לפי הרישומים של הוועד חולקו לנזי-

מן הפח אל הפתח

לא יתייחסו אל מכוניתך כאל גרוטאה. נתקעת, נאלצת לנטוש את מכוניתך בצד הכביש ולחזר לביתך, רצוי שלמחרת תיסע אישית עם הגורר, לפקח על הגרירה. אתה יכול לפנות לאחת משתי החברות הגדולות גם אם אין לך מנוי שנתי, או לגורר-רכב פרטי, בתנאי אחד בלבד — צלצל לפחות לעשרה גוררים, בחר בזה המציע מחיר נוח. קודם היציאה החתם אותו על "הזר מנת גרירה", כדי שהכל יהיה ברור. על הגורר לציין את מקום הימצאה של המכונית ואת יעד הגרירה. לא פעם מציעים גוררי-רכב מחיר נמוך, כדי ללכוד את הלקוח, ולקראת סוף הדרך הם פשוט "שוכחים" את המחיר שנקבע, דורשים סכום כפול. כיוון שלא מעטים מבין הגוררים הם אנשים קשוחים, נאלצים בעליהמכונית לנות לשלם מחיר מפולפל, אחרת אין הגורר משחרר את מכוניתם.

אם מסיבה כלשהי אינך יכול להצטרף אל הגורר, מומלץ להתקשר במיקרה זה עם אחת משתי החברות הגדולות. חברות אלו אינן יכולות להרשות לעצמן להתעלם מביקורת ציבורית, לכן הן משתדלות להקפיד על טיב שירותי-הגרירה הניתן ללקוח.

מכוניות במיגרש מכירה: כולן נראות מבריקות

הביקור שלו מצויין ששירותי-הגרירה עובדים נוח-סטופ, 24 שעות ביממה. בתשובה אמר הגורר כי בכרטיס יכול להיות רשום כל דבר, אבל במציאות הוא סוגר בשעה ארבע בדיוק.

צ' בי יוזנט הוא המנהל-בפועל של מחלקת-המוסכים במשרד-התחבורה. חדש בתפקיד. רק לפני חודש שיים קיבל את המינוי. הוא עדיין מלא מרץ, מוכן "להזיז" דברים, כואב את כאבם של מאות-אלפי בעלי המכוניות, הנעצרים, לא פעם, על ידי בעליהמוסכים. ביקשתי לדעת אם משרד-התחבורה ערוך לטפל כי

מכונית ה"דוקס" ויונה" של מוטי שניידר, בעל חברה להשכרת רכב פתח תקווה, מרחוב בריהודה 10 בתל-אביב, ניגנבה.

יומיים חיפש שניידר את מכוניתו הגנובה. לבסוף מצאה כשהיא חונה על אס-הדרך, במרחק של ארבעה קילומטר מבאר-שבע. הגלגל הימני הקדמי והשמאלי האחורי היו מנוקבים. במנוע חסרו חלקים.

שניידר פנה למיטרת באר-שבע, שם קיבל רשימת בעלי שירותי-גרירה. הוא התקשר עם אחד מהם, מוסך נתנאל בע"מ, שירות-גרר, באזור התעשייה, כביש חברון. השניים נפגשו ליד המכונית, נהג-הגרר התבקש להחזיר ליף את הגלגל הקדמי השמאלי, התקין, בגלגל האחורי

מבקר העולם הזה: מעשיר לסייר בג'ונגל המוסכים ומגלה:

איך מראים גוררים, פחחים וצבעים את בעלי הרכב

להשיג בשוק דלת חדשה, יחלפו לפחות ארבעה חודשים עד שיגיע לארץ מישלוח חדש של דלתות, לכן החליט להרכיב דלת משומשת, על דעת עצמו. הבעל, שקיבל 48 שעות חופשה, לא מצא זמן כדי לבדוק אם טענת הפחח נכונה.

שבועיים לאחר-מכן הושלמה העבודה. האשה שילמה 1,300 לירות נוספות, אך הפחח התזיר לה 300 לירות, באמרו: "כפי שהבטתי לך, לא תשלם מכיסך את דמי-ההשתתפות העצמית שגובה חברת-הביטוח".

מספרת שושנה פיירמן: "העברתי את דו"ח התיקור גים לשלמה פלד, מחברת-הביטוח מיגל-בנין, אצלם היתה המכונית מבוססת. מקץ שבועיים קיבלתי מחברת הביטוח צ'ק על סך 1,560 לירות. מסתבר שהפחח רשם בתוך תיק-המיסמכים הסגור, אותו העברתי לסוכן-הביטוח, כי קנה דלת חדשה וריפור חדש. זאת, למרות שהריפור במכונית לא הוחלף כלל, והדלת שהורכבה היתה ישנה וחלודה. חברת-הביטוח הפחיתה, בהתאם לחוק, 40% פחת על הקלי-רכב חדשים.

כך נוצר מצב שבו קיבלתי דלת חלודה, לא הוחלף ריפור, ועוד הפסדתי 440 לירות, משום שבאופן תיאור רטי קיבלתי ציוד חדש, הפחח, לעומת זאת, קנה דלת חלודה בפרוטות, וקיבל כסף כאילו היתה זו דלת חדשה. הוא לא החליף ריפור, ושילשל לכיסו כסף עבור ריפור חדש.

"פניתי לפחח ושאלתי אותו מדוע רימה אותי, מדוע ניצל את העובדה שבעלי שירת חמישה חודשים במי-לואים ולא היה הרכיב במכונית ציוד ישרן. דיווח לחבר רת-הביטוח על ציוד החדש וגרם עליידי כך שוירידו ממני מאות לירות פחת. הוא צחק לי בפרצוף. "פניתי אל חברה שלי, עורכת-דין במיקצועה, ושאלתי תיה אם כדאי להגיש תלונה למיטרת. היא יעצה לי

מיקרים דוגמת זה שאירע למוטי שניידר. יוזנט לא ניסה לטיח דברים. הוא הודה כי כיום שוררת הפקרות גמורה בשטח גרירת-הרכב. אין תעריפי-גרירה אחידים. שירות זה אינו בריפיקות, כל בעל מכונית-גרר רשאי לגבות תשלום ככל העולה על רוחו. המנהל-בפועל של המוסכים סיפר, כי הוא עצמו יודע

מאת

זאב יפת

שאל בין גוררי-הרכב הסתננו לא מעט טיפוסים מפוקים שאינם מוסיפים כבוד למיקצוע. לדבריו מעניק מיש-רדהתחבורה לנושא זה דרגת דחיפות עליונה. כבר בשבועות הקרובים יוצאו צווים מתאימים, שיקבעו מי רשאי לעסוק בגרירת-רכב. כמוכן יועמדו מחירי-הגרירה תחת פיקוח.

ב ארץ פועלות שתי חברות גדולות לגרירת רכב — מגור ושמגר. תמורת 80—60 ל"י (המחיר המדויק נקבע לפי שנת הייצור של המכונית) ניתן לרכוש, באחת משתי חברות אלה, כרטיס-מנוי שנתי המבטיח כי מכונית תקועה תיגרר מכל מקום בארץ, אל המקום אותו יציין בעל-הרכב.

כיוון שהתחרות בין שתי החברות חריפה (שמגר שייכת לאיגוד המוסכים), הן משתדלות להעניק ללקוח שירות מתקבל על הדעת. כאשר תשלפן אליהם להודיע על תקלה, לא תיעננה בגסות-רוח. גוררי-הרכב שלהם

המונקב, לגרור את המכונית למוסכו, סוכם שלמחרת היום יתקשר שניידר אל הגורר ויורה לו, טלפנית, לאי זה מוסך להעביר את הרכב הפגוע.

מספר מוטי שניידר: "למחרת התקשרתי עם מוסך נתנאל, ביקשתי לגרור את המכונית למוסך ביפו. אמרתי שאמתין למכונית במוסך, וכשתגיע, אשלם את החש"ב. הגורר השיב: 'תביא כסף מזומן, אני לא מקבל צ'קים. אגב, עד עכשיו אתה כבר חייב לי 395 לירות'. 'הזדעזעתי. אמרתי שתשולם 395 ל"י עבור גרירה למרחק ארבעה קילומטר, זה יותר מי כייסות. זהו שוד לאור היום'.

הגורר לא התרגש. הוא הסביר כי התשלום מורכב משני חלקים: 75 לירות עבור חילוץ המכונית (החלפת גלגלים), ו-325 לירות עבור גרירה. במחיר זה כבר ניכר ללח תוספת של 100% עבור גרירה בחג. זה היה בפסח. "ניסיתי להתמקח על המחיר, אבל הגורר חתך אותי ואמר: 'אדוני, יש לך שלוש אפי שריוות. א. לשלם את המחיר. ב. לא לקבל את המכונית. ג. להתלונן בפני מי שאתה רואה. דע דך שעבור כל יום שהמכונית תעמוד כאן, אחייב אותך בחמש לירות'."

חששתי, ממשיך מוטי ומספר, "שלי תעריף-שחי טה זה תעלה הגרירה לתל-אביב לפחות אלפיים לירות. מייד הוריתי לגורר להשאיר את המכונית במוסכו. כבעל חברה להשכרת מכוניות, אני מתמצא במכונאות-רכב. ידעתי, פחות או יותר, מה יש לתקן במכונית כדי שתור כל להגיע לתל-אביב. הודעתי לגורר כי אבוא אחר-הצהריים, בסביבות השעה ארבע, עם פועל וחלקי-חילוף, ואקח את המכונית.

הגורר אמר כי עלי להגיע לפני השעה ארבע. אם אאחר, אמצא את המקום סגור. אמרתי לו כי בכרטיס-

לא לעשות זאת. משום שהפחת הערמומי ניצל את תמי
מותי בכל הקשור לענייני רכב, ועלידי כך שהחזיר לי
300 לירות, דמי השתתפות-העצמית, כרך אותי יחד
איתו בשותפות-לרמייה כלפי חברת-הביטוח.

ר בים מאור מבין בעלי הרכב הפרטי אינם יודעים
עובדי-הסוד השוכה — כאשר מכוניתם נפגעת ב-
תאונה, והם נזוקים לשירותם של פחתי וצבעי-רכב,
הרי לאחר שהאקספרט, נציג חברת-הביטוח, קובע את
גובה הסכום שחברת-הביטוח תשלם לבעל-הרכב, רשאי
בעל-הרכב להחליט אם ברצונו להשקיע את כל הסכום
בתיקון (ואז יפסיד את חצי ההשתתפות-העצמית), או
למרות שחברת-הביטוח קבעה כי במיקרה מסויים
היא מאשרת קניית חלק חדש, משום שהחלק הניזוק
אינו בר-תיקון — רשאי בעל-הרכב לקנות חלק משומש,
כדי לא להיכנס להוצאות נוספות.

הפחת מעודד קניית חלקים חדשים, כי נוסף לרווח
מהעבודה הוא מרוויח דמי-עמלה, מקניית החלקים.
בדרך-כלל המצב הוא כזה שכאשר בעל רכב פגוע
נכנס לפחת, הרי במקום שהוא עצמו ינהל את המשא-
ומתן עם נציג חברת-הביטוח, עושה זאת הפחת. גם באר
תם מיקרים שאין כל קשרים סמויים בין השניים, עקב
היכרות ממושכת ותפנית לקוחות אל פחתים מסויימים
תמורת דמי-עמלה שמינים, מסיים הפחת את העסקה
עם נציג חברת-הביטוח, ולא פעם מכניס את בעל-
המכונית להוצאה נוספת, באומרו כי „האקספרט נתן
מעט, אי-אפשר להילחם איתם. הסכום שקבע לא יספיק
לתיקון. עליך להוסיף עוד כמה מאות לירות, כדי שה-
תיקון יהיה פיקס”.

בעל-הרכב חייב להתמקח עם נציג חברת-הביטוח.
לאחר-מכן עליו לסכם עם הפחת כי זהו המחיר הסופי
שיקבל (נוסף למי ההשתתפות-העצמית). ולמנוע מראש
כל אפשרות שבמהלך העבודה תתעררנה הפתעות, כא-
שר הפחת ינסה לסחוט סכומים נוספים.
פחתי-הרכב, הם בעלי רישיון מטעם משרד-התח-
בורה, חברים באגודת-המוסכים, מבחינת מחירי-התיקון
נים, אותו גונגל מחירים הקיים במוסכים (העולם הזה
1912), קיים גם אצל הפחתים. אין בנימצא תעריף קבוע
לתיקוני פחתות. זהו שוק פרוץ ומופקר.

העצה היחידה שאפשר לתת לבעל-הרכב הניזוקים
לפחתים היא לא להתעצל, לבקר אצל פחתים אחרים
ולהתעניין במחירים, קודם שמחליטים למי למסור את
העבודה. ייתכן בהחלט פער בן מאות אחוזים בין פחתי
רכב אחד לשני. עבור אותו תיקון עצמו.
לפני מסירת העבודה יש לסכם בכתב את כל הפר-
טים. תרגיל מקובל מאוד על פחתים הוא להפסיק את
העבודה באמצע, לטעון שהיא הרבה יותר מסובכת מכפי
שנראתה ממבט ראשון, ולכן, אם לא יוסיפו על המחיר,
היא לא תשתלם להם.

אם סיכמת את פרטי העבודה בכתב ואתה בעל עצי-
בים חזקים, אין ספק שתגבר על הפחת. אם הפחת יטען
שהעבודה אינה משתלמת לו, אתה רשאי להוציא את
המכונית באמצע התיקון. בדרך-כלל די באיום זה כדי
להרגיע את הפחת המנסה לסחוט כספים נוספים.

ב עירייה-מכונית בתל-אביב, ובעשרות מיגרשים לי-
מכירת-רכב ברחבי הארץ, ניצבות זו לצד זו מאות
מכוניות. רובן נוצצות ומבריקות. כאילו הורדו זה עתה
מעל פסי-הייצור. ביניהן, מכוניות מדגמי ייצור של
אמצע שנות השישים. אך ראה זה פלא — הן נראות
שמורות היטב, ציבען ללא רבב.
החשבון של בעל-המיגרש פשוט — השקעה בת
כמה מאות לירות בצביעת המכונית. כדאית תמיד. קל
להוציא מהלוקח התמים סכום גבוה, עבור מכונית מבריקה.
מכונית שהיתה על הכביש חמש שנים ויותר, אפילו
היא שמורה היטב, יש עליה כיתמי-חלודה. כאשר מבקש
בעל-מכונית לצבוע מחדש את מכוניתו, הוא מחליף בה

חלקים רקובים שהחלודה עשתה בהם שמות ולא ניתן
עוד לתקנם. הוא מורה לצבע להרחיק את כיתמי-הח-
לודה, יש צבעים המציעים לבעל-הרכב לחתוך איזור
גנוע בחלודה, ולהלחים במקומו פח לא-חלוד. זהו, לי
מעשה, פיתרון ישראלי, משום שחלקי-החילוף עולים
כאן הון-תועפות. הפיתרון איננו מוצלח ביותר, כי זמן
קצר לאחר הצביעה יופיעו כתמי חלודה במקום ההלחמה.

בדיקת מחירים במוסכים תחסוך מאות לירות

האם יש בצביעת מכונית חלודה, תוך ידיעה מראש
כי תוך חודשים אחדים הצבע יתפוצץ וכיתמי-החלודה
יבצבצו ויכסו אותה, משום מעשה-רמייה?
אלכס פרייס, סגן-מנהל אגף-הרכב במשרד-התחבור-
ה, אינו סבור כך. הוא אומר:

„כאשר בעל דירה שיש לו בקיעים בקיר, רוצה למ-
כור את דירתו, האם אסור לו להזמין בנאי שיתקן את
הבקיעים, אפילו כאשר ברור שבחורף הבא הם ייראו
שוב? כל אדם הרוצה לקנות מכונית מדגם ישן, חייב
לדעת שאם היא מבריקה ונוצצת — הרי עברה צביעה
מחדש. אני היתי מיעץ לאלה הרוצים לקנות רכב ישן
הצבוע מחדש, לנסות להוריד מהמחיר, לטעון שאילו
היתה המכונית במצב טוב, לא היה צורך לצבוע אותה,
כדי להסתיר פגמים”.

דעתו של עורך-הדין ידן רון שונה. „כאשר צבעי
מקבל רישיון מטעם משרד-התחבורה לעסוק במקצועו,
הרי הוא מתחייב, לצורך קבלת הרישיון, לגלות מיד
מנות מיקצועית. הוא חייב לשרת את הציבור במיטב
הידע המיקצועי שלו. מריחת מכונית חלודה בצבע כדי
לרמות לקוח, אינה מתעשרת עם מיומנות מיקצועית.
אני סבור שבמיקרה זה אפשר בהחלט לתבוע את המור-
כר ואת הצבעי, ולזכות בדין”.

גם אצל צבעי הרכב, כמו אצל עמיתיהם הפחתים
והמוכנאים, אין מחירים קבועים. לא פעם משתמ-
רים צבעי-הרכב בצבע סינתטי רגיל, ולבעל-הרכב הם
מספרים כי צבעו את המכונית בצבע המקורי של בית-
החרושת, וכמובן גובים מחירים מרקייע-שחקים, בהתאם.
גם כאשר מסכמים מראש על טיב העבודה ועל ה-
צבע, קיים פער מחירים גדול בין צבעי-הרכב השונים.

מכונית קונטסה 1300, שמורה היטב, דגם 1968,
הובאה למוסך גרף לצביעת-רכב, ברחוב ישראל ב"ק
22, בתל-אביב. עבור הסרת כיתמי-החלודה וצביעת
המכונית בצבע סינתטי רגיל, דרש הצבעי 500 לירות.
אותה מכונית הובאה למוסך לפיד לצביעת-רכב ברחוב
ראם 6. עבור אותה עבודה עצמה נדרש שם סך 400
לירות בלבד, ואילו במוסך א. אילין תעשיות בע"מ,
החברה שבשעתו ייבאה את הקונטסה לארץ, דרש הצבעי
650 לירות עבור ביצוע העבודה.

הצטיין בהגיגותו בעל מוסך חבקוק לפחתות וצבע,
רחוב תוצרת הארץ. בעל המוסך, מאיר חבקוק, בדק את
המכונית ואמר: „אני זקוק לעבודה, אבל הפעם אני לא
ממליץ לצבוע את המכונית. חבל על הכסף. מספיק לע-
שות פוליש טוב”.

אגב, כאשר מבקר העולם הזה וצלם-המערכת נכנסו
לתדור של מאיר חבקוק כדי לשוחח עימו, מצאוהו טרוד
בשיחה טלפונית. בה אמר לחברו:
„נתמנית כנציג איגוד-המוסכים בוועדה לשמיעת
תלונות אזרחים. אני שומע דברים שמבלבלים אותי לי-
גמרי לא מבין איך אפשר כך לעבוד.
„במוסך אמריקאי בבני-ברק רצו ליישר כנף של
מכונית, במקום לפרק את הכנף, תכנו אותה. כאשר
הלחימו אותה, היא התקצרה בשלושה סנטימטרים. אין
אפשר לעשות דבר כזה?”

ס כמו מראש, בכתב, מה בדיוק נדרש הצבעי לי-
צבע. במיקרה זה יהסס הצבעי קודם שינסה להור-
נות את חלקו לגבי טיב הצבע בו הוא משתמש.
בעל-מכונית החרד למכוניתו, חייב להיות נוכח כי
שעת הסרת כיתמי-החלודה לפני הצביעה, אם לא יהיה
נוכח, הריהו מסתכן בכך שהצבעי יסדר לעצמו חיים
קלים, ויצבע את המכונית בלא לטפל בכיתמי-החלודה.
אסור להתעצל. יש לעבור במוסכים רבים ככל האפ-
שר, כדי לשמוע הצעות-מחיר. ביזבוז מספר שעות ב-
בדיקת מחירים עשוי לחסוך מאות רבות של לירות.
צבעי-הרכב, בעלי הרישיון מטעם משרד-התחבורה,
הינם חברים באגודת-המוסכים. גם ביניהם יש נזילים לא
מעטים, אבל בכל מיקרה עדיפים הם על פני צבעים
שאינם מורשים, אליהם אין לפנות, משום שלעולם לא
תוכל לדעת במה יפתיעו אותך.
צבעים בלתי-מורשים אינם תולים את שלט משרד-
התחבורה בפחת מוסכם. כך ניתן לזהותם.

פחה יחזקאי
קבלות לכך

צבעי חבקוק
חאיש ההגון

צבעי אילין
היקר ביותר

צבעי לפיד
הזול ביותר

שוב הוא סימן דע

● ההבטחה "להתייחס" לעניין בד"ח הבא אינה מספקת כל עיקר — כאשר מדובר בביטולה של מסקנה חשובה, בעלת השלכות רבות, הכלולה בד"ח הראשון.

חקירת שתי'וערב

עם כל הכבוד לוועדה ולחבריה — כבוד שכולנו מצווים עליו — איאפשר להימנע מהשמעת דברים חמורים. התנהגות הוועדה, אחרי שנסתבר לה שלפי כל הסימנים מיסמכי סימן'טוב הם מזוייפים, תמוהה מאוד. היא מעוררת את הרושם הבלתי-נעים שהוועדה מתנהגת ככל מוסד אחר שנתפס במחדל חמור, והמבקש למצוא לעצמו אליבי, להמעיט מחשיבות העניין ולהחליק את פני הדברים.

מוועדה כזו, המחזיקה בידה את גורלם של אנשים רבים, שבני דלה פוטרי זה-העתה רמזת'ו, ושי הדו"ח שלה גרם לפיטת הממ"ש, שזה, אפשר לבקש תגובה אחרת.

ובודאי אפשר לצפות ממנה לאותו סטנדרט

(המשך מעמוד 10)
המלחמה המתקרבת, היה מזוייף. התברר כי המקור הושמד עליידי סימן'טוב עצמו, וכי הוא עמציא לוועדה העתק מצולם, בו הוחלפו עמודים והושמטו קטעים, בצורה ששינתה את מהותו.

אפשר היה לחשוב שגילוי זה, על רקע המאורעות שאירעו בשבועות האחרונים בעיקבות פירסום הדו"ח החלקי, יעורר פעילות קדחתנית בעיתונות הישראלית, תוך תחרות בין העיתונאים לגילוי ולפירסום הפרטים. שום דבר כזה לא קרה. העיתונות התעטפה בשתיקה מורה.

כיום השישי האחרון פירסמה, לעומת זאת, הוועדה עצמה הודעה רישמית, כאמצעות לישכת העיתונות הממשלית.

וזה לשונה:

בסעיף 26 לדו"ח החלקי של ועדת אגרנט מיום 1.4.74, מוזכרים שני מיסמכים, שערך בשעתו סגן בנימין סימן'טוב, ואשר על תצלול מים מהם הסתמכה הוועדה לצורך מסקנותיה בעניינו של סגן'אלוף גדליה.

הוועדה חקרה את סגן'אלוף גדליה על מיסמכים אלה, והוא אישר את אמיתותם. לאחר פירסום הדו"ח החלקי הגיעה לוועדה טענה שהעמוד הראשון של אחד המיסמכים המקוריים הוחלף בל' בזמנו, ביזמת סגן סימן'טוב, בעמוד אחר.

הוועדה פתחה מייד בחקירת ה' עניין, ולאחר שהחקירה הסתיימה היא תיתן את דעתה על תוצאותיה ותתייחס אליהן בדו"ח שיכיל את ההנמקה המלאה של הוועדה ל' מסקנות שהובאו בדו"ח החלקי שפורסם.

זוהי הודעה המנופחת כי אנגנטיית רבה — ואולי רבה מדי.

היא מעוררת כמה הערות:

● עיתוי הפירסום מראה שהוא בא ארוך כתגובה על גילוי העולם הזה.

● זוהי הפעם הראשונה שהוועדה מזכירה, ככדור, אנכ, שהיא הסתמכה על תצלולים של מיסמכי סימן'טוב הרבר לא נאמר בדו"ח החלקי עצמו. אילו נאמר, היה צור רך להסביר מה קרה למיסמכים ה' מקוריים, ומדוע לא הובאו בפני הוועדה.

● נכון גדליה, אישר את אמיתותם של הצילומים, אך לא אחרי בדיקה ועיון יסודי, אלא כלאחר-יד, אחרי שהענין בהם מבט שיטתי — וזאת, מפני שלא הוזהר כחוק שזוהי עדות העולה לפגוע בו קשות, וכי מותר לו למנות לעצמו עורך דין, לחקור את סימן'טוב חקירת שתי'וערב ולהיעזר בעדויות של מומחים. משום כך אין טעם להביא, כצידוק, את העובדה שהראו לו את התצלומים בשעת עדותו. השבוע נוסף חטא על פשע. גדליה הוד' מן שוב להעיד על אמיתות המיסמכים, בעיקבות גילוי העולם הזה. כבואו אל החוקר, ביקש גדליה שימסור לידיו את המיסמכים לעיון. החוקר סירב לתת לו לנגוע בהם — ואז סירב גדליה, בצדק, להעיד בכלל.

● החקירה שנפתחה, כדברי ההודעה, אינה חקירה פלילית, מן הסוג שפותחת המישטה כאשר מתעורר חשד כי מיסמך חשוב הוא מזוייף. כאמור, לא נקראו מומי חים לגראפולוגיה ולזיהוי פלילי, לא הוז' מנו העדים שהיו קרובים לפרשה, ולא נערכה חקירת שתי'וערב.

● עד היום לא הוענק לגדליה המעמך שני, "ארם העולמי להיפגס", וזה ניתנה לו הזכות למנות פרק' לט, לבדוק את המיסמכים, לקי' רוא למומחים מצויה, וכו'.

במדינה

כאשר הגיעו לפתח הבור, מיצמצו בעיניי הם רגע ממושך, מפאת האור הבהיר. אחרי שחולץ הראשון, נצמד לקיר כאילו ביקש לסמן למחלצים שחבריו עדיין ל' מטה. כך נהג גם הכלב השני. רק לאחר שהוצאו כל השלושה, התפנו ללקק את ידיהם של מציליהם.

סיכם את המיבצע הכבאי אהרון, מי שירד לבור לחלץ את הכלבים: "עש' רות פעמים סיכנתי עצמי כדי לחלץ בני' אדם, אבל זו הפעם הראשונה שסיכנתי את עצמי למען כלב.

"אני נשבע", אמר, "סיפוק כזה עוד לא היה לי בחיי".

כלב ב' מוצא מהכאר מחושך לאור

כלב ב' מוצא מהכאר מכלא לדרור

כלב ג' מוצא מהכאר חוף פרשת הבור

(המשך מעמוד 17)
סיני בדואים לרוב, שנכנסו לעבודתה' בנייה. בסיני שוררת כיום אבטלה חמור' רה, בגלל הפסקת מרבית עבודות מע"ץ בשל חוסר-ההודאות לגבי עתיד השטחים. קרוב ל-5000 בדואים היו מובטלים, ולי גביהם היתה הרחקת הערבים מאילת ב' בחינת הצלה. אולם כוח-עבודה זה אינו מסוגל לעבוד בבתי-המלון ובמיסעדות. ראשה'הער, גדי כץ סבור כי במשך הזמן יחזרו לאילת רבים מהערבים המורחקים, לאחר שיצטיידו ברישיונות המתאימים. אך בינתיים, ענף המלונאות באילת שרוי במשבר חמור.

חיות

הכלבים ניצלו

שכונה שלמה נחלצה להציל שדושה כלבים שנמלאו בתחתית בור

שלוש פעמים ביום היתה האלמנה פני' נה שם-טוב יורדת מהחורבה בה היא מת גוררת, ניגשת אל בורהמים שמתחת ל' ביתה, ובעזרת חבלים מורידה לתוכו מזון ומים.

בתחתית הבור שכנו שלושה כלבים. בעלי כתי המלאכה והעסקים בסביבת רחוב חזנוביץ שבשכונת מונטיפיורי בתל-אביב, תמהו תחילה, מה גרם לאלמנה לבוא אליהם פעמיים ביום, לבקש אוכל. הם ידעו שפנינה הישישה, לידת הארץ, קטנת-הקומה והצנומה, סובלת לא-פעם ב' עצמה חרפת-רעב, אך היא מעולם לא ביקשה מהם דבר. להיפך — את הצעור תיהם לחלוק עימה את מזונם, היתה דוחה תמיד בתוקף.

כולם הביאו איכל. כעבור ימים אחד דים נודעו הסיבות, בגללן החלה האלמנה הזקנה לאסוף אוכל, בקרקעית החורבה בה היא מתגוררת, במקום בו היה לפני כ-40 שנה בורמים להשקיית פרדסייה' סביבה, גילתה שלושה כלבים כלאים. כיצד הגיעו הכלבים לתחתית הבור? ל' פול לתוכו, במקרה, לא יכלו, כיוון שה' פתח היחידי לבור הוא צוהר קטן שבקיר הבית, האפשרות היחידה היתה שהם הוש' לכו פנימה עליידי בני-אדם.

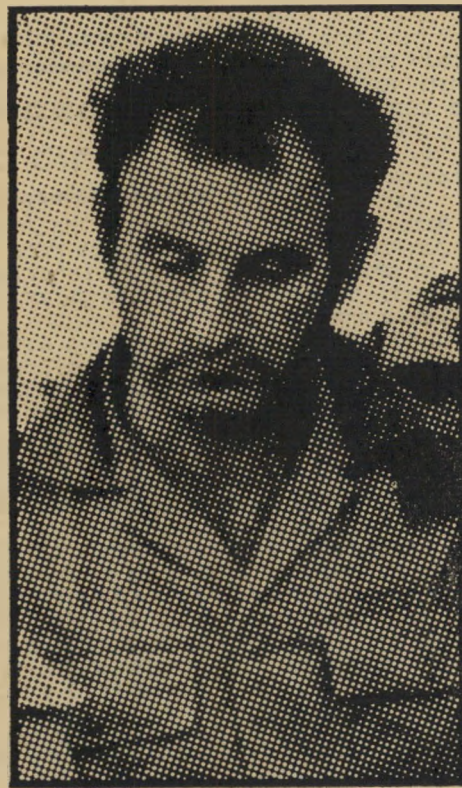
הכלבים ייללו ללא-הרף, במשך שבוע כימעט, וייללותיהם קרעו את ליבה. סיפרה פנינה:

"כל היום וכל הלילה הם בכנו. אני לא יכולתי לשים את הראש שלי על הכר. לא יכולתי לאכול. ידעתי שלכלבים אין מה לאכול בבור. גם מים לא היו שם, כי ה' בור יבש. הייתי אוספת להם קצת אוכל, ומורידה אותו עם חבל. כל היום הייתי חושבת מה יהיה על הכלבים, ומי יוציא אותם החוצה".

עד-מהרה נודע דבר מצאותם של ה' כלבים בבור גם לניסים אלקיים (28), בעל נגרייה סמוכה, ולדודי בלסברג (64), בעל בית-מלאכה לרהיטים. יחד עם האלמנה והפעילים החלו גם הם דואגים להאכיל את הכלבים, שמוזנם השתפר עקב כך. מיבצע-החילוץ. אחרי וכשבוע, בו הפכו שלושה הכלבים שבתוך הבור למר' כוח-היהם של אנשי הסביבה, החליט ג' סים להזעיק את אגודת צעור-בעלי-חיים. ביום ראשון בצעהיים הגיעו למקום אנ' שי האגודה בליויית שני אנשי מכבי'אש מצוידים בסולם ארון, ציוד-חילוץ, מסי' כות'גו ומכילי-חמצן — ומיבצע החילוץ החל.

תחילה צריך היה להרחיב את הפתח בקיר, כדי שאפשר יהיה להחדיר פנימה את הסולם הענקי. אחר-כך ירד הכבאי בנימין אהרון (27), חבוש מסיכת-גז, ל' תוך הבור, מצויד בחבל, כדי להוציא מ' תוכו את הכלבים. חברו דויד בכר (33), ראש חולית-החילוץ, המתין לו למעלה. סיפר הכבאי אהרון, רוק המתגורר ב' רמת-גן: "בהתחלה פחדתי. לא ידעתי באיזה מצב הכלבים. לא יכולתי לראות את המתרחש למטה. חששתי שמא ינסו לגשוך אותי, לאחר שלא ראו אדם זמן כה רב. חששתי גם שהם לא יאפשרו לי לקשור אותם בחבל. אבל להפתעתי הם שמחו מאוד לקראתי, וליטפו וליקקו אותי כל זמן. מייד ראיתי שכולם כריאים, למרות שנפלו לעומק כה רב".

סיפוק עצום. הרגע המרגש ביותר היה זה בו יצאו הכלבים לאור העולם.

סגן'אלוף גרדיה תקרית עם הסגן

דרט גבוה של קבלת אחריות שהיא תור בעת, בצדק, מנושאי חקירתה. לפיכך אני מבקש מהוועדה דפי תוח מייד בחקירה רצינית ונימ' רצת, לביטול הסעיף הנדון בדו"ח החלקי ולפירסום תוספת לדו"ח זה, על פמך מימצאי החקירה.

אך לא די בתקון המעוות. לאור פרשה זו יש לבקש מן הוועדה דערוך רוויזיה כללית של שיטותיה, להעסיק חוקרים-מומ' חים מיקצועיים לבדיקת כל חומר' הראיות המוצא בפניה, ולתת לכל הנוגעים בדבר את הזכות למנות פרקליטים ולחקור שתי'וערב.

זה ידרוש זמן. אך אין להקריב את תביעת הצדק ואת יסודיות החקירה על מיזבח הטיפוח.

אין כל דחיפות בחקירת אגרנט. הדבר הדחוף היחידי במדינה — סילוק האוישים המדיניים שהיו אחראיים למחדל — כבר בוצע, ודווקא שלא על דעת הוועדה ולמרות הדו"ח שלה. הטענה כאילו אין דערוך בחירות עד לפירסום הדו"ח הסופי של הוועדה הוא תימרון שקוף, מופרך מייסודו. אחרי שהוועדה הוציאה בעצמה את הדרג המדיני מתחום חקירתה, אין כל קשר בין המשך חקירתה לבין עריכת בחירות.

החקירה חייבת להיות יסודית, צודקת ואחראית. קפיצת-הדרך אינה מועילה. זוהי המסקנה העיקרית של פרי שתי מיסמכי סימן'טוב — שחפפה לפימקידרע.

(המשך מעמוד 12)

לשליש המאה: גולדה-דיין-גלילי.
אפשר היה לחש כי יגאל אלון יפרוש מממשלת רבין ביוזמתו שלו. צעד כזה היה מקל על רבין לא להכליל את אבא אבן בממשלה. לעומת זאת קשה לו לוותר על שירותיו של פנחס ספיר. ואם ספיר נשאר — יישאר גם אבן.
אל המסולקים משולחן-הממשלה יצטרף, קרוב לוודאי, שר נוסף: שר-החקלאות הישיש חיים גבתי. אי-אפשר לרצות ליצור תדמית צעירה ורעננה לממשלה ויחד עם זאת להשאיר בה דמות כמו גבתי.
עד כאן חלקו הפשוט והקל של המישר: חק: מי בחוץ?

החלק הקשה יותר הוא מישחק השיבוץ: במי לאיש את תיקי-הממשלה? הכל היה פשוט יותר אילו במקום השרים המת-פטרם, היו מכניסים שרים חדשים. כי מקרה זה היה צורך למצוא חמישה-שישה מועמדים חדשים לשרות, כולם ממיפלגת העבודה, ולאיש בהם את התיקים שהתפנו. אולם הצד המסובך והמרתק עוד יותר של המישחק נובע מן העובדה שגם השרים הנוחרים בממשלה, יחליפו כיסאות ביניהם. שרים ותיקים ובכירים יתפסו תיקים חשובים יותר. שרים חדשים יקבלו משרדים משניים. כל אחד יוכל להיות כל דבר, בתנאי שכל העת יישמר בקפדנות האזון הפנימי בין החטיבות המרכיבות את המערך. אם משרד-החוץ ייפול בחלקו של פרס, יישאר משרד-הביטחון נחלתה של חטיבת מפא"י לשעבר, במיקרה כזה ייתכנו כמה וכמה מועמדים לתפקיד:

- יצחק רבין עצמו, שיחזיק בתיק הביטחון נוסף להיותו ראש-הממשלה.
- חיים צדוק, כיום שר-המישפטים.
- חיים בר-לב, כיום שר המס"ת.
- אם יילך צדוק למשרד-הביטחון, יתפנה תיק המישפטים. אם יהיה זה בר-לב שיקבל על עצמו את התיק, יתפנה משרד-המיסכסר והתעשייה, ושוב תחול תחלופה בין השרים והמישרדים, כשעל כל עמדה מתפנה יהיו כמה וכמה קופצים.

איזון

עדין

לגבי משרדים אחדים, כמו משרדי הר-תירות, הבריאות והקליטה — אין כל בעיות. אלה יישארו בידי המחזיקים בהם כעת. לא תהיה, כנראה, תחלופה בין שרי מפ"ם, אלא-אם-כן ייענה רבין לתביעת מפ"ם לשר שלישי, ואז יהיה דב זכין נציגה השלישי של מפ"ם בממשלה.
לעומת זאת שוררת תעלומה לגבי נציג-גותה של אחדות-העבודה בממשלה. אם ישראל גלילי יגאל אלון יפרשו, יהיה צורך לחדש את כל נציגות החטיבה בממשלה. ניתן יהיה לעשות זאת על-ידי שני נציגים קשישים כמו משה כרמל ויצחק בר-אהרון. אולם, אם המגמה תהיה בכיוון של ריענון הממשלה, ייתכן שאחדות-העבודה תעדיף שני נציגים צעירים כמו עדי אמוראי ודני רוזוולי, הם שייצגוה.

על המקומות שיתפנו לאנשי חטיבת מפא"י, יש כמה וכמה קופצים. כאן, כנראה, יוכל יצחק רבין לברור לו מבין המועמדים את אלה שהוא מבקש לשחק בצוות שלו. הוא יוכל לצרף לממשלה את אברהם עופר ואהרון ידלין, ויצטרף, ככל הנראה לצרף גם את משה ברעם. אולם כדי שישלוש נציגו מפא"י יוכלו לממשלה, צריכים שלושה נציגים מפא"י גם לפרוש. המישחק עדיין לא נגמר בכך. כי ממשלה האחרונה הקימה גולדה את משרד-ההסברה, במיוחד עבור שמעון פרס. שמעון יקפץ למעלה, אבל משרד-ההסברה לא יבוטל. בממשלת ישראל אין מוותרים על עובדות. והפעם אייש את העובדה החדשה, ככל הנראה, שריהתח-בורה אהרון יריב — מה שיתורי עוד תיק פתוח להיאבק עליו.

אם אומנם יוכה יצחק נבון להיות נציגה השני של מפ"ם בממשלה, לא מן הנימנע שיהיה זה הוא שיישר את יגאל אלון ב"משרד החינוך. אולם ייתכן גם שפ"ם היא תקבל נציג שלישי בממשלה, ואז יהיה זה גד יעקבי. הלשטש את עינו לתיק כלכלי. זהו מישחק שיכול להימשך בלי סוף, עם אלה ואחת וריאציות ושיכלולים. כשיחלק מהאפשרויות מובאות בחרשים שב-ראש רשימה זו, הטוב בשעשוע זה הוא — שכל אחד יכול לשחק בו, ואם יש למי שהוא רעיון חדש — שלא יהסס. הכתובת למישלוח ההצעה היא: יצחק רבין, המר-עמד להרכבת הממשלה. רחוב רב אשי, נוה-אביבים, תל-אביב. אין התחייבות לקבל את ההצעה הוולה או ההגיונית ביותר.

ספורט טוטו

12X21X12X21X12X21X12X21X12X21

השבוע עליה מינימום

הכרם הראשון ב"טוטו"

ל" 300.000

(כולל העברה)

*** * ***

מינימום כלל הכרסים

ל" 650.000

(כולל העברה)

*** * ***

יום חמישי — המועד האחרון

למסירת הטפסים

עשה לך מנהג קבוע -

מלא טוטו כל שבוע!

האם ממשיכה האישיות להתקיים אחרי המוות?

הבה ונתבונן בעובדות הפשוטות:

על פי חוק שימור החומר אין שום דבר בעולם החומרי, החי והדומם היכול ללכת לאיבוד, או להפסיק להתקיים. החומר יכול לשנות את צורתו ואת תכונותיו. למשל: הקרח מפשיר והופך למים, המים מתאדים והופכים קיטור. הזרם החשמלי יכול להתבטא באור, בחום ובכוה. את גלי הרדיו ניתן לתרגם לגלי קול, ולהיפך. גם פעולות כימיות שונות יכולות לשנות את צורתו של החומר ואת תכונותיו, אך לא לאבדו. שני אטומים מימן יוצרים, בתרכבתם עם אטום חמצן — פרודת מים. גם בעולם החי יכול יצור אחד לקבל גוף שונה לחלוטין: הזחל מתגלם והופך אחר-כך לפרפר, הראשן מתגלגל והופך צפרדע. וכדומה. היצור החי העילאי יותר יכול גם הוא לפשוט צורה וללבוש צורה: אין דומה האפרוח שבביצה לעוף הבוגר, וגם העובר בבטן אמו שונה בצורתו ובתכונותיו מן ההורה המבוגר.

ישנם אנשים שלהם תכונות מידיאליות. הם מסוגלים, לפי עדותם, להתקשר, בהיותם נתונים במצב מסויים המוגדר כ"טראנס", עם נשמות מתים או יצורים רוחניים אחרים. תופעה זו קרויה בשם ספיריטואליזם, וה"מדע" החוקר אותה נקרא פאראפסיכולוגיה. בין אם נקבל תופעה זו או אם נדחה אותה מכל וכל — דבר אחד ברור: קיים עולם של נשמות ויצורים רוחניים הנמצא סביבנו בכל אשר נפנה. הקשר בין גוף האדם ונשמתו דומה אולי לזה שבין הנהג והמכונית. בדרך כלל תלויה המכונית בנהג ואיננה יכולה לנוע בלעדיו. אבל הנהג יכול לחיות היטב גם בלי המכונית, ואין הוא מפסיק להתקיים ברגע שהוא יוצא ממנה.

כמעט כל הדתות שבעולם מאמינות בצורה זו או אחרת בהישארות הנפש או בקיום הנשמה אחרי המוות. כתבי הקודש מתרים בנו שעל כל אדם נגזר המוות פעם אחת, ואחרי המוות בא המשפט. עדות דומה נותן לנו גם מצפוננו. את זאת יכולים אנו לראות היטב בהתנהגותו של האדם בעת פטירתו. עיניו מבטאות זאת בבירור, כי לעיניים שפה משלהן. ישוע המשיח אומר: "נר הגוף הוא העין; אם עינך תמימה כל גופך יאור, אך אם תחשך עינך — מה רב החושך!" לפי הבעת עיני האדם ניתן לראות בפירוש אם שמח הוא או עצוב, שקט או עצבני, רגוע או מודאג, דובר אמת או משקר. שליטה טובה בשפה זו חשובה מאוד לאנשי החוק ולחוקרי המשטרה, ובמיוחד בביקורת הגבולות.

על-ידי הקריאה ב"שפת העיניים" הזאת ניתן להרגיש שמרבית בני האדם נפתחים ומבוהלים הם בשעת גסיסתם. אם הפה מסוגל עדיין לדבר — הוא יאשר זאת בוודאי. ומבט מודאג זה נשאר בעין עד שהרגע מגיע והוא הופך להיות מבטו הזוגי של המת.

ואולם אצל המאמינים האמיתיים נראית תמונה שונה לחלוטין. בעיניהם מופיעים אושר, שמחה ותקווה הבהקים בזוהר שמיימי.

ברומי העתיקה הומתו ראשוני המשיחיים באכזריות רבה — אך זהרו של אותו מבט אחרון הצית את ניצוץ האלהות גם בלב ממתיהם הניצנים לידם. נכון, ישנם אנשים המוכנים למות על קידוש עמם ומולדתם, למען קידום המדע או אפילו לשם הגנת דעתם הפרטית, אבל מותם של אלה לא השפיע אלא על אלה שהיו קרובים לרוחם, ולא אמר דבר לאלה שחלקו עליהם. לעומת זאת יכול היה אותו ניצוץ אלוהי בעיני המאמינים העומדים לעבור מן העולם הזה להדליק שלהבת יח גם בלב השונאים המושבעים והקנאיים ביותר שלהם, וההיסטוריה הוכיחה זאת. וכלל אין זה משנה אם מותם הוא מוות טבעי או מיתה משונה כאשר תהיה.

לאלוהים הכבוד והתפארת לעולמי עולמים.

לצעירות בגדי-ים

8 HUIT

פריז

להשיג אצל

שנידמן

3 קומות של אופנה
דיזנגוף 128, ת"א

מאחורי המסך

יקמו אולפני-חירום

בתל-אביב

אולפני-חירום לטלוויזיה עומדים לקום בתל-אביב, על שטח בן שמונה דונם ליד הטלוויזיה הלימודית ברמת-אביב. הכוונה היא להקים אולפנים אשר ישרתו את הטלוויזיה בשעת-חירום, במקום האולפנים שהוקמו בצורה חפוזה בבית סוקולוב בתל-אביב בזמן המלחמה האחרונה. כמו-כן מסתמנת מגמה לבנות במקום אולפנים כאלה, אשר אליהם יעברו בתקופת שלום אולפני-הטלוויזיה מתקרייה בתל-אביב. ה' אולפן בקרייה שוכן במיכנה עתיק, בחדר קטן בו מוצבת מצלמה אחת בלבד, בתנאים גרועים אשר כמוהם אין למצוא בשום מדינה אחרת בעולם.

סרט מקבוצה

על תעלת-סואץ

בשבוע שעבר שודר, במסגרת התוכנית חבט, קטע של הפרשן לענייני ערב **אהוד יערי**, על שיקום ערי תעלת-סואץ. לאחר נסיגת כוחות צה"ל מגדתה, בקטע שליווה את דברי יערי נראה רחוב בו מפטירים חיילים, ובדוקים בעזרת מגלה-מוקשים פרימיטיבי כלי-רכב חונים, אם לא מוחבא בהם נשק או תחמושת.

יערי טען כי הרחוב הוא רחוב מצרי וכי החיילים הם חיילים מצריים. צופים חדי-עיין נזכרו בוודאי כי כבר ראו קטע

זה בזמנו בטלוויזיה שלנו, כאשר תיאר דווקא את מילתמת קמבודיה. מסתבר כי משהו טעה, ולא הבחין בהבדל בין קמבודיה למצריים. אהוד יערי מכחיש את התקרית כולה, ואילו מנהל-החדשות של הטלוויזיה, **צבי גיל**, אשר תשומת-ליבו הופנתה לסעות זו, ביכר שלא להגיב כלל על מחדל נוסף זה של מערכת-החדשות.

דן רביב שורק ומוזר

מחדל נוסף של מערכת-החדשות בירור שלם, הצחק את כל מי שהאזין לסקירת היום הראשון של מרכז מפא"י, שנערך בתל-אביב.

איש-החדשות התל-אביבי **דן רביב**, ששידר דרך גיידת-השידור של הטלוויזיה מבית האוהל, ישירות לירושלים, העביר את כתבתו בשעה רבע-לשמונה בערב, למדורת מבט אשר נפתחה כרגיל בשעה שמונה ושלושים, כאשר יצר רביב קשר, הודיע למערכת בירושלים כי הוא מתחיל לשדר בעוד שלוש שניות. משך שלוש שניות הללו שוחח רביב עם טכנאי ירושלים, שר ושק לתוך המיקרופון, כדי שירושלים תוכל לערוך התאמת-קול. אולם מערכת-החדשות, למרות שהיו בידה 45 דקות לערוך את השידור, השאירה את החלק של רביב, שלא היה מיועד לשידור, וכך זכו הצופים לשמוע מונחים מקצועיים, בליווי שירתו של רביב.

צ"ץ נגד רביבוביץ

אחת התוכניות הסודיות ביותר בטלוויזיה הישראלית עומדת להיות משודרת ביום

צ"ץ
סנדק

רביבוביץ
פוטוגני

גם לאחר תום מערכת-הבחירות ואפילו לאחר הקרנת הסרט עצמו. אולם, על התרשמויותיהם של אנשי הצוות משני המועמדים, דלף בכל-זאת משהו החוצה, מסתבר כי הצוות הופתע ביותר לגלות כי ראש עיריית תל-אביב לשעבר, **יהושע רביבוביץ** פוטוגני ביותר. רביבוביץ עצמו התלהב מאוד מעצם עשיית הסרט על מערכת-הבחירות שלו ושל יריבו, והחליט כי הסרט ראוי שילמדו לפיו בבתי-ספר, בשיעורי-אורחות.

צ"ץ שחה מול המצלמות כמו דג במים, אולם היה נבון רק בעת צילום סצינה אחת, בה ביקר אצל מישפחה שקראה את בנה, אשר נולד בעת מערכת-הבחירות. על-שמו: להט. כאשר החזיק צ"ץ את העולל בידיו, אמר, ספק לתינוק הרך, ספק לעצמו: "כשתהיה גדול, אל תנסה להש-תע, ואל תרוץ לבחירות לעיריית תל-אביב".

הטלוויזיה וחרוקת

מספר אנשי-טלוויזיה עומדים לעזוב אותה ולצאת לחו"ל. **יאיר אלדני**, העורך-הקריין, עומד לצאת לשליחות מטעם הסוכנות היהודית, לנאשינגטון. הסוכנות היהודית אף גולת מהטלוויזיה את המפיק **חיים גיל**, העומד לצאת בשליחות לבוס-טון שבארצות-הברית. איש-החדשות **יורם רונן** עומד לנסוע לניו-יורק, להחליף שם את **חיים יבין**, החוזר לארץ.

תיקווה מור

עוזבת את המסך

קריינית-הרצף **תיקווה מור** עומדת לעזוב בקרוב את הטלוויזיה. על כך נפלה ההחלטה בימים האחרונים, בהנהלת הטלוויזיה. את מקומה תפוס אחת מבוגרות קורס קרייניות-הרצף, העומד להסתיים סוף-סוף בימים הקרובים.

לאחר השערורייה הציבורית שפרצה בעקבות גילויי העולם הזה על הפרוטקציה

המישור של שודר

יחדיו אישים ואנשים שונים, אשר יתארו כיצד הם רואים את המדינה שלהם, ניסן ואחרונה ערכו עשרות פגישות עם אישים שונים, לבדוק אם הם ראויים להשתתף בתוכנית זו, אם לאו. בשיחות עם ידידים היו שניהם מוכנים להישבע כי תהיה זו פאר התוכניות של הטלוויזיה הישראלית.

ביום השני בשבוע שעבר, יומיים בלבד לפני המועד בו

עוזרת-הפקה דיין
עשרות פגישות

אמורה היתה התוכנית להיות משודרת, כונסו באולפני הטלוויזיה הלימודית ברמת-אביב 22 אנשים, ומשך ארבע שעות חמימות סיפרו על מדינת-היהודים שלהם, בפני המצלמות. בין האישים שהופיעו בתוכנית היו הפרופסור **הראל פיש**, **דוד הכהן**, **אסא קרמוני**, **הידד קוק**, ד"ר **נחמן בלומנפלד**, תלמידי תיכון, ועוד רבים אחרים שלא היו מביישים כל תוכנית טלוויזיה אחרת.

ניסן האשים את המראיינים עצמם בכישלון התוכנית: "הם ערכו מונולוגים, במקום לשוחח זה עם זה. אין לנו בארץ תרבות שוחח בין אנשים". טען.

בטלוויזיה רואים בביטולה של התוכנית רגע היסטורי. זו הפעם הראשונה שתוכנית אשר הכנתה הסתיימה, ואשר עלתה עשרות אלפי לירות למשלם-המיסים הישראלי, לא שודרה בגלל איכותה הירודה.

נראה כי לכישלוננו של אלי ניסן בתוכנית זו יהיו השלכות נוספות על פעילותו בטלוויזיה. הפקת התוכנית מונק לקחה ממנו, למי-שעה, ואת התוכניות הבאות יפיק בינתיים, עד שיתברר גורלו של ניסן. **טוביה סער**, אם כי ייתכן שניסן יוסיף להנחות אותן.

בינתיים קמו גם בטלוויזיה עוררין על הנתיבות של ניסן, ונראה כי מנכ"ל הטלוויזיה, **ארנון צוקרמן**, לא וכל להוסיף ולגונן על כוונותיו.

דוברי רשות-השידור העבירו חומר רב על תוכנית-היוקרה של הטלוויזיה הישראלית בערב יום-העצמאות. מדוריה-טלוויזיה בעיתונים ראו בתוכנית את גולת-ההכותרת של השידורים ביום העצמאות. צופים רבים סבלו בדממה את הקונצרט הארוך, את הראיון עם ראש-הממשלה **גולדה מאיר**, האפילו את תוכנית-הבידור, והמתינו לשיאם של השידורים: תוכניתו של **אלי ניסן**, מדינת היהודים שלי, אשר עמדה להיות משודרת בשעת חצות של ליל יום-העצמאות.

קריינית-הרצף **כרמית גיא** הביאה את מדינת היהודים של אלי ניסן אל סופה המר. בהודעה קצרה מסרה לצופים הממ"תנים, כי בגלל סיבות שאינן תלויות בטלוויזיה, לא תשודר התוכנית. הטלוויזיה לא טרחה כלל לשדר תוכנית או סרט במקום אותה תוכנית מפוארת, שנגנזה, למען אותם צופים שנות' רו עדים עד חצות, כדי לצפות בה.

האמת היא שהסיבות לאי-שידורה של התוכנית היו תלויות ועוד איך — בטלוויזיה.

בבוקר השידור, ביום רביעי בשבוע שעבר, התכנסו שלושה אנשים להעריך מבט בתוכנית-היוקרה שעמדה להיות משודרת.

מפיק ניסן
רמה ירודה

דרת. היו אלה מנכ"ל הטלוויזיה **ארנון צוקרמן**, האחראי על החדשות **צבי גיל**, ומפיק-התוכנית **אלי ניסן**. צוקרמן וגיל, שלא ראו את התוכנית קודם-לכן, נדהמו. לדעתם, היא היתה מתחת לכל ביקורת. הם היו בדיוק אחת: לגנות, לא לשדר. אלי ניסן, שנפגע מתגובות השניים, לא גלחם על שידורה של התוכנית, אולי מפני שחשש מפני התגובות השליליות שהיא תעורר, אם אומנם תשודר.

משך שבועות ארוכים עבדו אלי ניסן ועוזרת-הפקה **אחרי נה דיין**, על התוכנית מדינת היהודים שלי. כונתם היתה לכנס

ארנון
עוזבים

בקבלת מועמדות לקורס, מונתה ועדה שכללה אנשי-ציבור ועיתונאים, שהיא תחליט באופן בלתי-משוחד, מי מכל משתתפי הקורס אמנם תיבחר לתפקיד המיוחד. בינתיים אישרה הוועדה החדשה את מועמדותו של **ברוריה זימרון**, מזכירתו של המנכ"ל **ארנון צוקרמן**, ושל **אביבה בגלייטר**, עוזרת-הפקה של **יוסי צמח**. קרוב לוודאי שברוריה תזכה להיות מחליפתה של תיקווה מור.

שחקנים

מי מבחר משילגיה?

השחקנית היפה מצ'ילה, אמפרו פילאר, מסריטה גירסא חדשה וריאליסטית כארחת של שילגיה ושבעת הגמדים. אך בכך אין עדיין שום דבר מקורי. כך בדיוק חשב גם הבמאי האיטלקי פיירו ניוולי, המביים את הסרט. ובכל זאת החליט להסריט את

ריצ'רד בסיפור שנועד לקשר בין הפיזי מונים שעל תסליטו רבי-המכר האחרון: הרימי אותי גבוה. רוב השירים קליטים מאוד ונעימים לאוזן, והנוער אוהב אותם. הבמאי הצעיר, שעשה בעבר סרטי-טלוויזיה, דייוויד אסקי, לא יירשם בתולדות ה'קולנוע' כיוצר רבי-מעוף, אבל אולי זוהי הדרך הפשוטה ביותר להגיע אל ליבות בני הנוער בארץ.

★ איזה מין כומר (אורלי, דנמרק) — סיפור עליו, אשר חבל שימתח בבדיחה ארוכה ומוסרית להחריד. כומר מיסכן,

פילאר כשהגיה ומכשפה שני צדדים למטבע אחת

שילגיה, אבל להוסיף לה כמות הגונה של מלח ופליפל. אחרי שחיפש זמן רב ומצא לו את ה'שחקנית' אמפרו פילאר, החליט שאין זה מספיק עבורה לשחק את שילגיה בלבד, ושעליה לעצב גם את המכשפה המגישת לה את התפוח המורעל, מעין רעיון מודרני של פניה הכפולים של בת חווה. התוצאה — מדהימה.

כעת צופים אנשי אולפני צינה צ'יטה בחומרי-הגלם המוסרט, ותמהים אם כוכבו האמיתי של הסרט לא יהיה דווקא המאפר.

תדרוך

תל-אביב

★ ★ ★ כסוד התאומות (מקסים, ארצות-הברית) — מותחן מדהים העשוי לרתק קהל מכל סוג ולעניין במיוחד את המשוגעים-לקולנוע. זהו סיפור שקיימים בו כל סממני-המתח המקובלים, כמו אלימות, רצח, תעלומה, אימה, ובנוסף לכך סגולות מיקצועיות רבות בהן ניהון במאי הסרט, בריאן דה-פלמה. במאי צעיר זה, שמאחוריו כבר כמה סרטי הומור, החליט להפגין אהדה להיצ'קוק דרך עבודת יסודית על דימויו של הצופה, כשהוא מותח את עצמו להפליא ומכה על ראשו בהפתעות ובתפניות רבות ללא ספור.

★ ★ ★ אהבת החיים (פאר, ארצות-הברית) — מצחיקון רומנטי המתאר את הרפתקה-האהבה של זוג בוגר ומפוקח, בי גילומם המצויין של ג'ורג' סגל וגלנדה ג'קסון, שגם זכתה בפרס האוסקר על מיתבצ זה. בקצב מסחרר מוכיח הבמאי הוותיק מלווין פראנק (שמאחוריו סרטים רבים של דני קיי ומצחיקונים אחרים) כי זריזותו עדיין במוחיו והוא מבין היטב מה מחפשים האנשים בקולנוע: הוא מראה לקהל זוג שיש לו כסף, ברק ודימיון, מור ביל אותם דרך אזוריה היפהפיים של ספי רד, מחזיר אותם לסוהו, ואינו שוכח שה'נשים' אהבות סוף שמה שאפשר גם לבכות בו.

★ ★ הרימי אותי גבוה (בן-יהודה, אנגליה) — חיים מתוקים נוסח בני הטיף-פש-עשרה, או איך להתעשר בלאכול המ'בורגרים במקום בני-אדם, ולהישאר מתוק, מוסרי, ומבטיח. כך בדיוק עושה קליף

גדלים שונים (על המיבחר אפשר להתווך כח), אך ברגע שהמתנדבת ניגשת אל מי שת החולה — צנוורה — רואים רק את הצוואר — או מכסימום חזה שאפשר לר' אות בכל חופיים שאינו מגודר עבור מת' רחצים יראי-שמיים.

★ ★ לאן נעים דניאל וקס (גורדון, ישראל) — זמר ישראלי שעשה "קאריירה" בארצות-הברית, חוזר לישראל לאחר 15 שנות היעדרות ומנסה להתגבר על משבר ההיתבגרות, שבא עליו בשנות ה-30 ל' חיו, בחפשו אחר נעוריו ואווירה שהיתה, בתוך כך מנסה הבמאי, אברהם הפנר, ל' זעזע כמה מושגים מקובלים בנוער ה' ישראלי החבר'מני. הוא נוגע בתדמית ה' גיבור המקובל על החברה בהבנה וברג' שות רבה, בבעיית הנוסטלגיה, באכזבתו של הצבר מעולמו המיטתנה עם הזמן, וב' מהימנות של אווירה שפעם היתה טבעית, והיום לבשה טעם של התפכחות כואבת.

★ ★ הרולד ומור (חכלת, ארצות-הברית) — צעיר המבקש נפשו למות מג' לה את החיים בזקנה בת 80, המעניקה לו אהבה ועליצות שכמותם לא ידע בבית אמו. הרבה פנטזיה ורעיונות מטורפים, מישחק מזהיר, וגלישה לקטש שעליה אפ' שר לסלוח לה בזכות המעלות הקדומות.

ריצ'רד ב"הרימי אותי גבוה" לשיר זה כמו לאכול המבורגר

פרהינורות, "באיזה מין כומר" לחשוף את האמונה

ירושלים

★ ★ ★ דואל (רוג, ארצות-הברית) — מילחמה לחיים-ולמוות בין שתי מכונות: מכונת פרטית נהוגה בידי דניס ווייבר (מקלאוד בטלוויזיה), המנסה לברוח ממש' אית-דלק ענקית המטילה-אימים, במרחבים העצומים שבדרום ארצות-הברית. תיאור משכנע ומותח כאחד של העולם המודרני וסיוטיו, ושל מיבחנו של האדם הקטן ב' תוך יקום של אלימות הרומס כל מי שחסר שליטה עילאית בעצביו.

★ ★ רבי יעקב (אוריון, צרפת) — לואי דה-פינס מתעוות כשהוא מקושט בפאות ובזקן, בורח מזרועותיהם של מהפכנים ערביים ישר לתוך חבית של מסטיק ירוק מותך, ומיד אחר-כך מתקשט בכדורי מס' טיק צבעוני, ונאלץ להיסתתר בסופו של דבר בגיטו היהודי שהוא שונא כמעט כמו את הערבי, הכושר או הבלגי. גם מי שנפשו בוחלת בהומור גיזעני — יוכל להתגלגל מצחוק.

חיפה

★ ★ ★ איזה מין עוזרת (שביט, איטליה) — סאטירה מלאת חן והומור על החברה הסיציליאנית דרך מישחקים של הווא-היא. העוזרת, לאורה אנטונלי, כובשת לה מעמד של אמה מהוגנת דרך מיטת האב והבן גסייחד.

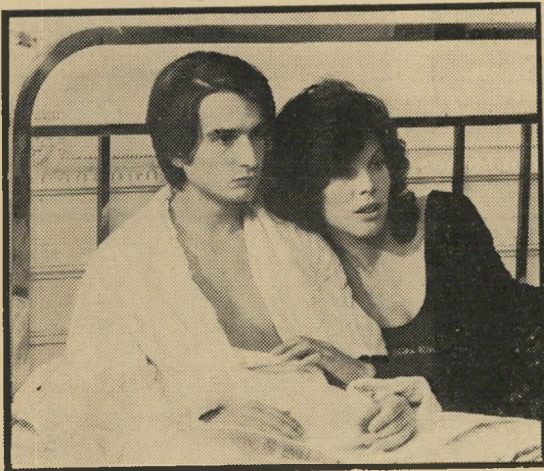
הקוסם

נוארץ הקולנוע

הלילה האמריקאי (אורדן, תל-אביב, צרפת): פרטים זה דבר מצחיק, אבל לפעמים זה גם עוזר. כי מי יודע כמה זמן היו אוהבי הקולנוע הישראליים עשויים לחכות, אם לא היה הלילה האמריקאי זוכה בפרס האוסקר לסרט הזר הטוב של חשנה. למען האמת, כבר הוצג הסרט באולם קולנוע אורדן, משך שני שבועות ר' קים ועצובים. אלה היו ימי מילחמת יום-הכיפורים, והקהל לא הגיע, אבל, היום, חובה קדושה היא לשלוח כל מי שחובב קולנוע, וגם את מי שאינו משוגע-לעניין, אבל נהנה מסיפורי-אגדה אסתטיים, לראות את אחד הסרטים המקסימים שהוקדשו לקולנוע על-ידי מי שמשוגע לו באמת — הבמאי פרנסואה טרופו.

שמו המקורי של הסרט לילה במקום יום, אינו אלא מונח מיקצועי של תעשיית-האשליה. הכוונה היא לצילומי לילה הנעשים בשעות-היום, דרך מסנני-אור מיוחדים. "שקר" מיקצועי זה אינו אחד מאותן אחיזות-עניינים הטיפוסיים לאנשי מיקצוע זה. ומי שמתבונן בסרט יכול לעקוב אחרי סידרה שלמה שכוז: חתול שצריך לעבור כאילו במיקרה, מסרב לעשות זאת והמסרטים מסכים לאמן אותו לתפקידו בתכסיסים שונים; שחקנית היס' טרית שוכחת את שורותיה וצריך להדביק לה אותן מאחרי עמוד, כך שהמצלמה לא תקלוט את העובדה שהיא קוראת את שורותיה מן הכתב; הגיבור הרומנטי של הסרט עובר כמה משברי-אהבה במציאות ויש לרפא אותו משיגעויותיו כדי שיעליל לשכנע בתפקידו — ועוד הרבה תקלות בלתי-צפויות אחרות שכל במאי-קולנוע ניתקל בהן בעבודתו

דני וליאו: העושים נפלאות

מדי יום ביומו וההופכות את עבודתו לסיט ולתענוג גסייחד.

טריפו, מי שעשה את 400 המלקות ואת נשיות גנובות, מספר את סיפורו שלו בלילה האמריקאי, בתוך סיפור של הסרטה סרט בניצה. כל הצוות מסייע בידו, בצורה משכנעת ביותר, להצהיר את הידוע היטב למי שמעורה בעיסקיהשעשועים, וידוע פחות לקהל, הצופה ב' תוצאות המוגמרות על הבמה או בקולנוע: יקרה מה שיק' רה — ההצהר חייבת להימשך.

כתב. העולם הזה

נחקבל לעבודה

בבית חולים לחולי

נפש - גילה שם

תופת וגרם לשינוי

מאת

אריק לביא

תפוס לך כמה חולים, לא חשוב ממ, ותדאג לזה שהם יסדרו את המיטות ואת החדרים. אתה מבין, לא כל החולים יכולים לעשות את זה — אז אלה שיכולים, צריכים לעשות את זה גם בש"ביל האחרים. אתה רק צריך לדאוג לכך שזה ייעשה."

אלה היו הוראות העבודה הראשונות ש"קיבלתי אחרי שהתקבלתי לעבודה כאח"רחמן — או כ"כוח"עזר, למען הדיוק — בסנטוריום נס"ציונה, בו מאושפזים 300 חולי-נפש.

הוראות העבודה אלו נמסרו לי כחמש דקות בלבד לאחר שהגעתי לשער בית החולים, ומסרתי שם שקראתי בעיתון

מיכאל ופונים אל דרך העפר, עוברים בסביבה פסטורלית נאה.

השלווה האופפת דרך העפר זו אינה מרמזת כלל על הצפוי בבית החולים לי-חולי-נפש. הניסתר כאילו בין הפרדסים. הכל כנראה מתוכנן כך שמי שאין לו מה לחפש שם — לא יגיע אל המקום.

נראה שגם בעליו של בית החולים אינם גאים בו ביותר. זהו, ככל הנראה, בית החולים היחידי בארץ, שאין על שערו סימן וזכר שלט שיסביר את טיבו. אך גם השלט מאיר-עיניים ביותר לא היה יכול להצביע על כך יותר מאשר התי-בוגנות של רגע אל תוכו, מבעד לגדרות המקיפות אותו.

התבוננות כזו היתה מגלה מייד לעין המסתכל חבורה של יצורים דמויי-אדם, שלבושם מזכיר באורח מחריד את בלואיים של כלואי מחנות-הנאצים.

צילצילתי בפעמון, לבשר את דבר בואי. ברגע בו נשמע הצילצול הגיעו מיספר חולים מאי-שם, והתבוננו בי בעיניים בורחות. ניכר היה בהם שאין הם רגילים לביקורי זרים במקום. אך הם לא היו היחידים שלא היו מורגלים בכך. צוות העובדים של בית החולים נדהם למראי באיתה מידה ממש.

באחת מפינות החצר, סמוך לשערי-הכניסה, הכחנתי ביצור, ספק-אדם, "לבוש" בקרע-שמיכה. האיש מוטל היה שם כשק שאין לו הופכין, בפינה, ללא-ניע, בשלושה הימים הרצופים שביליתי באותו מוסד, שכב האיש בפינתו ולא זו. השמש זרחה, גשם ירד, ברד ניתך — הוא לא מש מ"מקומו. איש מעובדי בית החולים לא מצא לנחוץ להזיזו ממקומו.

סיפרה לי אחת העובדות המעטות של בית החולים, כאשר חקרתי אותה בדבר האיש: "ימים הוא לא זו מהפינה הזו. לא אוכל, לא שותה, אם מישוה נזכר בו, אז מביאים לו משהו לאכול. לפעמים נזכרים בו וגוררים אותו לחדר-האוכל. אבל למי יש זמן בשביל זה?"

פתייה-אשפה של בית החולים עלו על

לגירוינום-וחדרה

גדותיהם. איש לא טרח להריקם. בפתח חדר-האוכל ניצב פח כזה, נטול-מיכסה, שמי-גשם מילאו אותו והאשפה שבתוכו עלתה על גדותיו והתפזרה סביבו. זה לא הזין לאף אחד. הונחה, אדישות וחוסר-איכפתיות שלטו בכל.

בהצר פוזרים היו שיירי-מוון, צלחות מזהמות, שברי-היטים, סחבות מצחיות — אך הכל חלפו על פניהם אף מבלי להבי-חין בהם. הכל — מלבד אחד, גבר מגולח-ראש כבן 40, שעבר בחצר בראש מורכן ואסף שיירים הפוזרים בה. על האיש הזה

אותי דרך המחלקות השונות של בית החולים. הדברים שראיתי שם, שלושת הימים שביליתי במקום המיפלצתי ההוא, די היה בהם כדי להוציא גם אדם שפוי מדעתו.

הנסטוריום לחולי-נפש בנס-ציונה נמצא סמוך לשכונת נוה-מיכאל שבמ-קום. דרך-עפר באורך של כמה מאות מט-רים מובילה אל בית החולים ואל הפרדסים שבסביבה. כאשר יוצאים משכונת נוה-

הסביר: "אנחנו כאן צוות-עובדים מאד אינטימי. כל אחד עושה הכל." ה"ראיון" כולו לא ארך אלא חמש דקות, ובסיומן הציע לי סגן-המנהל להתחיל לעבוד מייד. כאשר אמרתי שאתחיל ב-עבודה רק למחרת היום, התאכזב מעט, ככל הנראה. "אתה באמת תבוא מחר?" חקר אותי בחשדנות, כלא-מאמין. הבטחתי שאגיע למחרת היום, בשבע בבוקר. ואז לקח אותי לסיוור בבית-החולים, "כדי ש-תהיה מוכן לעבודה מחר." כפי שהסביר. סגן-המנהל אחז בזרועי והחל מעביר

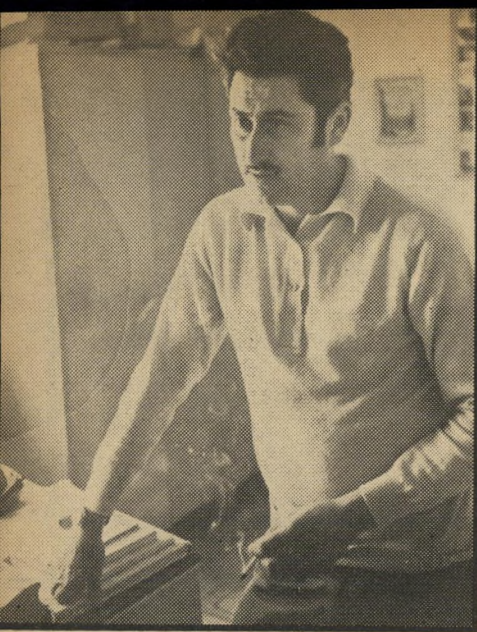
מודעה בה נאמר: "דרושים אחים, אחיות וכוח-עזר לבית-חולים לחולי-נפש." גבר לבוש בגדי-עבודה וחולצת-חלוק קיצרתי-שרוולים שמע את בקשתי, והציג את עצמו כיונתן (שם פרטי בלבד). סגן-מנהל בית-החולים. העובדה שבעת כניסתי בשער ראיתי עוסק, ביחד עם חולים אחדים, בנסיגות לפתוח סתימה בביוב, לא הפריעה לו במיוחד.

שעה ש"ראיון" אותי לצורך קבלת העבודה, המשיך יונתן במלאכת פתיחת ה-ביוב. כאשר הבחין במבטי המשתומם,

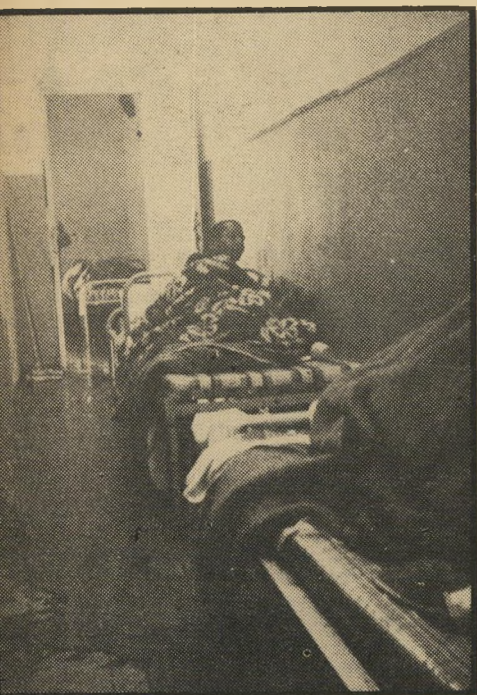
חולי המחלקה הסגורה ה' יושבים בחצר הפנימית, לבושים בגדים נקיים, ומתחממים בשמש. כך נראתה המחלקה בעת הביקור השני שערך כחב **מוכי-הגורל** העולם הזה במקום. בביקור הראשון היה המצב שונה.

כך נראה ביה"ח מבחוץ. בתוך מיבנים מוזנחים, חלקם יש-נים בינות לפרדסים, חיים 300 חולים מוכי-גורל. שום שלט אינו מכריז מעל השער על טיב המקום, בו עתידים רובם לבלות שארית ימיהם.

יוסף שטיינהרץ, מנהל בית החולים, שהחל ללמוד רפואה, אך לא סיים את לימודיו.

המנהל

מיטות כפי שצולמו בבתור על ידי צלם העולם הזה בביקור הראשון. מיטות אלו נראו שונות לחלוטין בביקור השני.

במסדרון

שושנה לחצה את ידיו של כתב העולם הזה שנודעה זהותו האמיתית, לרכך התרשמותו

האחות

אך מיקרים אחדים להם הייתי עד, אמרו דרשני.

האחות שושנה עברה בחצר, בין החולים הלבושים מינימום של קרעים, ואספה את דים מהם, בצורה שנראתה מיקרית למדי. אחר הביאה אותם אל המירפאה, חדר מור הם המשימש לכל צורך אפשרי, ומצוייד בכמות מכשירים מגוונת ממש. מארון שמפתחותיו גלויים לעין (!) הוציאה גלולות שונות, וחילקה לחולים. היא הטבילה כוס קטנה באצבעותיה, בתוך קומקום-מים מילאה אותה והעבירה מחולה לחולה.

כל אותה שעה ניצבתי מן הצד, והבחנתי בדברים מוזרים: חולה הובא אל שושנה לקבל סוג מסוים של כדורים, על-ידי האחות המוסמכת היחידה במקום. שושנה רמזה לה בתנועות ידיים, ואמרה ביידיש שסוג-כדורים זה אול. אחר הוסיפה: „אין דבר, אני אתן לו משהו אחר, דומה“. עוד מיקרה: חולה אחר היה אמור לקבל גלולה מסוג שונה. המיכל נמצא ריק. שושנה נטלה מיכל אחר, עם שם שונה, ונתנה לו. „לא נורא“, אמרה לי. מיקרה נוסף: על גוש נחו צלוחיות קטנות ועליות שמות של חולים וגלולות מסוימות. כתור צאה מתנועה בלתי-זוהירה התהפכו כמה צלוחיות והגלולות שבהן נשפכו והתעצרו בבו. אחות אחרת חילקה את כל העירי-בוביה שותה-בשווה בין הצלוחיות.

האיום הנורא ביותר לגבי חולים סר-בגיים הוא: „אני אאכל אותך כדורים עד שתתפוצץ!“ איום זה פועל עליהם ביערי-לות רבה אפילו יותר מאשר האיום כי-מגיעת ארוחה.

הרופא היחיד שראיתי במקום מגיע פע-מיים בשבוע, לדברי העובדים. יום אחד ראיתי אותו במבט חולף, כששוטט ב-מיטבה, מבלי שהסיר את מעיל-הגשם שלו. הוא אפילו לא נכנס למירפאה.

כאשר הסתיים, „הטיפול הרפואי“ הגיע תור הלבשת החולים. התלבשות האחידה שלהם הייתה מורכבת מחולצות, מכנסיים

החולים לבושי סחבות ויחפים - בקור-אימים

ומעילים — בשלל צבעים וצורות ססגוני ביותר. כולם היו במצב שמתחת לכל בני קורת, רוב הבגדים קטנים מדי, את הבגדים דים החליפו רק לחולים שנרטבו, כלומר עשו את צרכיהם במכנסיים. טכס החלפת הבגדים נערך במסדרון המירפאה, לעיני כל החולים האחרים. נשים חולות ניצבו שם וצעקו בהתפעלות למראה מעורומיהם של הגברים. חדר-המירפאה עצמו, בו נמ-צא הנורתימום דולק, היה תפוס על-ידי פקידה שלא חדלה להתלונן על השיעמום והוסרה-המש, והייתה טרודה בהכנת קפה — בכלי מיוחד — עבור מעבדה, המנהל, שטיינהרץ.

אן שלחה אותי האחות שושנה אל המחסן, להביא שמיכה לאחת החולות. במחסן לעיני שתי שורות של שמיכות. בעליונה — שמיכות במצב טוב, ובתחתונה — בלואים מצחינים.

באופן טבעי נטלתי שמיכה עבה ושלמה. האשה המופקדת על המחסן הבחינה במעשי, וצעקה: „לא מכאן! מהשורה השנייה! אלה שמיכות בשביל ביקורת!“ היא מסרה לידי שמיכה שנטלה מן השורה התחתונה — דקה וקרועה, ומדיפה צחנה מבעיתה. לקראת ארוחת-עשר, שכללה פרוסת-לחם מרוחה בשיכבה דקה של מרגרינה, וכוס תה, הוזמנת אחרי-כבוד אל המיטבה. וזהמה, סירחון וזובובים שלטו בו ללא-מיצרים. צוות עובדי-המיטבה היה מורכב כולו מחולים מוזהמים ומטונפים שטיפלו במזונם של חברהם האומללים בידיים מגודלות ציפורניים שחורות. על ארוחת-תיהם הדלות של 300 אסירי בית-החולים הופקדה טבחית אחת ויחידה.

בתום ארוחת-העשר נתבקשתי על-ידי האחות הראשית סילביה לעזור לעולה החדש בויו, בטיפול בחולי מחלקת הק-שישים ה-2. נכנסנו למחלקה במפתיע. לעיני נתגלתה תמונה מחרידה. בחצר הביתן עמד בויו, הממונה על המחלקה, גילח אחדים מהחולים, בשיטת הסרט-הנע. כאשר התלונן אחד המגולחים שהתער חתך את פניו, אמר בויו: „זה כלום, רק שריטה“. פניו של החולה היו מוצפים דם. חדרו עצמו היה אפוף צחנה נוראה של שתן וצואה. החלונות היו סגורים. קיבתי התהפכה בקירבי. חולים שכבו במיטות חשופות, מטונפות מצרכיהם. אחריים עמדו (המשך בעמוד 30)

בדברים כאלה. תדבר עם מנהל-החשבו-נות. הלה לא היה, כמובן, בנימצא. אך יושקו הבטיחני שהשכר הוא הסתדרותי-נרגעתי.

את פשר התנהגותם המוזרה של המנהל ואשתו הסבירה לי אחת העובדות: „אם הוא היה משלם, היו באים אנשים לעבוד פה. אבל הוא לא רוצה לשלם. הוא חושב שאת כל העבודות יכולים לעשות החו-לים עצמם.“

יצאתי את בית-החולים לאחר שעות אחי-דות של סיר מודרך, ולאחר שנתקבלתי לעבודה כאיש-סגל תוך חמש דקות מרגע הגיעי. איש לא ביקש לדעת את שמי המלא. לא ביקשני להציג המלצות או תעו-דות כלשהן, לא שאל אותי דבר על עברי.

מחרת הגעתי לעבודה. איחיתי ב-30 דקות, אך איש לא שם לב לכך. האחות שהקבילה את פני נראתה מופתעת ביותר. נראה שלא האמינה כי אומנם אני. מייד נלקחתי אל ה-„מירפאה“, הממששת עבור צוות-העובדים של המוסד גם כמלי-תח, וכמקום בו הם משאירים את חפציהם האישיים. קיבלתי חלוק. האחות שושנה לקחה אותי איתה, לקרא לחולים לאכול, והראתה לי איך נעשה הדבר.

צוועקים „ללכת לחדר-האוכל!“ ונכנסים לחדרים. מושכים את השמיכות, משליכים אותן על הריצפה ומודיעים בקול: „אם לא תגיע לארוחת-בוקר, לא תקבל אפילו כוס תה.“ האיום מוכר לחולים היטב. מייד החלו שועטים לעבר חדר-האוכל, בבולואיהם.

משך שלושה הימים שביליתי במוסד, לא ראיתי אצל החולים אף בדל של מיבי-רשת-שיניים או סבון, שלא לדבר על מגבת. בחדר-האוכל נתנה לי האחות שושנה, אשה בשנות החמישים לחייה, בעלת הוי-פעה מוזהמת ופרועה, סיר ענק ובו פרו-טות-לחם, והורתה לי לחלק אותן בין החולים. „שתי פרוטות לכל חולה“, אמרה, „ולא יותר. הם יבקשו עוד, אבל אל חיתן להם.“

האחות שרה חילקה לכל חולה צלחת פלסטיק ועליה מימרה נוזלי שכונה, מ-שום-מה, „גבינה“. ועוד צלחת ובה מעט דייסה. בנוסף קיבל כל חולה כוס תה.

זה היה שלב א', בשלב ב' נלקחתי לר-אות כיצד מאכילים את החולים שאינם מסוגלים ללכת לחדר-האוכל. אלה שוכבים במיטתם חדרים קטנים, דחוסים וצמודים זה אל זה, מכוסים בקירעי-שמיכות. ריח חריף ומבחיל של שתן היה תלוי באוויר. האחות שושנה עברה בין החלים וחילקה צלחות ובהן מעין דייסה עכורה. היא תח-בה לכל אחד צלחת ביד, ופקדה על החו-לה שמצבו הטוב ביותר בחדר, להאכיל את השאר. פה-ושם תחבה לפיו של חולה כך מלאה דייסה, וכאשר החל זה שמשי-ע קולות חנוקים, טפחה על גבו והעבירה את צלחתו לחולה אחר, בהפטירה לעצמה: „הוא בטח לא רעב...“

כך עברה האחות תוך 30 דקות על-פני כ-40 חולים. כלומר, פחות מדקה להאכלת חולה שאינו מסוגל לאכול בכוחות-עצמו. אותה עת נטלו שני גברים, האחד עולה יחדש מרומניה, השני בוי, והאחר ערבי,

חולה שוכב בחצר, בגשם ואיש אינו ניגש

את ארוחת-הבוקר אל שתי המחלקות הס-גורות, המסוכנות. הארוחה הועברה על-י גבי עגלות. סיר-הדייסה למעלה, בלתי-מכוסה. כיוון שבדרכם אל הביתנים עברו בחצר, אין ספק שהגשם הסוחף הגדיל את כמות הדייסה שקיבל כל חולה. גם הלחם לא יכול להישאר יבש בתנאים כאלה.

אחרי ארוחת-הבוקר בא תור „הטיפול הרפואי“, כלומר חלוקת הגלולות. וגם זה — לא לכל החולים, אלא לחלקם בלבד. פרט לאחות אחת, אין אף אחד מהאחים או האחיות בבית-חולים זה מוסמך. הם נחשבים „כוכח-עזר“, אותו כינוי שהוצמד ל-ייעצמי בהתקבלי לעבודה. בכל בית-חולים המכבד את עצמו מבצעים עובדים מסוג זה עבודות כגון סידור-מיטות ו-כדומה. כאן — נתנו את הטיפול הרפואי לחולים.

כאשר הסביר לי יונתן, סגן-המנהל, את העבודה, אמר בין השאר: „אתה תראה שזאת עבודה בכלל לא מסובכת, תלמד איזה כדורים לתת לחולים, ואז תוכל להח-ליף אותנו במשמרות. זה לא תורה גדולה.“ מנהל בית-החולים, שטיינהרץ, טען אומ-גם שהכדורים ניתנים לפי הוראות הרופא,

גאותו של מנהל המוסד, יוסף (יושקו) שטיינהרץ.

„בחולה הזה תלוי נקיון תצרו של בית-החולים“, סיפר לי בגאווה שטיינהרץ בתום ביקורו במקום. אחרי שכבר גיליתי לו את זהותי האמיתית. „הוא דואג לכך שהמוסד יהיה נקי. הוא מרים כל פיסת-ליכלוך קטנה.“

שטיינהרץ אולי אינו יודע זאת, אך במו-עיני ראיתי כי חולה זה, שעליו גאותו, אומנם אסף את הליכלוך בנאמנות, אך מייד לאחר-מכן היה מעביר את „מציאו-ר“

סדנים אינם בנימצא והשמיכות - קרועות

תיו“ במהירות-שיא לפינה אחרת בחצר, ומסדר אותן שם בסדר מופתי. אך חצרו של בית-החולים היתה כגן-עדן ממש, לעומת חדריו.

צוות בית-החולים היה מודע לעובי-דה זו היטב, כניראה. כך, למשל, כאשר הוביל אותי יונתן לסיר בחדרים השונים, דאג להזהיר אותי כל עת שעמדנו להיכנס לאחד החדרים: „אל תתרגש ממה שאתה רואה. אתה רק צריך להתרגל, ואז הכל יהיה בסדר, זה לא-יכליךך נורא.“

בסירוני עברנו ממחלקה למחלקה, מה-„קל“ אל ה-„כבד“. במחלקות של חולים קלים, יחסית, עוד ניתן היה לראות שמי-כות או סדנים מטונפים, שגם עם דימיון פרוץ היית מתקשה לזהות בהם ציוד של בית-החולים. אך במחלקות הקשות יותר היו גם אלה בבחינת בליימצא.

אצל החולים ה-„קלים“ ניצבות שמונה מיטות בחדר קטן, כשבין מיטה למיטה רווח של סנטימטרים ספורים. במחלקות — כמו ה-1 ו-2, שהן ה-„קשות“ במחלקות המוסד, היו המיטות צמודות לקיר, זו אל זו. ראשו של חולה אחד נגע ברגליו של אחר וכן הלאה, לאורך כל הקירות.

במרכז החדר, שולחנות אחדים עם ציפוי-פורמיקה כחול, וסביבם ספסלים. רק בקושי רב ניתן לעבור ממיטה למיטה בחדר המלבני הארוך, בו שוכבים כ-40 חולים. כל ניסיונות להתאים את מיספר המיטות למיספר החולים עלו בתוהו.

במחלקה ה-1 שוכנים המסוכנים מבין החולים. במחלקה הסגורה, כפי שמכנים אותה, ראיתי זוועות שהדימיון החולני כי יותר עדיין לא ברא. ליד הקיר, ביום-גשם קר, עמדו כעשרה גברים, בשורה. כמעט כולם היו יחפים, ללא גרביים. ניכר היה בהם שזה זמן רב לא ידעו טעם מים וסבון.

במחלקה זו, מפנית הוזהרתי כי קיימת סכנה שיתקיפו אותי, מצאתי אשה חולה ומסובכת באי-מפריע. שני חולים-גברים רפרו אחריה בצריחות נוראות. ביקשתי מיונתן להתערב, להוציאה מן המחלקה, אך הוא אמר לי:

„אין צורך. היא מצאתה פה כל הזמן. היא רוצה להיות פה, אז מה אנחנו יכולים לעשות? הרדיפה הזו היא רק מישחק ב-שבילם. אין צורך להתערב.“

כאשר פנינו לצאת ממחלקה זו הספקתי לראות כיצד מדביקים השניים את האשה, שנפלה על ריצפת-הבטון...

במחלקה ה-2, שם שוכנים החולים הק-שישים יותר, היה המצב דומה מאד. כאן לא היתה כל הפרדה בין המינים. גברים ונשים התגוררו יחד. החלונות היו סגורים, וצחנה נוראה עלתה מהחדר. כאשר נכנסתי מזהרה כמה חולים להתכסות. הסביר לי יונתן: „הם חושבים שבאת לפקח. או הם מפחדים. הם יודעים שכשבא מפקח, הם צריכים להיות בסדר.“

כאשר פניתי לצאת את בית-החולים, בי-תום הסיר המודרך, נקראתי לחזור על-ידי אשה בחלוק לבן פתוח, שניצבה במרכז החצר וצעקה לעברי. „זוהי האחות הרא-שית“, אמר לי יונתן. „היא צריכה לדבר איתך לפני שאתה מחלי לעבוד. היא הגיעה רק עכשיו.“ השעה היתה 11 בבוקר. האחות הראשית, שהייתה בהריון מתקדם, התגלתה כסילביה שטיינהרץ, אשתו של מנהל בית-החולים. מייד מסרה לי הוראות מפורשות: „עליך להגיע לעבודה בדיק בשבע בבוקר. אסור לאחז. העבודה קשה ואתה צריך לשים לב למה שאומרים לך לעשות.“ ביקשתי לדעת מה יהיה שכרי, „בעניינים כאלה אני לא מתערבת.“ אמרה לי, „על זה תדבר עם יושקו (המנהל).“ כאשר פניתי אל המנהל בשאלה זו, השיב בחשיבות-עצמית ניכרת: „אני לא מטפל

(המשך מעמוד 29)

פרטים מעניינים. "אתה יודע", אמר לי, "בעצם אין כל אסון בכך שחולות צעירות נמצאות במחלקות של החולים המסוכנים ביותר. אתה לא צריך לשכוח שאלה גבר רים. חוץ מזה, הרבה יותר נעים שהם יהיו ביחד. בסופו של דבר זה הבית שלהם, לא? אל תדאג". הוסיף למראה מבטי ה' משתומם. "אף חולה עוד לא ילדה מאז שהיא נמצאת כאן".

על שאלתי אם אף חולה גם לא נכנסה להריון, התחמק וישקו מלהשיב. "אף אחת לא ילדה", הדגיש. "יש לנו ניסיון, ואנחנו יודעים מה צריך לתת לחולות כדי שהן לא ייכנסו להריון".

לבסוף, לאחר שיתחתייעצות אחרונה של יושקו שטיינהרץ עם עורך-חדן שלו, נתן קנת, הורשינו לסיר בבית-החולים.

בהגיענו לחדר האוכל ציפה לנו שם צוות בית-החולים בחלוקים לבנים מבהיקים. ה' ריצפה טרם התייבשה מן השטיפה שעברה דקות ספורות קודם-לכן. השולחנות היו נקיים. אך בירכתי החדר, במקום אליו לא

בביקור השני, המתוכנן - הכל נוקה חוץ שעה

ציפו שנגיע, הבחנתי בארבעה שולחנות מזהמים ודביקים כרגיל.

נכנסנו למיטבה. החדר הגדול היה נקי, יחסית, אך בפינות ניתן היה לזהות תילי-זוהמה שעדיין לא הספיקו לנקות. אף ש-היתה זו שעת-צהריים, לא גיראו כל הכי נות לקראת ארוחת-הצהריים.

תוך כדי ביקור הסתבר שיום קודם-לכן נערך במקום ביקור של אנשי משרד-הבריאות. היה בכך כדי להסביר, בחלקו, את פשר השיפור הפיזיאי במצב-ההיגיון ה' כללי.

כל חולי המוסד, פרט לאנשי שתי המח' לקות הסגורות היו מרוכזים בתוך בית-החולים. איש לא הורשה להישאר בחדרים. הכל היה לבושים בבגדים נקיים, שזיכר בהם כי אריות הוצאו מהמחסן. החדרים היו שטופים ונקיים. אך לא כולם. החדרים ש-בקצות המיסדרונות היו באותו מצב בו ראיתם בביקורי הראשון.

נכנסתי לאחד החדרים האלה. הריצפה היתה רטובה ומוזחמת. הסתובות שעל המי-טות היו קרועות ומטונפות. פשוט לא שיי-ערו שאגיע אל חדר זה. אחת האחיות, שראתה אותי בהיכנסי לחדר, החלה צוע-קת: "באיוה זכות הוא עושה לנו ביקורת כזאת? למה הוא לא בא לעבוד כאן, כדי להרגיש איוה עבודה זאת?"

לצוות המצומצם שהכרתי כבר נוספו שני אחים. יושקו הסביר שבפעם הקודמת היו במללואים.

ניכר היה בחולים ובמחלקות שנעשו מאמצים לשפר את המצב. גם חולי מחל' קת הקשישים, ה' היו במצב טוב, יחסית. הם ישבו בחדר הפנימית, בשמש, החדר הגדול היה ריק, וניכרו המאמצים לנקות. רק הצחנה, שדבקה בקירות, שרתה בו עדיין. אני כבר הייתי מורגל בה, ידעתי למה לצפות, אך הצלם נמלט החוצה כל עוד רוחו בו.

בחדר ששימש כמחסן בעת ביקורי ה' קודם נמצאו כעת שולחנות וכיסאות חד' שים, הפעם כינה אותו יושקו "המועדון". הכל היה מסודר למופת, ונקי להפלא. ברור היה שאיש אינו פוקד "מועדון" זה. אך מעבר למחיצה המחלקת את החדר ל' שניים, היה המצב כמקודם — הכל מטונף ומצחין.

בשעות הערב של אותו יום ניגשתי אל אחד מאנשי צוות בית-החולים, עמו הת' יידיתי בעת ביקורי הראשון. שאלתי מה קרה ברגע שנמסר על הגיעי, האיש סיפר: "יושקו אמר לנו אחרי הביקור הראשון, שיהיו לנו ביקורי-הפתע של משרד-הברי' אות. הוא באמת ניסה לשפר את המצב. יחד עם זאת, הוא גם אמר שאם יודיעו לנו על ביקור, שנעשה מייד את כל הדרוש כדי שהכל יהיה פיקס."

"כשמסרו שאתה באת, הוא נתן לנו הור' ראות מיידית לנקות את הכל. הוצאנו את החולים החוצה, שטפנו את החדרים, החד' לפני את בגדי החולים. כולם גויסו למיב' צע, אפילו עובדות-המחסן. חוץ שעה היה הכל מוכן. בנבלל זה לא הספיקו להכין ארוחת-צהריים."

והתבוננו במתרחש בעיניים בוחות. "תקים אותם ותושיב אותם על הספסלים", הורתה לי סילביה. ניסיתי, אך ללא הצלחה.

שני חולים, אחד ששמו צבי ואשר סיפר לי כי הוא נמצא במוסד זה כבר 15 שנה, והאחר תימני מזוקן, עורו לי ב' מלאכתה. הוועה בחדר לא ניתנה כלל לתיאור.

נראה שגם סילביה עצמה הופתעה מ' שיעור הליכוד וההזנחה. שכן החלה צו' עקת לעבר ביו. ביידיש: "מה אתה עושה כאן? למה אתה מגלח אותם במקום לנקות אותם? תראה איוה סירחון! מה היינו עו' שים אם היתה באה עכשיו הביקורת?"

ביו מיהר ללחוש לי: "אל תיבהל מ' מנה. היא תלך עוד מעט, ואז הכל יהיה בסדר."

בינתיים פקדה עלי סילביה להקים את אחת החולות, נערה בשנות העשרים ל' חייה בשם חנה, אשר סירבה בתוקף לקום. החולים המנוסים נחלצו לעזרתי והחלו צועקים: "חנה, קומי, חנה באה האמא שלך!" חנה, הגינגיית, ששכבה מקופלת מכווצת כעובר, היתה אפופה צחנה מהרירה. נראה ששעתה את צרכיה כבר לפני זמן רב, אך איש לא טרח לנקותה. לשמע הקריאה, "אמא באה!" נשאה ראשה לשניה, אך כאשר הבחינה ב' ובחולה התימני הקשיש, שבה וטמנה ראשה במיוון. התימני וצבי החלו מפשי' טים אותה, ואז ניגלה לעיני המראה הנורא ביותר שראיתי מעודי.

ביטנה של חנה ורגליה היו מרוחים ב' שיכבה מבעיתה של צואה, שתן ודם. זה היה הקש האחרון. לא יכולתי לשאת יותר. פרצתי החוצה, ובאחת מפינות החצר היק' אתי את יושמתי. החולים שהסתובבו שם הביטו בי ברחמים.

מייד אמרתי שאיני חש בטוב, ומיהרתי להימלט ממקום שכוח-אל זה. "תבוא מחר?" שאלני ביו, "בטח," השבתי.

באמצע דרך-העפר הפסטורלית המתפ' תלת בין הפרדסים, המובילה חוצה לנס' ציונה, נעצתי והיקאתי שוב, כל מה שנותר בקירבי.

ב תום ביקורי בסנטוריום נס'ציונה, דיווחתי על ממצאי למשרד-הבריאות. דובר המישרד, איזק מוריס, קיבל מידי חלק מהממצאים, לפי בקשתו. אך להגיב על המתרחש במוסד זה לא היה מוכן, משום-מה. עם זאת, הבטיח שיעביר את המידע שמסרתי לממונים על הפיקוח על בית-החולים, והללו יבקרו במקום ויעמדו על המתרחש בו.

נציגי משרד-הבריאות אומנם ביקרו במקום. מנהל בית-החולים, יוסף שטיינ' הרץ, ציפה לביקורם והכינו כראוי. בעיק' בות ביקורי הוגבר במיקצת פיקוח משרד-הבריאות על הסנטוריום.

שבועת אחדים לאחר ביקורי הראשון שם, אז נתקבלתי כאיש-הסגל, ערכתי ב' קור נוסף, בליוויית צלם המערכת. התדפס' תי על השער, החולה צבי ניגש. זיהה אר' תי ושאל לשלומי. אך אף שהיה בידו מפתח לשער, סירב לפתוח. הוא הודיע למנהל בית-החולים על בואי. ואחר בא, פתח והובילנו אל המישרד.

שטיינהרץ לא ניראה מופתע. נראה ש' הזהירוהו כי העולם הזה נוהג לערוך ב' קורים חוזרים, לבדוק אם המצב השתנה. המנהל החזיקנו במישרד שעה וחצי, ב' שיחה ידידותית. ביקשנו לגשת לסיר ב' למדתי הרבה."

מחלקים לחולים גלולות - מבלי להתייחס לטיבן

מוסד, אך הוא לא מיהר כלל. הקפה ש' הזמין עבורנו הגיע כעבור שעה.

הוא לא חדל לדבר, על כל נושא שצץ במוחו. אגב כך התברר שאביו היה פס' כיאטר נודע ברומניה, והוא עצמו ביקש ללמוד פסיכיאטריה. אך מסיבות שונות לא עלה הדבר בידו. "אבל", אמר, "אני עובד כבר עשרים שנה עם חולים כאלה. למדתי הרבה."

במהלך השיחה גילה לנו יושקו עוד

זהו בסך הכל, שבוע רומאנטי — וזהו רק התחלה! בת מאז' ניים: דעי, שפגישותייך גם אם הן נערכות זו בצד זו — עשויות ללבות אש חזקה מאוד אצל הנפגשים עימך, בסוף השבוע. על כך, נהגי בוהירות וברח' מנות. אל תסבכי אדם נשוי בטעשועי-פלירט שלך. אל תהי שרירי תית. תזכרי: כדאי לך להיות זריחה!

אתה נמצא בתקופה בה מאיר לך המול פנים בכל הנוגע לבית ולמשפחה, קשרים נפ' שיים מתהדקים והול' כים בינך לבין נערה, שהופיעה לא מזמן ב' אופק חייך, והם יזכו לאישור נלהב מצד ה' משפחה, הקרובים ו' הידידים. הרבה לארח אנשים בביתך, ואל תחמיץ שום הזדמנות לעריכת מסיבה לחוג מכריך. זה ישתלם.

עירנות רוחנית תאפשר כל מיני התנגדויות צפויות ובלתי-צפויות. רעיון מבריק, אם יבור סס עלידי תיכנון לעו' מק, עשוי לעצב את עמדתך הציבורית בצו' רה ובמידה בהן טרם נתנסית. זהו שבוע טוב לביקור אצל התופרת או בחצוגות-אופנה. אל תסומך על ידידים. עשה את הכל בעצמך ובמודיך. כדאי לך.

שור הפינאנס, כספים עשויים להגיע אליך הרבה יותר מהר ממה שציפית. לעומת זאת עלולות להתרחש מסי' פראינעמיות הקשו' רות במקום העבודה, מבלי שיגעו דווקא ישירות לך. אם תש' תכנע בעצמך בציודת הרעיון שולך בך, השפע על סביבתך.

בסוף השבוע ייפתחו ב' פניך שעריה של אהבה חדשה. אם תדעי לנצל פגישה בלתי צפויה. זה יכול להיות היום הגדול והמאושר של חייך. קרע בבגד יג' רום לך הפסדים ומבור' כה במקום ציבורי. שבוע זה מתאים לחי' דוש המלתחה שלך. אך בלי בלבזנות, בבקשה. זו עלולה להיות קריטית לגביך. מצבך הכספי מדאיג אותך ובצדך, אולם אם תתמיד בדרך — אתה עשוי למצוא שכר רב. הרבה בלבול.

גם לך נשקפות סכנות חמורות פחות: במיוחד היזהר אם יש לך עסק בעבודה עם מכונות או מכשירים חדשים וחד' מליים. אל תיכנס לחו' בות ואל תתחייב על כסף. מלבד זאת, אווירה טובה תאפוף את בני מזל דלי: הם ייתקלו בשורה שלמה של אנ' שים מעניינים במיוחד במישור הרומאנטי וצריך להיות נבון.

לא שבוע אידיאלי. סכנה גדולה אורבת לנוסעים למרחקים קצרים או ארוכים. עייפות גדולה תגרום לך להגיד דברים שלא התכוונת כלל — ותת' חרטי על זה. חיפזון בתחום העיסוקי עשוי לגרום לנזק רציני. ומריבת-אוהבים יכר' לה, אף היא, להפריד בין הדברים שלא מבי' נים לכוונות-הכוכבים.

בת דגים — הזהרי מצבועים ומחוזים. שבת דגים — הזהרי מצבועים ומחוזים. שבת דגים — הזהרי מצבועים ומחוזים. שבת דגים — הזהרי מצבועים ומחוזים.

לסלה זה שבוע של שיחור מלחצים מעי' קים, בעיקר פיזיים. ה' לבטים אם להיענות או לסרב ייפתרו אם תפ' גשי בן מזל דגים בת' חילת השבוע. אל תסר' ב' בן טלה שזכה להצ' לחה בשבוע שעבר עלול למצוא עצמו מבודד. גלי יותר עור' מה בעסקים ותצליחי להתגבר על כמה מיכשולים המטרידים את מנוחתך. בת טלה הרבי להמר השבוע. הישמ' רי מבן-אדם הלוש בחליפה בהירה.

לא עדיין אל תצאי לחופשה. זה לא בשביר' לך, זה כרוך בסיכויים ואולי אף במחלות. אם יש לך בעיות כספיות, נסה לשבת עם נוש'יך ולסדר כל הניתן לסי' דור. אבל אל תסתבך בשיבות מסובכות ביום ג' הבא. המסוכן מאוד מבחינה פינאנסית ואל תוותר על פסיק, בענייני יוקרה או סמ' כות. אין זאת אומרת שתתיר רסן לעצמך ולמצב-הרוח שלך. היה זהיר ונהג בתבונה.

נשקפת הצלחה במי' שור הפינאנס, כספים עשויים להגיע אליך הרבה יותר מהר ממה שציפית. לעומת זאת עלולות להתרחש מסי' פראינעמיות הקשו' רות במקום העבודה, מבלי שיגעו דווקא ישירות לך. אם תש' תכנע בעצמך בציודת הרעיון שולך בך, השפע על סביבתך.

בסוף השבוע ייפתחו ב' פניך שעריה של אהבה חדשה. אם תדעי לנצל פגישה בלתי צפויה. זה יכול להיות היום הגדול והמאושר של חייך. קרע בבגד יג' רום לך הפסדים ומבור' כה במקום ציבורי. שבוע זה מתאים לחי' דוש המלתחה שלך. אך בלי בלבזנות, בבקשה. זו עלולה להיות קריטית לגביך. מצבך הכספי מדאיג אותך ובצדך, אולם אם תתמיד בדרך — אתה עשוי למצוא שכר רב. הרבה בלבול.

גם לך נשקפות סכנות חמורות פחות: במיוחד היזהר אם יש לך עסק בעבודה עם מכונות או מכשירים חדשים וחד' מליים. אל תיכנס לחו' בות ואל תתחייב על כסף. מלבד זאת, אווירה טובה תאפוף את בני מזל דלי: הם ייתקלו בשורה שלמה של אנ' שים מעניינים במיוחד במישור הרומאנטי וצריך להיות נבון.

לא שבוע אידיאלי. סכנה גדולה אורבת לנוסעים למרחקים קצרים או ארוכים. עייפות גדולה תגרום לך להגיד דברים שלא התכוונת כלל — ותת' חרטי על זה. חיפזון בתחום העיסוקי עשוי לגרום לנזק רציני. ומריבת-אוהבים יכר' לה, אף היא, להפריד בין הדברים שלא מבי' נים לכוונות-הכוכבים.

12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
			15					14			13
				19			18	17			16
	22							21			20
		25				24			23		
		31		30	29		28		27		26
35				34			33				32
		39			38			37			36
			44		43		42		41		40
				48		47		46			45
51							50				49
	56		55					54		53	52
		61		60			59		58		57
			64				63				62
				67			66				65

מאונך:

(1) תיקוה, ציפיה; (2) רב, מלמד; (3) דודו ללא התחלה; (4) כלינשק קדום; (5) בנות צחוק; (6) מתן מנת-דם חנים; (7) מותרות; (8) ביקש לקלל ונמצא מברך; (9) האות ה"ח בא"ב העברי; (10) גלדיא-טור; (11) השתוממות; (12) ערי-מסכנות במצריים; (13) שחקן-קולנוע נודע; (14) נוסה לרומנטיקה; (15) גרגרנות; (16) חבל בארץ; (17) אות יוונית; (18) כפול, מונים; (19) בני ארץ הודו; (20) זיהום; (21) הש-ליך אבנים או פטיש; (22) סופר ומשורר עברי (ר"ת); (23) העניק ללא תמורה; (24) התו הראשון הפוך; (25) חלון-ראווה בלע"ז; (26) בן גיל זה — לחופה; (27) סופר רומנים; (28) תלמידים ללא מ"ם; (29) סופר רומנים; (30) נהר באפריקה; (31) שני קולות גבריים; (32) מילת-קריאה; (33) אי בים התיכון; (34) רעד קל; (35) יוקטורי; (36) עוף-מידבר מסידרת התרנגור-לות; (37) כוח, עוז; (38) יחרים; (39) כבש את העיר עי; (40) מאבני האפוד; (41) בית-אופנה תלאביבי.

מאונך:

(1) חילוף, שינוי; (2) כרך, עטף בחי-תולים; (3) צמח-בר ממשפחת הנרקיסיים; (4) כשפים אפריקניים; (5) ב"ס חקלאי ליד ת"א; (6) הכפר; (7) ממצב של נוח עוברים ...; (8) בעל חוטם פחוס ושקוע; (9) סופר אמריקני (ש"מ); (10) רטט; (11) בשבילה; (12) ספר של פרנסואז סא-גאן; (13) ראה 27 מאונך; (14) ביתו ללא התחלה; (15) הקיצו; (16) מודרי-ספורט (ר"ת); (17) נחש ארסי; (18) בעל גוון אדום קל; (19) תחרותיות; (20) מיפעל-תמרוקים ישראלי; (21) ערוץ; (22) תינוק בן-יומו; (23) תדירות; (24) הופעת-בידור סוג ב'; (25) גבות העיניים; (26) אינפור-מציה; (27) מעון, גן; (28) חומל, חנון; (29) עול, מעמסה; (30) נהר באפריקה; (31) שני קולות גבריים; (32) מילת-קריאה; (33) אי בים התיכון; (34) רעד קל; (35) יוקטורי; (36) עוף-מידבר מסידרת התרנגור-לות; (37) כוח, עוז; (38) יחרים; (39) כבש את העיר עי; (40) מאבני האפוד; (41) בית-אופנה תלאביבי.

חשבוע 1913

זוהי חידת חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור, כפל וחילוק, יש למצוא איזו סיפרה מציין כל סמל של ריבוע.

$$\begin{array}{c}
 \begin{array}{|c|c|c|c|} \hline \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare \\ \hline \end{array} - \begin{array}{|c|c|c|c|} \hline \blacklozenge & \blacklozenge & \blacklozenge & \blacklozenge \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|c|c|c|} \hline \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare \\ \hline \end{array} \\
 \\
 \begin{array}{|c|c|c|c|} \hline \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c|c|c|c|} \hline \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|c|c|c|} \hline \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare \\ \hline \end{array} \\
 \\
 \begin{array}{|c|c|c|c|} \hline \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare \\ \hline \end{array} - \begin{array}{|c|c|c|c|} \hline \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|c|c|c|} \hline \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare & \blacksquare \\ \hline \end{array}
 \end{array}$$

בכפרי המיעוטים.

אך זה עדיין אינו הכל. המחקר מגלה גם שסכנת התמותה אצל בני המיעוט טים, ללא הבדל במקום-המגורים, גדולה פירשנים מאשר אצל תינוקות יהודיים.

מוצא ההורים. המחקר מגלה שהאפי-לייה בתמותה בין התינוקות איננה רק בין ערבים ליהודים, אלא גם בין היהודים לבין עצמם.

שיעורי התמותה הגבוהים ביותר קיימים אצל אימהות שנולדו באפריקה ובאס-יה. לעומת זאת, שיעורי תמותת-התינוק אצל אימהות ילידות-אירופה ויש-ראל, אפסיים כמעט.

משפט

זריקת המחץ

זריקת שמחירה

2 ל"י — עתה לרופא

6,000 ל"י

"אחרי שהרופא עשה לי את הזריקה, קמתי, פתאום ראיתי שהוא מחפש משהו על הריצפה. שאלתי אותו מה הוא מחפש, ואז הוא אמר לי שהוא מחפש את המחט. לא פחות ולא יותר, נדהמתי."

"זה היה דוקטור מרקו קלדרון מתל-אביב. הלכתי אליו לקבל טיפול גמליה מסמים, זריקת צלטון. כשיצאתי מביתו, אחרי המיקרה הזו, היה בידי מיכתב-הפי-נייה ממנו אל בית-החולים, שיוציאו מגור פי את המחט שנשארה בתוכי אחרי הזריקה."

כך סיפר השבוע משה נחום (30), ב-תביעה שהגיש לבית-המשפט השלום בתל-אביב, באמצעות עורך-הדין דוד מרקין, נגד ד"ר מרקו קלדרון ונגד בית-החרושת איזמל בע"מ, ציוד רפואי למכשירים מדויקים, מאשקלון.

בכתב-התביעה שהוגש נאמר, כי משה נחום נשלח על-ידי ד"ר קלדרון, אחרי שזה השאיר מחט בגופו, לבית-החולים הדסה בתל-אביב, שם נעשה בגופו ניתוח בהרדמה מקומית. למרות הניתוח לא הוצא מהמחט, וכעבור יומיים הוזמן שוב לגני-תוח — הפעם בהרדמה כללית. בינתיים המשיכה המחט להתקדם באופן חופשי בתוך גופו של נחום, וגרמה לו כאבים רבים.

אחרי הניתוח הופיע זיהום באיזור-הגני-תוח, וכתוצאה ממנו נותרה בגופו של נחום צלקת באורך של שמונה סנטימטרים.

הרופא ידע שחבלים פגומים. בכתב-התביעה טען עורך-הדין מרקין, כי הרופא, ד"ר קלדרון אינו מתאים, אינו מסוגל ואינו מוכשר להזריק זריקות לחור-לים. ביצוע ההזרקה היה לקוי, בצורה שגרמה להשארת המחט בגופו של נחום. כך נטען בכתב-התביעה כי איזמל בע"מ אשם בייצור ואספקה של כלי-מזרק (מחט) לקויים. הגם שבעבר אייזעו כבר מיק-רים דומים רבים של תקלות במכשירים מתוצרתו של בית-החרושת זה, ממשיכים להשתמש בהם.

ד"ר מרקו קלדרון הגיש כתב-הגנה מצי-דו, בו טען: "התקלה שקרתה בשעת הזר-רקת הזריקה בגופו של משה נחום, נור-בעת מטיבם הירוד של המזרק והמחט". הרופא הודה כי "נוכח לדעת לאחר הו-קרי-קה, כי היה זה מזרק פגום — מאחר שהמחט נשארה בתוך הזריקת של משה נחום."

איזמל בע"מ דחתה את טענותיו של הרופא מכל-יכול.

משה נחום ביקש מבית-המשפט לחייב את ד"ר קלדרון ואיזמל בע"מ לשלם לו סך של 10,000 ל"י על הסבל והנזקים שנגרמו לו עקב הזריקה.

בפשרה שנחתמה בין נחום לבין שני-הנתבעים שלו, סוכם שיקבל כפיצוי סך של 6,000 ל"י.

לאחר שנפסקו לו הפיצויים, הוסיף נחום ואמר: "בחי שאני לא מבין את הרופא הזה. אחרי כל העניין עם הזריקה, ואחרי שנתן לי מיכתב-הפנייה לבית-החולים שיו-ציאו לי את המחט, הוא עוד ביקש ממני לשלם לו 2 ל"י, בשביל הזריקה."

בריאות

כמה מהתינוקות

יישארו בחיים?

שיעורי תמותת התינוקות

בישראל תלויים

במוצא וברת

התינוקות הבריאים ביותר בישראל הם אלה הנולדים בקיבוצים, וסיכוייהם להי-שאר בחיים הם הגבוהים ביותר. לעומת זאת, התינוקות הנולדים אצל בני-המיעוט-טים הם הפחות בריאים בישראל, וסיכויי-התמותה שלהם הגבוהים ביותר.

מחקר שנערך על-ידי רופאי-הילדים ד"ר אמיל פרוינדליך וד"ר שלמה עמית, שני-הם מבית-החולים הממשלתי בנהריה, על תמותת התינוקות בגליל המערבי, מגלה שיותר מארבעה אחוז מהתינוקות הנולדים אצל בני-המיעוטים בכפרים, מתים בשנתם הראשונה. הגליל המערבי יכול להוות מיד-גם לישראל כולה, בגלל הגיוון הרב ב-אוכלוסיית המקום.

מחלות זיהומיות. המחקר שנערך עוד בשנת 1970 ופורסם רק עתה בהרפואה, עיתון ההסתדרות הרפואית, מגלה כי ה-סיבות לשיעורי-התמותה הגבוהה בין התי-נוקות הנולדים אצל בני-המיעוטים נובע בדרך-כלל ממחלות זיהומיות כמו דלקת-הריאה וכדומה.

לצורך המחקר בדקו הרופאים פרוינדליך

תובע נחום זריקה יקרה מאוד

ועמית 6681 לידות של תינוקות חיים. התברר שמתוך הילדים שנולדו בלידות אלו, שהתרחשו באיזור זה, נפטרו 241 תינוקות בתוך השנה הראשונה לחייהם.

תמותת-התינוקות מהווה מעין מד-המצב-ביע על מצב בריאות האוכלוסייה. ככל שיעור התמותה אצל התינוקות נמוך יותר, כך גדל הביטחון בכך שהאוכלוסייה בריאה יותר.

המחקר שנערך גילה, כי מצב הברי-אות באוכלוסיית בני המיעוטים דומה לזה שהיה בישראל לפני 24 שנים. כלומר, מצבם הבריאותי רחוק מלהשביע רצון. או היה שיעור תמותת-התינוקות בארץ דומה לזה שקיים כיום אצל המיעוטים בכפרים הערביים.

מקום הלידה. המחקר, שנערך בת-מיכתו של המדען הראשי של משרד-הבריאות, מגלה כי למקום הלידה הש-פעה ישירה על סיכוייו של התינוק לחיות. בעוד שהסכנה הממורה ביותר לחיי התי-נוק קיימת כאשר מקום הלידה הוא כפר ערבי, הולכים ומשתפרים סיכויי-החיים של תינוק שנולד בעיירת פיתוח (שלו-שה אחוז בלבד מהתינוקות מתים). סי-כויים טובים עוד יותר יש לחייו של תי-נוק הנולד בעיר.

והסיכויים הטובים ביותר לכך שהתי-נוק יחיה, קיימים במושבים ובקיבוצים. כשאצל האחרונים הסיכויים טובים במיוחד. רק תינוק אחד מבין מאה מהנולדים בקיבוץ נפטר, לעומת ארבעה מתוך מאה

לשכת הפרסום הממשלתית

מעתה
2 x רבע מיליון ל"י
הפרס הראשון
והגרלת ספחים
לרוכשים כרטיסי
פיס עם ספח
בתכנית הנוספת
של מפעל הפיס
בפיס ברירה

מחיר כרטיס רגיל - 4 ל"י
מחיר כרטיס עם ספח - 6 ל"י

קו לעיצוב

לשכת הפרסום הממשלתית

מעתה
2 x רבע מיליון ל"י
הפרס הראשון
והגרלת ספחים
לרוכשים כרטיסי
פיס עם ספח
בתכנית הנוספת
של מפעל הפיס
בפיס ברירה
מחיר כרטיס רגיל - 4 ל"י
מחיר כרטיס עם ספח - 6 ל"י

קו לעיצוב

דחל מדחלת על כל העולם

יורש בבית נבון

אנשי הקולנוע מתחתנים במרץ

דני שיק הוא אחד ששמו מרבה למדי לעטר את טורי העיתונות. דני הוא עורך סרטים ובעל מעבדות-עריכה, וידו רב לו במלאכת הקולנוע. חוץ מזה היה שמו נקשר לאיפסום, במשך השנים, בשמותיהן של מיטב החתיכות.

נקשר, נקשר — עד שהוא התחתן עם מאפרת הקולנוע והטלוויזיה, אניקו. הניי שואין האלה החזיקו מעמד כמה שנים טובות, אבל לפני שלוש שנים, בערך, זה נגמר להם. הם נפרדו, והתגרשו.

והנה מתגלה שלפני חודשיים, בלי תור פים והצורות, נשא לו דני אשה חדשה, יפהפייה בשם דבורה בריג'ר, ממוצא כפריסבאי מובהק.

דבורה, מצידה, היא אחת מאופנאיות הירידות והמצליחות ביותר בארץ. מאפיינת אותה העובדה שהמושג אשת העולם-הגדול מתלבש עליה כמו כפפה, שבילתה הרבה בחוץ-לארץ, ושהיא ידועה במלחמת העשירה ומלאת-הטעם שלה, ריטופחת כמו-שכתוב.

ואם זה לא מספיק, אז בימים אלה ממש עומדת גם אשתור-לשעבר של דני, אניקו, להתחתן שוב, אבל היא תעשה את זה, כנראה, עם צלם-הקולנוע יענקל'ה קלד.

ישקט עולם-הסרטים, כרוךך שנה.

שם-משפחתה של אופירה, לפני נישואיה, היה ארו, וחלומה היה לקרוא כך לבן שיוולד לה.

אופירה, פסיכולוגית קלינית לחינוך-מיוחד במיקצועה, ויצחק נבון, נישאו לפני 11 שנה, ולא היה דבר אליו השתוקקו כמו אל ילד שלהם.

לפני שנה ושלושה חודשים אימצו להם תינוקת מקסי-מה, נירה.

כשבוועיים לפני הלידה עברה אופירה להתגורר בתל-אביב, בדירת ירידים ששכרו. היא העבירה לתל-אביב, מירושלים, גם את בתה התינוקת, על-מנת שלא תסבול מהיעדרה עקב הלידה.

ביום הלידה, יום רביעי, נערכה ישיבה דחופה של ועדת חוץ-וביטחון של הכנסת. אדם אחד לא נכח בה. היה זה יושב-ראש הוועדה, ח"כ יצחק נבון, שלווה באותם רגעים בלב הולם את לידת בנו-בכורו.

באותו יום, ובימים שבאו אחריו, לא היה אדם מאושר מיצחק נבון, שיומיים לאחר לידת בנו, ביום שישי, מלאו לו 53 שנים.

רק בעוד שבועיים יובא ארו נבון, שנולד קטן מדי, בבריתו של אברהם אבינו, בנוכחות מכריהם ומוקיריהם של ההורים המאושרים. אין לב שלא ישמח בשימחתם.

בימים קשים אלה, כשרק פותחים עיתון וכבר נהייה שחור, בא לי לספר לכם סיפור יפה אמיתי, כזה שמחמם את הלב.

ביום רביעי לפני שבועיים, כ"ה ניסן תשל"ד, ה-17 באפריל 1974, נולד במזל טוב מאוד בן ראשון במישפחת נבון.

האם, אופירה בת ה-38, רעייתו היפהפייה של חבר הכנסת, המועמד-לנשיאות לשעבר ומי שמועד, כנראה, להיות שר בממשלה החדשה הבאה עלינו לטובה, יצחק נבון, שכבה במחלקה הגניקולוגית של בית-החולים תל-השומר, כשהיא מרפת פרחים באלפי לירות. החדר שהוקצה לה, למי שכמעט היתה לרעייתו של נשיא, היה מוצף בהם. זרים וסלים ענקיים הגיעו בזה-אחרי-זה, הראשון מוֹיֶקטוֹר שֶׁס־טוֹב, ואחריו-כך מִישְׁרָאֵל יִשְׁעִיָּהוּ, מגולדה מאיר, מאריה דולצין, מִשִּׁמְעוֹן פֶּרֶס, וממי לא. עדי-כדי-כך, שכעבור זמן קצר החלו כבר מחלקים פרחים מן החדר לעובדים, לאחיות ולרופאים, כיוון שלא נותר בו עוד מקום.

ולשימחה גדולה זו היתה סיבה טובה מאוד. היתה זו אחת הלידות המרגשות ביותר שידע בית-החולים מעודו, ופרץ פסור דוֹיֵד סֶר, פיקח עליה באופן אישי, בידו המנוסה והבירטחת. הלידה הקיסרית עברה בהצלחה, ובעיקבותיה בא לעולם אחד התינוקות המפורסמים ביותר בישראל.

בנם של אופירה ויצחק ייקרא בישראל ארו. למי ששכת,

אמא אופירה נבון בבית-החולים פרחים באלפי לירות

התאומים

במזל מיסתורין

זוכרים את תמי גרבוז? כן, בדיוק כך. נערת-הזמר והחברה היפהפייה שרמסה ביהודה לא היתה מסיבה. ואשר שמה היתה פוקד את הטור שלי לעיתים מזומנות, כל פעם בחברה אחרת.

לפני שנים היתה תמי נשואה ללני בירק, שגם הוא היה נעיר-זמר לא מבורטל. אבל הנישואים האלה לא החזיקו מעמד, והתפוררו אחרי זמן קצר ברעש גדול, כפי שזוכר לכם בוודאי.

אחרי הגירושין, תמי עוד נשארה קצת בארץ, חיפשה עניין, עבדה איהו זמן ברפטו של ההורים שלה, ברחוב דיונגוף — אבל זה עבר לה מהר מאד.

כשמדינת ישראל נעשתה קטנה עליה כהוגן, היא נסעה לה לאיטליה, להתאוויר.

ואז, מאיטליה, התחילו להגיע דיווחים שהיא מתעסקת בסרטים, ודווקא מצליחה, וותיה חיים סוערים, אבל בביקוריה-בזק שלה בארץ לא הספקנו לשמוע ממנה הרבה. היא תמיד מיהרה לחזור לשם, לרומא המעטירה.

עד שבימים אלה נראתה פיתאום בחוץ צות דיונגוף, כאילו לא נעדרה משם אף פעם, אלא מאי — יחי ההבדל הקטן. קשה היה להכיר אותה, ממבט ראשון, איש ממכריה ומוקיריה לא זכר שראה אותה אי-פעם עם בטן ענקית כזאת, כמו שהיביאה אותה בהודמנות זו.

ואם בטן — אז בטח יש דברים בגו. „דברים“ אמרתי, והתכוונתי, כי היא לא סתם במריון, אלא בהריון שהוא כנראה כסול. מסתבר שתמי התחתנה בגולת איטליה, וכיוון שהרופא הודיע לה שתאומים בקירבה — באה ללדת אותם פה, מה שבטוח.

אבל זה לא הכל. הבעל, האחראי לתאורמים הנ"ל, נשאר בגדר מיסתורין. איש אינו יודע מי הוא ומניין. רק מרגשים עליו שהוא איטלקי ועשיר, ושחזן מבתים ברומא ובריביירה הצרפתית, הוא קנה לה עכשיו גם דירה בארץ-הקודש.

כי אפילו מי שצר לו כאן וקצר לו, יודע שאין כמובסיס-האם.

פלוגת השיריון שצלחה

ראשונה את התעלה -

הגשימה סוף־סוף

אח חלומה

פלוגת החוד הולמת שוב

ב לילות של אש-תופת וסערת-קרב חושב לעצמו כל חייל: "מה לא אחיה מוכן לעשות אם אצא מכאן חי!" ובירכתי ליבו מוצנע חלום: לצאת מזה בשלום, להיפגש עם החבר'ה ולפרוק את המתח בהשתוללות־רבת.

המפקדים לומשים עיניים

מפקד
פלוגת
בחרת

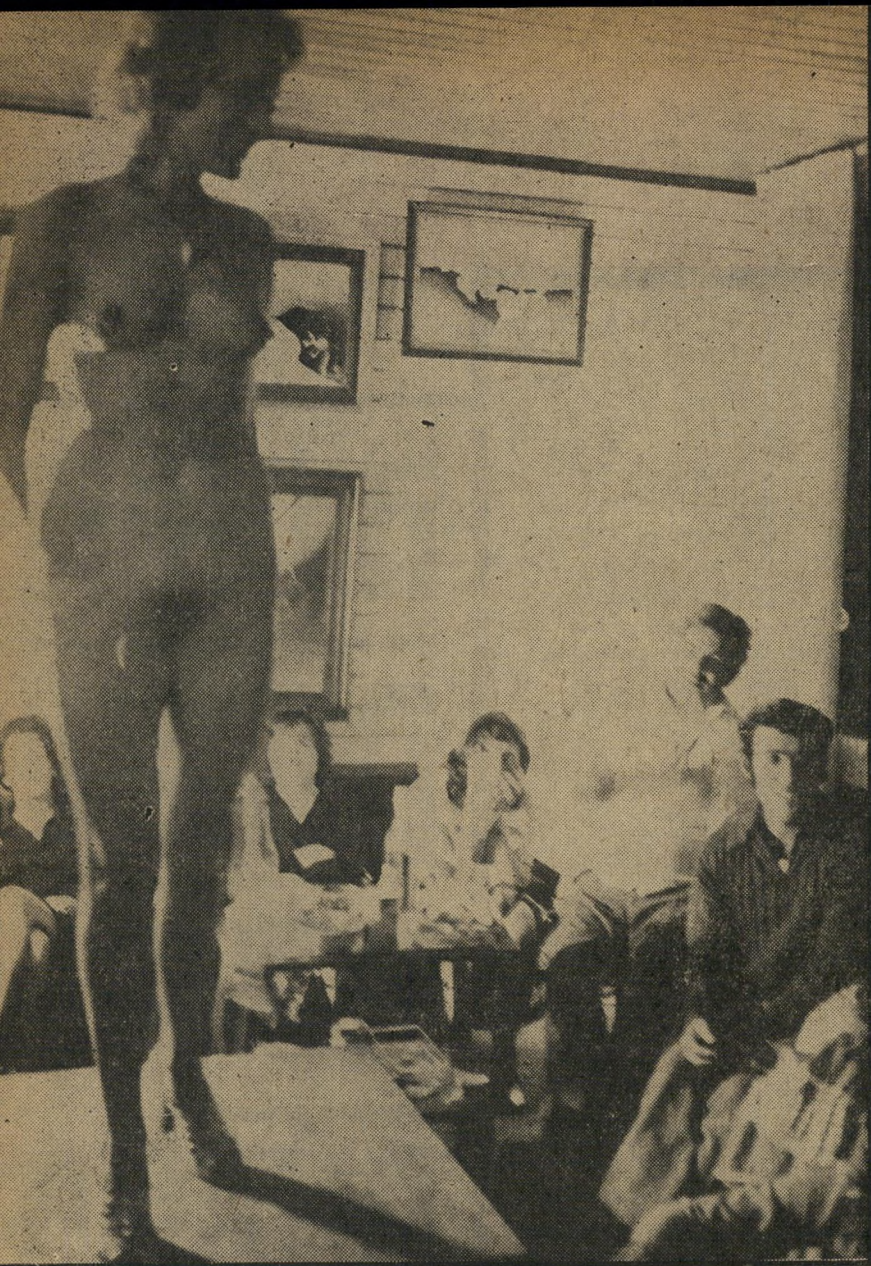
השיריון, נימרוד, חבר־קיבוץ ובקר בחייו האזרחיים,

המש"ק דויד בלכר, מהנדס במיקצועו, וסגן־מפקד הפלוגה ברוד, סטודנט למדעי־הרוח באוניברסיטת תל־אביב ואשתו, חווים ב־סמריפטיזאית הצרפתייה, ליליאן, המבצעת תרגיל עם שני לפידי־אש.

שיריונאי מיקי
פריק", בעל חנות־תכשיטים
במלון סמואל בירושלים בציביל,
עם חברתו הוותיקה עדנה, צלמת ומפיקת־סרטים.

אוסטרובסקי ומרים
צלם
העיי
תונות צחי אוסטרובסקי עם הציירת מרים קיפניס.

כזה היה גם חלומה של פלוגת-החוד מאוגדתו של אריק שרון, פלוגת-השיר יון, שחצתה ראשונה את תעלת-סואץ. ביום שישי לפני שבועיים התגשם ה- חלום. השיריונאים המשוחררים נהרו ב- המונייהם אל ביתה של הציירת אורה סטוקליסקי בתל-אביב, שם נערכה ה- מסיבה. את הערב אירגן איש-האוגדה, דוב'לה "קילר" קול, פירסומאי ואיש יח- סי-ציבור בחייו האזרחיים. המעדנים נערכו בשפע, משקאות זרמו

המארכת
בביתה של הציירת אורה סטוקליסקי, נערכה המסיבה. כאן חולמת אורה בד- רעותתו של עיתונאי הארץ, אמנון ברזילי.

בלי דו"ח
„שלא תגידו שהער- רף לא מקבל את- כק יפה.“ אמר סמל-ראשון שלמה, כש- ויתר על הגשת דו"ח על הפרעת הסדר.

כמים, ותושביו של רחוב פרוג לא ישכחו עוד ימים רבים את רעמי המוסיקה והצהלה שבקעו מן המסיבה ההיא עד שעות הבוקר.

„מתפלחים“ למיניהם לא הורשו להי- כנס. הכניסה היתה קודש לשיריונאים ובנות-זוגם בלבד. ולהם זומנת, מלבד ה- מאכל והמשקה, גם אטרקציה מיוחדת, בדמותה של הסטריפטזאית הצרפתית ליליאן.

השוטרים, שהוזמנו על-ידי השכנים ב- שעה שלוש לפנות-בוקר, ושמעו מי הם

לחיי השיריון
עורכת הסרטים לודמילה, מרימה כוס לחיי האחים-השיר- יונאים עודא ודויד, קבלני-בניין בציביל.

איפה אריק שרון?

הסטריפטזאית-האקרובטית ליליאן עלתה על השולחן, והפליאה בלהטותיה. „חבל שאריק המפקד נימרוד. המזכירה שלו סענה שהוא קול, שאירגן את המסיבה להפליא.

החוגגים, הסתפקו בבקשה להקטין את הרעש, לא הגישו דו"ח. תקרית זו גר- מה, אומנם, לביטולה של ריצת-העירום המתוכננת, אך לא פגמה במצב-הרוח. בשש בבוקר עזבו אחרוני האורחים את המקום, כשהם מתנודדים על רגליהם, כטוב ליבם ביון.

פיתוי, שלחו ידיים לליליאן. משמאל: „השריף“ דוב'לה עם הציירת שרה אסף. מימין: אוסקר סידרנסקי עם ארוסתו, רבקה-לה.

השיריונאים הנילהבים לא יכלו להתגבר על ה-

הסטריפטז חוגג

העולם הזה

אופירה

ויצחק

נבון

חובקים

בו

אופירה נבון
בבית החולים

מיסמכי
סימן-טוב

העולם הזה
חושף את פרטי
פרשת הזיוף
בוועדת אגרנט